

לצפיה בעשרות
שיעורים על
פרשה זו
באתר "בינינו"

למאגר עלוני
פרשת השבוע
ומועדים
(גם משנים קודמות)
באתר "בינינו"

לגיליונות
מראי מקומות
לפרשות שבוע
אחרות

ניתן להעביר או
להפיץ דף זה
לתועלת הרבים
ובתנאי שלא
יבוצעו בו
שינויים

מראי מקומות

קישורים לעלונים לפרשיות השבוע

תשפ"ג

פרשת חיי שרה (קישורים להורדה חינם)

לעילוי נשמת הרה"ח

רבי **עזריאל** (בן הרה"ח יהודה לייב) **ליפל** זצ"ל

ט"ז חשון תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה

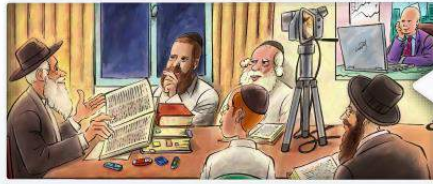
ולעילוי נשמת הרבנית הצדקנית

מרת **פראדל** (אדית) **וייס** ע"ה

(בת הרבני מוהר"ר יהונתן בנימין הכהן אברהם הי"ד)

י"ח חשון תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה

להצטרפות באופן קבוע לקבלת הקובץ מידי שבוע ישירות לדוא"ר יש לשלוח את המילה "צרך" לכתובת: kishurtora@gmail.com

קישורים לעלוניו שבועיים בנושאי הפרשה [לפי סדר א' ב']

נשיח בחוקי	זרע ברך	אוסף גליונות - מבית 'צוף'
נר יששכר	זרע שמשון	אוצר פניני החסידות
נר לשולחן שבת	יחי ראובן	אורות הגבעה
סיפורים להלכה שלמה	יסודות החינוך	אז נדברו
סיפורי צדיקים	יקרא דאורייתא	איש לרעהו
עולמות	יתרון דעת	אספקלריא
עומקא דפרשה	כאיל תערוג	אשיחה בחוקי
עיון הפרשה	לאור הנר	אשכול יוסף
פאר מקדושים	להתעדן באהבתך	באר הפרשה
פניני אי"ש	לקראת שבת מלכתא	בארה של תורה
פניני דעת	מאור השבת	בית המשפט
פניני הסופר	מאורות הפרשה	בית מדרש - ישיבת מיר
פנינים משולחן רבינו	מגישי מנחה	במחשבה תחילה
פרי ביכורים	מדי שבת בשבתו	במשנת הפרשה
קב ונקי	מדשן ביתך	דברי אמת
קובץ גליונות	מחמדי התורה	דברי יושר
קול יעקב	מים זכים	דברי ישרים
שבילי פנחס	מלאכת מחשבת	דברי שי"ח
שיעורי הגר"א עוזר שליט"א	משנתה של תורה	דרישה וחקירה
שיעורי הרב יו"ט זנגר שליט"א	מנחת אשר	דרכים בתורה
שיעורי הרב רוזנבלום שליט"א	מעדני אשר	האיחוד בחידוד
שלמים מציון	מעיונות בני יששכר	היא שיחתי
שמעתא עמיקתא	נוה ההיכל	המצוות בפרשה
שפת אמת	נועם אליעזר	וישמע משה
תורה והוראה	נחלתנו	וכל מאמינים

קישורים לעלוניו שבועיים בנושאים שונים [לפי סדר א' ב']

עומק הפשט	מכתלי בית הדין	דרכי החיזוק
עין יצחק	משא ומתן	דפי עיון

לצפיה בעשרות
 שיעורים על
 פרשה זו
 באתר "בינינו"

למאגר עלוני
 פרשת השבוע
 ומועדים
 (גם משנים קודמות)
 באתר "בינינו"

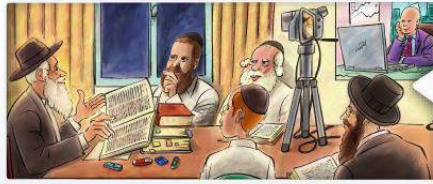

לגליונות
 מראי מקומות
 לפרשות שבוע
 אחרות

ניתן להעביר או
 להפיץ דף זה
 לתועלת הרבים
 ובתנאי שלא
 יבוצעו בו
 שינויים

לצפיה בעשרות
שיעורים על
פרשה זו
באתר "בינינו"

למאגר עלוני
פרשת השבוע
ומועדים
(גם משנים קודמות)
באתר "בינינו"

לגיליונות
מראי מקומות
לפרשות שבוע
אחרות

ניתן להעביר או
להפיץ דף זה
לתועלת הרבים
ובתנאי שלא
יבוצעו בו
שינויים

תוכן עניינים של הנושאים בפרשה:

[לחיצה על שורת הנושא, תעביר אל מיקומו של הנושא]

פטירת שרה

הלווית המת והספד

קניין מערת המכפלה

מצוות קבורת המת

קברי צדיקים

ניחום אבלים

איסור ניחוש

השידוך

נישואין

חתונה בתקופת הקורונה

תפילת מנחה

העברת נחלה

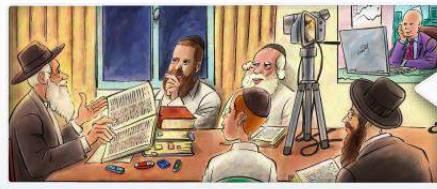
שאר עניני הפרשה...

מעניני דיומא: שעטנז בבגדי חורף

נושאים אקטואליים: מוצאי שמיטה

לבית ולמשפחה

נושא בפרשה: פטירת שרה

אשרי האומה שאלה הם קברניטיה ["אוי לו לעולם שאבד מנהיגו", והשני - "אוי לה לספינה שאבדה קברניטיה"] [מתוקים מדבש](#).
תשפ"א [וידבר משה](#), **תשפ"א**

ניסיונותיו של אברהם אבינו - המרחם כי לא תמו חסדיך [עשרת הניסיונות שנתנסה אברהם אבינו, ביאורי חז"ל והראשונים. הניסיון האחרון עקדת יצחק אבינו או קבורת שרה אימנו. אחר שנאמר בעקידה "עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה", מדוע ניסהו בניסיון נוסף. מהלך חייו של אברהם אבינו - ראיית החסדים שעשה עמו ה" בכל מאורע שקרה לו. הקרבת קרבן עולה ויורד וקורבנות המצורע - שמא לא הכיר בחסדי ה'. חטא בני ישראל - "מתאוננים" לא הכירו בחסדי השי"ת. מידת הכרת חסדי ה' - במעשיו של יעקב אבינו. האושר בחיים. "מעט ורעים היו ימי שני חיי", " מה יתאוון האדם חיי" - על "הקורות הבאות אליו, אחר כל חסדי ה" עמו" - האושר שבחיים. ההכרה בחסדי השי"ת - מדרכי קניית הזריות ומעוררת תקוה לאחרית טובה. הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך] [שיעורים בחומש עם פירוש הרמב"ן \[עולמות\]. ה](#)

כיצד נפטרה שרה מחמת העקידה והרי שלוחי מצוה אינם ניזוקים? [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' צח\)](#)
השמחה בהתמודדות [הסתר פנים, לולי תורתך שעשועי] [למעשה, תשפ"א](#)

הגזירה מן השמים, וצורת החיים עם הגזירה היא 'בחירה' [שני חיי שרה, כולן שווים לטובה] [נחל אליהו - אוסף גיליונות, תשפ"פ \(עמ' יד\)](#)

שליטה על הטבע - כולן שוות לטובה [קירוב, תנועת התשובה, כוח כיבוש הטבע] [דברי אמת, תשע"ט](#)
מדוע פרטיה התורה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים? [מפיק מרגליות, תשפ"ב](#) [תשפ"ג](#)

ענוה יסוד הצלחה - כולן שוות לטובה [ענווה מסוכנת, זכריה בן אבקולס, לא לנהגו בענווה יתירה, הגיע להוראה ואינו מורה] [שואלין ודורשין, תשפ"ב](#)

כולן שוות לטובה - עבודת האבות בכל הזמנים והמצבים [המצב אצל הרשעים] [להשיב נפש, תשפ"ב](#)
כולן שוות לטובה - ואתה משמרה בקרבי [ההתחדשות מול הקבוע] [שואלין ודורשין, תשפ"א](#)

כל מה דעביד רחמנא לטב עביד - כולן שוות לטובה [תורת הבטחון, תשפ"ב](#)

מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי [המאבק ביצר הרע, ותיקון המידות] [אשיחה בחקר, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#) [תשפ"ג](#)
מיתת שרה בשמיעת בשורת העקידה [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' טו\)](#)

היכן גר אברהם אבינו בשעת העקידה [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' לה\)](#)

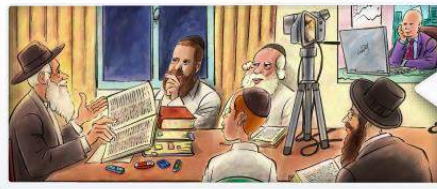
חטאו של המוסר דין לשמים [מקפח זכויות הנתבע בבית דין] [לספוד לשרה ולבכותה] [כג, ב] [סברי מרנן, תשע"ח](#) [מעדני אשר, תשע"ה](#) [מפיק מרגליות, תשפ"ב](#)

החובה להאמין 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' - ניסיון פטירת שרה [שרה חיה כל חייה, תמים תהיה עם ה' אלוך, עצה להפוך הכל לטובה] [תורת הביטחון, תשפ"א](#)

סמיכות פטירת שרה לפרשת העקידה [מדוע כתב רש"י כן בפסוק שני ולא ראשון, פרשת לידת רבקה מבטלת את הסמיכות, מדוע הודגש הספד שרה יותר משאר האימהות, גם אצל האבות מצינו הספד רק אצל יעקב, מדוע אברהם בא קודם להספיד ורק אח"כ לבכות] [ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון] [כג, ב] [האיחוד בחידוד, תשע"ז](#)

מנין ששרה היתה נקיה מחטא? [מעשה קטן, פחות מבן עשרים, מגיל מצוות עד עשרים, מעשה החטא, עונש על החטא, עונשי בית דין ועונשי שמים, האבות קודם מתן תורה, קבלו עליהם] [שני חיי שרה] [כג, א] [מלאכת מחשבת, תש"פ](#)

עונשי בית דין של מעלה רק אחר גיל עשרים [נועם אליעזר, תשע"ט](#) [תשפ"א](#)

סמיכות פטירת שרה לפרשת העקידה [שרה היתה גדולה מאברהם בנבואה וכיצד פרח נשמתה] (ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון) [כג, ב] [עיון הפרשה, תש"ע \(עמ' פ\)](#) ט"ו תירוצים

שרה נפטרה כי מלאו שני חייה (שני חיי שרה) [כג, א] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

זקנה בגר משעת לידתו או משעת גיורו? [גר שנתגייר כקטן שנולד, עמידה בפני גר מבוגר, אברהם חיי קכז שנה אחר שהכיר את בוראו בן מח, משמע ששרה הכירה את בוראה בלידתה, ולכן כתב רש"י אצל שרה – כולן שווים לטובה] (שני חיי שרה) [כג, א] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

מדוע 'שבע שנים' ולא 'שבע שנה' ובספירת העומר אחד עשר יום בלשון יחיד? (שני חיי שרה) [כג, א] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#)

הקב"ה משלים שנותיהם של צדיקים [חשבון שנה תמימה ושנת עיבור] [נפלאות שמשון, תשע"ח](#)

כיצד מתה שרה בעקבות העקידה, הרי שלוחי מצוה אינם ניזוקים? (ותמת שרה, ברש"י) [כג, ב] [פניני אור החיים, תשע"ז](#) [מחמד התורה, תשע"ז](#) [תשע"ח](#)

פשר ארבעת שמות העיר חברון [ארבעת מצבי פטירה, ממרא-חטא, אשכול-חטא האב, קרית ארבע-מיטה טבעית, חברון-מיתת נשיקה] (ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון) [כג, ב] [האיחוד בחידוד, תשע"ה](#)

לשם מה היה זקוק אברהם אבינו לדעת אם שרה אמנו נפטרה במיתת נשיקה? (ויקם אברהם מעל פני מתו) [כג, ג] [במשנת הפרשה, תשע"ז](#)

פטור אונן ממצוות או גם חוסר יכולת למקח וממכר? [רבנו יונה] (ויקם אברהם מעל פני מתו) [כג, ג] [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

אברהם אבינו ואורו המן בפרשת חיי שרה [הקשר בין שרה לאסתר, 127 שנים, מדינה] [אוספקלריא, תש"פ \(עמ' 50 ט\)](#)

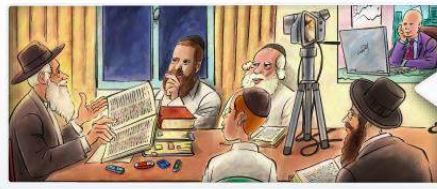
נושא בפרשה: הלווית המת והספד

נשים בהלווית המת הספד וקדיש [השתתפות נשים בהלוויה, המנהג למעשה בהשתתפות נשים בהלוויה. על פי הקבלה. כניסת נשים לבית הקברות. ביום השבעה. ביום השלושים. ביום פקודת השנה או בהקמת מצבה. בימים אחרים שרגילים לבקר בבית הקברות [בערב ר"ח ניסן ובערב ר"ח אלול]. בנות ונשים בטילים בקברות צדיקים. בקבר רחל. בקבר רשב"י במירון. רבי לייב בעל היסורים בצפת. הספד ע"י נשים. נשים "מקוננות" בזמן הלוויה. הבדל בין קינה המותרת, לנאום אשה בפני גברים, שיש בו חשש איסור "קול באשה ערוה". אשה לא תקרא בתורה משום "כבוד הציבור", האם נימוק זה נכון גם בהספד בפני ציבור. בהספד באמצעות רמקול. אמירת קדיש על ידי נשים - הלכה והמנהג] [עולמות, תה](#)

ביטול מלאכה לכבוד המת [מנהג העולם] [הפרשה המחכימה - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מח\)](#)

אין אומרים בפני המת אלא דבריו של מת - הספד [דברי תורה, מילי דעלמא, מילי דשמיא, הלכות קבורתו, איסור לעסוק בתורה בפני המת מפני 'לעג לרש', דברי התורה שנלמדו מתחילת פרשת חיי שרה: קדושי כסף, קיחה קחיה, שטרי מכר ושטרי ראייה, מה נכלל בגבול קניין השדה, קניית קרקע בארץ ישראל ע"י אמירה לגוי אפילו בשבת- ויקם אברהם מעל פני מתו, העוסק במקח וממכר כשמתו מוטל לפניו אין מקחו מקח מפני העדר גמירות הדעת] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תמד\)](#)

הלווית המת [אדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא. גזרי המצוה. "מבטלים תלמוד תורה להוצאת המת כשאין עמו כל צרכו", ו"מאן דקרי ומתני ליה שיעורא". איסור מלאכה בעיר. כשיש "חבורתא" ["חברא קדישא" המטפלת בקבורה] אין חיוב ביטול מלאכה. הרואה את המת ואינו מלווהו עובר משום לועג לרש. לפחות ארבע אמות. במקום שאין צריך ללוותו צריך לכל הפחות לעמוד בפניו. מתי חייב להשתתף בהלוויה, ומה שיעור הלוויה - ארבע אמות או עד מקום קבורתו] [ועל מה סומכים כאשר לא

יוצאים להשתתף בהלווית "מאן דקרי ומתני דלית ליה שיעורא". נוסע **ברכב** או **באוטובוס** והלוויה עוברת לפניו, האם חייב לעצור ולהצטרף. **נמצא בביתו** ורואה מהחלון הלוויה, כיצד ינהג. מתי ראוי **לפרוש מהלוויה** - כאשר אינו רואה את המיטה או את המלווים. "תינוקות של בית רבן אין מתבטלים כלל להלווית המת. האם מותר לבטלם להלווית גדולי ישראל או תומכי תורה. נשים בהלוויה וכניסתן לבית קברות. השתתפות בהלווית נכרי. הלכות ומנהגים בשעת הלוויה: המצוה לשאת את המת במיטה. אמירת פסוקים ומזמורי תהלים בשעת ההלוויה. שאילת שלום ולחיצת יד לשלום בהלוויה. מנהג ירושלים שלא יצא זרעו אחריו. מדיני בית הקברות]

[עולמות, שכז](#)

פטור אונן במצוות [עוסק במצווה, רופא במשמרת, כהנים בעבודתם, חיוב תפילה לעוסק בהצלה, ברגעי המנוחה, תפילת מנחה באסיפה לדבר מצוה] [מנחת אשר, תשע"ו](#)

דיני אונן [מסרו לכתפים, חברה קדישא, תפילין ביום ראשון] [מנחת אשר, תש"פ](#)

האבלות בהלכה [האם התורה רואה בחיוב שהאדם יצטער ויהיה נעצב על פטירת קרוביו, האם יש גבול למשך זמן האבלות, אדם שאינו מתרגש ואינו מזיל דמעה על בנו שנפטר האם יש בזה חסרון] [תורה והוראה, תש"פ](#)

מצוות האבלות [מדאורייתא או מדרבנן, האם האבל מצווה להצטער] [מנחת אשר, תשפ"א](#)

בני קודם להספד, ומדוע אברהם הקדים הספד לבני? אשכול יוסף, תשע"ד י"ב תירוצים

עניני בני והספד [אשכול יוסף, תשפ"ג \(ז' ידיעות\)](#)

הספד שלא לשמו חשש שקר [לספוד לשרה ולבכותה, מספיד המצטער בליבו על פטירת אדם אחר, אברהם היה אחר קבורת תרח לדעה אחת] [פרי עמלנו, תשפ"ב](#)

גדרי מצוות הלווית המת ותנחומי אבלים [ממגד גרש ירחים, תשפ"ב](#)

המותר והאסור בהספד [מעדני אשר, תשע"ה](#)

הספד בדברי תורה לאונן [האסור בדברי תורה, ולא ברך ברכת התורה] [מעדני אשר, תשע"ה](#)

האם אברהם הספיד את שרה? [מוסר דין לשמים, מאבד עצמו לדעת] [מעדני אשר, תשע"ה](#)

הספד וקבורת המאבד עצמו לדעת בשל חטאיו [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

מה תוכן הספדו של אברהם את שרה? [רציפות בעליה ביראת שמים] [בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ח](#)

מהיכן בא אברהם אבינו לספוד לשרה? [הר המוריה, חברון] [מלאכת מחשבת, תשע"ז](#)

הספד המת בשבחים שאינם אמת [מעדני אשר, תשע"ה](#) [תשע"ט](#)

בקשת רבי שיעשו לו הספד גדול [משמת רבי בטלה ענוה] [מעדני אשר, תשע"ה](#)

הלנת המת כדי להספידו ברוב עם [מעדני אשר, תשע"ה](#)

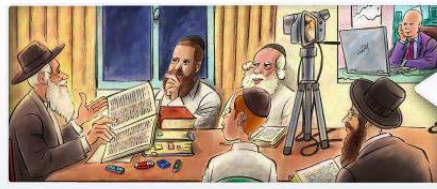
איסור הלנת המת [עיוני מנחת חינוך, תשפ"א](#)

המלין את המת יום אחד האם עובר בכל יום ויום איסור נוסף? [קבורה, הלנת המת] [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קפה\)](#)

להספיד שני אנשים יחד [אין עושין מצוות חבילות חבילות] [מעדני אשר, תשע"ו](#)

מדוע לא הוזכר בתורה הספדה של רחל? [יולדת, בדרך, כבוד לאה] [אשכול יוסף, תשע"ד](#)

מדוע לא הספיד יצחק את אמו? [מעדני אשר, תשע"ט](#)

האם מותר לכתוב הספד בעתונים על אדם שציווה שלא להספידו? [מצוה לקיים דברי המת] [מעדני אשר, תשע"ו](#) [תשע"ח](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' פה\)](#)

לימוד תורה לעילוי נשמת הנפטר או לרפואתו [זכות הלימוד של הלומד או למי שלמדו בעבורו, קדיש, בן או אדם אחר] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נ\)](#)

שפתותיו דובבות - זכותו של רבי חנניא בן עקשיא המוזכר בכל יום בכל העולם [רצה לזכות את ישראל, מידה כנגד מידה] [בר](#) [לשולחן שבת, תשפ"א](#)

ניסיון ההפתעה [פטירת שרה אמנו] [היא שיחתי, תש"פ](#)

נושא בפרשה: קניין מערת המכפלה

ארבע מאות שקל כסף [תשלום על מערת המכפלה, כמות הפרקים במסכת עבודה זרה של אברהם אבינו, ארבע מאות שנות גלות מצרים, עשו הגיע וארבע מאות איש עמו, שלוש מאות וארבע מאות כגוזמא בדברי חז"ל] [הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"א](#)
מדוע לא קנה אברהם את מערת המכפלה בחיי שרה כדי לא לעכב קבורתה? [בזוהר מבואר שכבר לי"ז שנה קודם כן ידע שהוא עתיד להקבר שם] [פניני אור החיים, תשפ"א](#)

נמצא צדיק קבור בקבר שאינו שלו [קניין מדאורייתא על אחוזת הקבר, 'לכם' בקבר, האם קניין מדרבנן מועיל לדין דאורייתא, קבר שאינו שלו-וקבר 'גזול', האם יש למת זכיה בממון, זכיית המת בכסף שאספו לצרכי קבורתו, לסיים לכתחילה את כל דרכי הקניינים קודם הקבורה, קניין רטרואקטיבי] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תנ\)](#)

קנין המת על קברו [במותו של המת פקע קנינו ועבר ליורשיו וכיצד הוא קבור ב'קברו', לצורכו] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תנח\)](#)

קניין קרקע אצל בני נח [שטר לקניין או שטר לראיה, קנין כיבוש, חזקה, קניין ארץ ישראל, מוחזקת לאברהם אבינו מברית בין הבריתים] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תנט\)](#)

זכות בני העיר לעכב מכירת קרקע [בעלות וזכויות תושבי ובני העיר, שינוי יעוד בעיר, הזכמת טובי העיר, בני העיר או מושל העיר, מכירת קרקע מאחוזת אבות, הכרזה, רישום בטאבו, קניין או הודעה על הסכמה וגמירות דעת] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תסג\)](#)

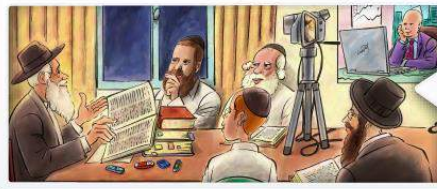
קניית מערת המכפלה בפומבי [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' כו\)](#)

ענין מערת המכפלה [חידושם של האבות בצירוף שמים וארץ - מכפלה] [חשבתי דרכי במשנת הגר"מ שפירא זצ"ל, תשע"ח \(אוסף גליונות עמ' 3\)](#)

אופן קניית מערת המכפלה [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#) [מנחת אשר, תשע"ט](#)

קנין אברהם בארץ כנען [כג, ד] [שלמים מציון, תשע"ו](#) [נועם אליעזר, תשע"ח](#)

האם הארץ היתה שייכת לאברהם או שרק הובטחה לזרעו? [מדברי אברהם ותושב משמע שהארץ שייכת לו, ולגבי לוט משמע שרועי אברהם הוכיחום שהארץ עדיין אינה של אברהם] [גר ותושב אנוכי עמכם, ברש"י] [כג, ד] [פרשת דרכים לבראשית, תשפ"א \(עמ' לד\)](#)

גר ותושב - זכות אברהם בקרקע בעוד הכנעני בארץ [קניין בארץ ישראל] [עיון הפרשה, תשע"ה \(עמ' עד\)](#) י"ז תירוצים [שלמים מציון, תשע"ט](#) [וידבר משה, תשפ"א](#) [עיון הפרשה, תשפ"ב \(עמ' לט\)](#)

השתדלות אברהם לחזק את קניין מערת המכפלה [משנתה של תורה, תש"פ](#) [בינת החכמה על משך חכמה, תש"פ](#)
 הנדל"ן הראשון שרכש היהודי הראשון [חלקת קבר לאשתו אם המשפחה היהודית, 'קיחה' 'קיחה' משדה עפרון] [הפרשה המחנכת-קובץ גיליונות, תש"פ \(עמ' כה\)](#)

הטעם שאברהם לא רצה לקבל את השדה במתנה [שונא מתנות, בעלות האדם על קברו] [וידבר משה, תשפ"א](#)
 קניית מערת המכפלה בפומבי או בצניעות [שני אפיקים מקבילים, פרסום ויחסי ציבור, הצנע לכת עם אלוקים, שיויתי ה' לנגדי תמיד] [נאה דורש, תשפ"א](#)

נתינת מתנה לאדם חשוב - מדוע אין המתנה לאברהם כמכירה? [וידבר משה, תשפ"א](#)
 תרגיל המתנות של בני חת [שונא מתנות יחיה] [בארה של תורה, תשפ"א](#)

בני חת, מערת המכפלה, תחיית המתים ומשיח בן דוד [הרב מרדכי דוד נויגרשל שליט"א, תשפ"ג](#)
 סודה של מערת המכפלה [ברוך שאמר - הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, תשע"ט](#)

מערת המכפלה – שמה וסודה [סדר קבורת האבות והאימהות, תיקון עפרון ע"י ארונה ותיקון השדה] [\[הרב משה בצרי שליט"א\] בעמק הפרשה, תשפ"ג](#)

מכירת מערת המכפלה ע"י עפרון [במתנה בחינם או התמורה, ירושת הארץ מותנית בקיום תורה ומצוות והמכירה ללא סייג, כפיית הר כגיגית, מעמדו של עפרון, האם עפרון חזר בו מהמכירה, מסירת מודעא] [נועם אליעזר, תש"פ](#)

מטבע שפסלתו מלכות - דיני תורה התלויים במטבע היוצאת [תקנת המטבע ע"י יעקב אבינו, מטבע של מלך, מטבעותיו של אברהם] [\[עובר לסוחר\] \[כג, טז\] עיון הפרשה, תשפ"א \(עמ' סח\)](#)

קנין אברהם בשדה עפרון [ישראל הקונה קרקע מגוי, מדוע לא קנה בשטר?] [\[כג, ד\] שלמים מציון, תשע"ז](#)

משמעות השמות בפרשת חיי שרה [עפרון בן צוחר, בתואל, עיפה ועפר, בני חת, ישמעאל] [\[הרב משה בצרי שליט"א\] בעמק הפרשה, תשפ"ג](#)

אב קרא לביתו איזבל בילדותה, האם יש להחליף את השם? [שם רשעים ירקב (תוסי' מגילה י"ז)] [\[עפרון בן צוחר\] פניני אי"ש, תשע"ט](#)

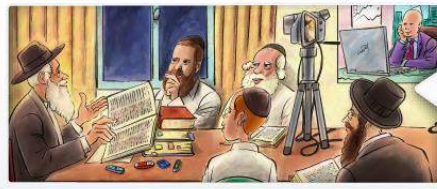
העקביות תנצח [מה גרם לעפרון לשנות דעתו, הפך לשוטר וקיבל שיקול דעת, העדר מצפן ומנווט בחיים, היפוך שרה שכל שנותיה שוות לטובה] [עמוד החסד, תשפ"א](#)

וישמע אברהם אל עפרון, וישקל אברהם לעפרון [אספקלריא, תש"פ \(עמ' יב\)](#)

מדוע לא היה איסור 'לא תחמוד' בקניית המערה? [\[כג, ט\] אשכול יוסף, תשע"ה](#) [אשכול יוסף, תשע"ט](#) [אשכול יוסף, תשפ"א](#)

מדוע סירב אברהם לקבל את מערת המכפלה בחינם – ואף ביקש לשלם יותר משויה? [אשכול יוסף, תשפ"ג \(י"ב תירוצים\)](#)

קנין כסף (קניית מערת המכפלה) וקנין בשטרות כסף בזמננו [דבר תורה מעות קונות, תקנת קנין משיכה שלא יאמר נשרפו חיטיך, המקור בתורה לקנין כסף, הצורך במטבע בעל ערך עצמי, בדיני ריבית, קידושי אשה, פדיון מעשר שני, פדיון הבן, דיני שומרים, מטבעות ושטרות כסף בעידן המודרני, המחאות [שיקים] הוראת תשלום או שטר חוב רגיל, שטרי התחייבות, 'סיטומתאי', קנין מעמד שלושתם, נתן מתנה בשיק ואח"כ בטלו והמקבל קנה בו סחורה, מעמד שק דחוי, שק שניתן מחשבון ביתרת חובה, תשלום שכר שכיר כזמנו בשק, פדיון הבן, קניית ארבעת המינים, מתנות לאביונים] [\[כג, טז\] עולמות, פ](#)

קנין כסף [עשיית דין בין לוקח למוכר, מהות קנין כסף, כסף שיווי או כסף קנין, האם ניתן להקנות מתנה בכסף, שווה כסף ככסף, קידושי כסף במחובר לקרקע] [המצוות בפרשה, תשע"ז](#) [תשע"ח](#) [תש"פ](#)

כסף של תורה [מהותו ושיעורו, מתכת הכסף או מטבע היוצאת במקום ובזמן ידועים, ריבית, אינפלציה, המטבע החרף המשמש כאמצעי תשלום הוא המודד את שווי הקניין, ירידת ועלית המטבע בשל ירידת המתכת או בשל שיקולי המדינה, הצמדה, פרעון הלוואה, דינים התלויים בפרוטה] [הגר"א עוזר, תשע"ח](#)

קניין קרקע - ישראל הקונה קרקע מגוי בכסף האם בעי שוה פרוטה? עיוני מנחת חינוך, תשפ"א

קנין כסף במכירה מגוי [בפרוטה ובפחות משוה פרוטה, הלימוד לכסף קידושין] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

קנין קרקע ישראל מגוי [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' ע\)](#)

קנין מערת המכפלה והפיכתה לאחוזת קבר [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' פ\)](#)

קנין וקידושין בפחות משוה פרוטה [קנין בכוס חד פעמית, בקרקע, בעירוב, בקנין מגוי] [נוה ה"יכל, תשע"ט](#)

האם היתה אונאה במכירת המערה? [כג, טז] [הגר"א גני'חובסקי, תשע"ה](#)

מי שהונה את הגוי ביתר משתות האם המקח בטל? [קנין מערת המכפלה, אונאה בקרקע, מגוי לגוין] [עשר עטרות, תשפ"ג](#)

זכות בני חת במערה מדין בר מצרא [קניית המערה מעפרון, מבני חת, בני העיר, בר מצרא זכות מוסרית או זכות קניינית] [במשנת הפרשה, תשע"ו](#)

האם 'סרסור' שדכן מבטל טענת 'בר-מצרא'? [הסיבה ששיתף אברהם את כל בני העיר כשדכנים בעסקא, כשהמערער הוא גוי] [נועם אליעזר, תשע"ט](#)

מדוע אדם הראשון נקבר ב'מערת המכפלה' ולא דוד המלך [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)

חברון מאז ולתמיד [חברון נקבעה כעיר מקלט, כיצד העביר יהושע אותה לכלב בן יפונה, קנין מערת המכפלה לכל יורשי אברהם או נחלה פרטית, תפילה במערת המכפלה כיום בתוך מסגד, חיוב קריעה על חורבנה של חברון, נחשבת כערי יהודה או כערי ישראל] [תורה והוראה, תשע"ו](#)

מקום מערת המכפלה והיות חברון עיר מקלט בעתיד [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קמט\)](#)

ברכת הטוב והמטיב על גמר קנין המערה ועל גמר השידוך של יצחק [הטוב והמטיב רשות או חובה, על כלים חשובים, על בשורה טובה, שותף בהטוב והמטיב, הטוב והמטיב אחר ברכת המזון] [עומקא דפרשה, תשע"ח](#)

"מערת המכפלה" מדוע החשיבה האבות כל כך ורצו להקבר בה [אספקלריא, תש"פ \(עמ' גו\)](#)

מעשה אבות סימן לבנים - קניית מצוות בכסף מלא [אספקלריא, תש"פ \(עמ' לו\)](#)

מעלת מערת המכפלה - מקום החיבור לכסא הכבוד - עליית התפילות [תפילות כנגד אבות ותפילות כנגד תמידים] [חשבת דרכי במשנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' ו\)](#)

קדושת חפצי הצדיק ומאכלו - תקומה ורוממות למערה שעברה מרשות עפרון לרשות אברהם [השפעת הבעלות הקניינית על חפצים דוממים] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"א](#)

הזכות לשלם משכנתא בארץ ישראל [אספקלריא, תש"פ \(עמ' לב\)](#)

הקשר הרוחני בין האדם לרכושו [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נג\)](#)

מדוע קידושי כסף נלמדים מקניית מערת המכפלה מעפרון? [הנותן מרויח והנוטל מפסיד, טוב עין יבורך - ורע עין חסר יבואנו]
[אספקלריא, תש"פ \(עמ' קח\)](#)

ב' קנייני אברהם למערת המכפלה מעפרון ומבני חת [וביאור המקראות בזה] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קטו, קלג\)](#)
קניין המערה מבני חת [אברהם ביקש מקום קבורה באופן כללי או מקום מסויים, במכר או במתנה, יתנו לי' הוא מתנה - או הסכמה למכירה] [פניני אור החיים, תשפ"א](#)

איסור הנאה לגוי מקבר ובקברי עכו"ם [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קלו\)](#)

נושא בפרשה: מצוות קבורת המת

קבורת שרה ע"י אברהם אבינו [אברהם אבינו כהן גדול היה, כהן גדול אינו נטמא לקרוביו, בהעדר יצחק קבורת שרה כמת מצוה, קבורה ע"י גוי, קבורת מת מצוה ביום טוב] [משא נחום, תשפ"א](#)

קבורת שבעת הקרובים ומת מצוה [טומאה למת בקרובים] [מלאכת מחשבת, תשפ"ג](#)

הקבורה תיקון הגוף כראוי לנשמה [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' יד\)](#)

האם יש לברך שהחיינו בקניית חלקת קבר? [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' כט\)](#)

הממון ותכליתו - מדוע האריכה התורה בפרשת קבורת שרה? [מדוע היה חשוב כל כך לאברהם וליעקב לשלם עבור קבורה במערת המכפלה, הקדמת "רכושם אשר רכשו", "לינפש אשר עשו בחרן" לכאורה בדומה לבני גד וראובן שהקדימו את רכושם למשפחותם, ועליהם נאמר: "נחלה מבוהלת בראשונה, ואחריתה לא תבורך". מטרת הממון אצל הצדיק, מהיכן נובעת חיבתן הגדולה של הצדיקים לממון. מדוע לא חשש יעקב בתחבולותיו עם צאן לבן למה שחששה אישתו של ר' שמעון בן חלפתא, שהדבר יבוא על חשבון העוה"ב. מדוע נבנה בית המקדש מכסף וזהב ולא בצניעות. העברת ירושת אברהם מבני קטורה וישמעאל - עבורי אכסנתא] [עמל](#)
[משה, תשנ"ח](#)

הממון - עבד או אדון [המושל בכל אשר לו] [מתוקים מדבש, תשפ"ב](#)

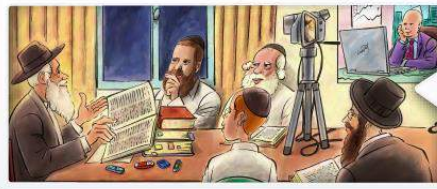
מצוות קבורת המת [האם חייב להפסיד הון רב כדי לקבור את אביו, האם חייב הרופא להעלים מהבן הנכרי, את מות אביו היהודי, האם חייב הבן לוותר על פיצויי הביטוח כדי שלא ינתחו את אביו] [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

מצוות קבורת המת [מדאורייתא או מדרבנן, עצמאית או חלק מ"ואהבת לרעך כמוך", גם על חלקים מן המת, איסור הלנת המת, על מי מוטלת החובה] [תורה והוראה, תשע"ד](#)

כמה הוצאות חייב אדם להוציא לקבורת אביו? [יהודי שאביו נישא לגויה ונולד ממנו בן, מתבקש ע"י אחיו הגוי לוותר על כל חלקו בירושת האב, כדי להסכים להביא את אב לקבר ישראל, התעסקות בקבורת יהודי שחי עם גויה] [אשכול יוסף, תשע"ט](#)

הוצאות כספיות להעלאת נפטר לארץ ישראל לקבורה או העברת הכסף לישיבה [אברהם היינו לפני מתן תורה, שיקולי צדקה של עניים] [דברי שי"ח, תשפ"א](#)

האם יש ענין להקבר בארץ ישראל? [מעלת הקבורה בארץ ישראל. מדוע יש הסוברים שעדיף שלא להעלות את המת לארץ ישראל, האם לכל אדם כדאי להקבר בארץ ישראל, האם יהיה הבדל בתחיית המתים בין הנקברים בארץ ישראל לחו"ל, להעלות מת שלא אכפת לו להקבר בחו"ל, לפנות מת כדי לקברו בארץ ישראל, תושבות לאחר מיתה, לפנות מת מקברו ממניעים כלכליים, להעלות את עצמות הזוג מונטפורי לארץ, להניח בקבר מת עפר מארץ ישראל, המעלה להקבר בירושלים, בלייקווד, ברמת הגולן, ממה צריך להזהר

כשמעבירים נפטר לארץ ישראל, אדם שציווה להעלותו ואין לכך תקציב, על מי מוטל לקיים את צוואתו, האם יש לעשות לכך מגבית]
תורה והוראה, תשפ"ב

כיצד הורה רבי אליעזר להניחו אחר פטירתו בעליית ביתו? מעדני אשר, תשע"ב

מצות קבורה בקרקע כאיל תערוג, תשע"ה כאיל תערוג, תשע"ו עולמות, ששח נשיח בחוקיך, תשע"ז

מצוות קבורת קרובים נועם אליעזר, תשע"ט

קבר שקברו בו אדם, והוציאוהו כדון, האם ניתן לקבור בו אחר? [קבר אסור בהנאה, מצוות לאו ליהנות ניתנו, הנאת הגוף, הנאה מגוף המצוה, הנאת הגוף הבאה יחד עם המצוה, השכרת מקום בסוכה, לימוד תורה עם מודר הנאה במקום שנוטלין שכר על הלימוד]
הגר"א גניחובסקי, תשע"ד

חיוב קבורה [חיוב על קרובי הנפטר או על הציבור, טעמי מצוות קבורה, חיוב קבורה מהתורה או מדרבנן, בקרקע או גם בארון הנטמן בקרקע, קבורת יוסף הצדיק, שינוי מנהגי הקבורה מזמן התלמוד, מנהג חו"ל בארון, חללי צבא ומשטרה, האם עדיף לקבור בארון מעץ מאשר מתכת, איסור שריפת גופות, האם מותר לקבור אפר הנשרפים שציווה לשרפו, קבורה עם גוים עדיפה על שריפה, קבורת רשע ליד צדיק, קבורת מת מצוה, בזמן זה, קבורת חללים במלחמה, קבורת איברים, קבורת נפלים, קבורה בקומות, בעלות על מקום הקבורה, מעלת הקבורה בארץ ישראל ובירושלים] **עולמות, ששח**

העוסק בקבורת המת האם הוא פטור ממצווה דאורייתא [עוסק במצווה מדרבנן האם פטור ממצווה דאורייתא, מדליק נר חנוכה האם פטור לתת צדקה לעני, מצווה דרבנן האם נחשבת דאורייתא מכח 'לא תסור', השבת אבדה על פי עדים היא מצוה דאורייתא, השבת אבדה על פי סימנים היא דרבנן, במודר הנאה, עוסק במצוה ופוטר עצמו ממצוה שקבוע לה זמן, העוסק בספק מצה האם חייב בודאי מצוה] **עשר עטרות, תשפ"א**

האם יש איסור להקבר בחלקת קבר שהועמדה לרשותו חינוס? מעדני אשר, תש"פ

ברכות על ראיית קברים [הרואה קברי ישראל, קברי עכו"ם, קבר רחל, רואה מרחוק, נוסע ברכב, מערת המכפילה, שני בתי קברות תוך ל' יום, גדר בית קברות עתיק, גל אבנים, הדר בסמיכות מקום, בלווית המת, האונן בלויה, בשבת] **לענין הלכה - אוסף גיליונות, תש"פ (עמ' מד)**

קבורה באופן שלא יהיה בזיון המת [המרחק בין קבר לקבר, לצידו או מעליו, גי' ו' או ט' טפחים, קבורת שדה או קבורה בכוכין, קבורה זמנית או קבועה] **נועם אליעזר, תש"פ**

מנהגי קבורה בארץ ישראל נר לשלחן השבת, תשע"ט

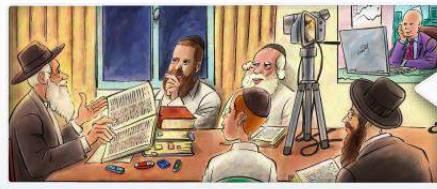
קבורה בחו"ל ליד חוף הים - סמוך לא"י קב ונקי, תשע"ו

טיסת כהנים מעל בית קברות [אהל מאהיל, ואוהל חוצץ בפני הטומאה, אוהל המיטלטל אוהל זרוק, הדומה והשונה בין מטוס לספינה שבים וטלית המתנופפת ברוח, גודלו של המטוס, כלי הבא במידה, חומרים ממנו עשוי המטוס, מטוס הסגור בהמראתו האם נחשב כמו צמיד פתיל, כניסה לשקיות גדולות ואטומות, צרוף ספיקות נוספים בהלכות טומאת כוהנים, ספק טומאה ברה"ר טהור]
עולמות, רסב תורה והוראה, תשע"ג

קבורת קומות אספקריא, תשע"ט (עמ' כ)

קבורה בקומות וטומאת כהנים אספקריא, תשפ"א (עמ' קנט)

קבורה [קבורה בקומות, חיוב קבורה, וביום המיתה, פתיחת קבר ערל כדי למולו, חיוב קבורה מדאורייתא או מדרבנן, בקרקע, בארץ ישראל, קבורת דור המבול] **עומקא דפרשה, תשע"ט**

פינוי קברים [מדאורייתא או דרבנן, אופני ההיתר לפנות מת מקברו, נקבר בקבר שאינו שלו, בין גויים, להעבירו לקברי אבותיו או לארץ ישראל, קבר שאינו משתמר, קבר המזיק את הרבים, דינו ומתי נאמר, כמה על הציבור להוציא בכדי למנוע, סלילת כבישים ומסילות ברזל, בקברי עכו"ם, פינוי הקברים בגוש קטיף] [עולמות, קס](#)

שכר עובד החברא קדישא [לדעת הרמ"א שאסור להשתכר באיסורי הנאה, כיצד הוסדר שכר העובדים על התעסקותם במתים] [אשכול יוסף, תשע"ג](#)

[בנה מצבה ללא רשות המשפחה בינת המשפט, תשע"ד](#)

נושא בפרשה: קברי צדיקים

"קבר טהור"? [ביקור כהן בקבר צדיק תורה והוראה, תשע"ה](#) [מעיינות מהרצ"א, תשע"ג](#) [עולמות, יא](#)

כניסת כוהנים למערת המכפלה בזמננו [ספק טומאה ברשות הרבים, בית הפרס, חשש טומאה דאורייתא או דרבנן, טומאת כוהנים בזמן הזה, האם האבות היו ישראל או בן נח, טומאת אוהל בקבר גוי] [מנחת אשר, תשע"ח](#)

האם הותרה הסתכנות לשם ביקור בקברי צדיקים? [קבר יוסף] [שמעתתא עמיקתא, תשע"ב](#)

השתטחות על קברי צדיקים [רשב"י, מערת המכפלה, קבר רחל, מעלת התפילה, נסיעה לחו"ל] [עומקא דפרשא, תשע"ה](#) [עולמות, יא](#)
נוה ההיכל, תשע"ב [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' 10\)](#) [תורה והוראה, תשע"ח](#)

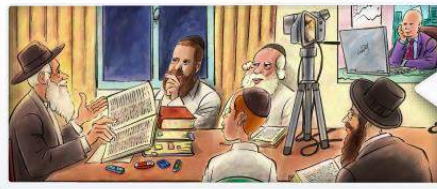
השתטחות על קברי צדיקים [תפילה לצדיק, לנפטר, למלאכים, האם אין בכך סתירה לייחוד השם יתברך שרק לו לבדו ראוי להתפלל, איסור "דורש אל המתים", הנחת "פתקאות" [קוויטלאך] על קבר הצדיק, שלושה מצבים: תפילה המכוונת ישירות אל הצדיק בבקשה שיסייע בכוחו, בקשה המופנית ישירות אל הצדיק שיפעל להמליץ טוב עליו לפני הקב"ה, תפילה ובקשה להקב"ה שיעזרהו למלאות משאלות לבו בזכות הצדיק, סגולת קדושת מקום קבורת הצדיק, צדיקים במותם קרואים חיים, זמני השתטחות על קברי צדיקים המוזכרים בשו"ע: ערב ראש השנה וערב יום כיפור, תענית ציבור ותשעה באב, קברי נכרים, תפילה ולימוד ליד קבר הצדיק, לועג לרש, ביקור קבר צדיק פעמיים ביום אחד, הלכות ומנהגים בסמוך לקברי צדיקים: הקפת הקבר, להניח יד על הקבר, הנחת אבן, נתינת צדקה, הדלקת נרות ליד הקבר, יציאה לחו"ל להשתטח על קברי צדיקים] [עומקא דפרשה, תשע"ה](#) [נוה ההיכל, תשע"ב](#)
[עולמות, שכב](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' כז\)](#)

הליכת אשת כהן מעוברת לקברי צדיקים [שמעתתא עמיקתא, תשע"ב](#)

יציאה לחו"ל לקברי צדיקים [מו, ג] [נוה ההיכל, תשע"ה](#) [נוה ההיכל, תשע"ב](#) [עולמות, שכב](#) [עומקא דפרשה, תשע"ה](#) [נוה ההיכל, תשע"ב](#) [עולמות, שכב](#)

תפילה על קברי צדיקים [מערת המכפלה, קבר רחל, קברי צדיקים, דורש אל המתים] [ויעלו בנגב ויבא עד חברון] [יג, כב] [נוה ההיכל, תשע"ז](#) [פניני אי"ש, תשע"ח](#) [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' 10\)](#)

קברי צדיקים [האם מותר לבקש מהצדיק הקבור שיבקש רחמים? האם מותר להתפלל ליד קבר צדיק - איסור תפילה תוך ד' אמות של נפטר, האם מניחים מצבה על קבר צדיק - דבריהם הם זכרונם, האם יש איסור בזמן הזה לכהן לנסוע לחו"ל, האם מותר לכוהנים להשתטח על קברי צדיקים, האם מותר לכהן לשלוח 'קוויטלי' עם ישראל שיניחו על קבר צדיק בחו"ל - שלוחו של אדם כמותו, האם מותר לשבת על קבר, האם מותר לדרוך על קבר - מת אסור בהנאה, לצאת מארץ ישראל לקברי צדיקים בחו"ל, לישון בבית קברות] [וטמא טמא יקרא] [יג, מה] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

כוהנים על קברי צדיקים [צדיקים אינם מטמאים, טומאת כוהנים בפטירתו של רבי, שאליהו הנביא [שהוא כהן] נטמא בהבאת רבי עקיבא לקבורה, דעת האבני נזר אימתי נאמר שצדיקים אינם מטמאים, דעות הפוסקים לעודד המנהג או לבטלו, כוהנים להתפלל במערת המכפלה, בקבר רחל, ועל ציון רשב"י] [תורה והוראה, תשע"ה](#) [מעיינות מהרצ"א, תשע"ג](#) [עולמות, י"א](#) [נחל אליהו - אוסף גיליונות, תשע"ח \(עמ' ח\)](#)

הלכות כוהנים במירון [כניסת כהנים למקומות המסופקים, הכנסת טומאה למקומות המסופקים, ל"ג בעומר במירון, רצף אנושי עד ציון רשב"י, הנהגות הגר"ש כהן זצ"ל תלמיד החזו"א, האם יש חזקת טהרה במירון בעקבות החפירות האחרונות והשינויים בבניה, טומאת כהנים מעל מערות קבורה - במירון, מפת אזור מירון - תשע"ח] [אמור ואמרת, תשע"ח](#)

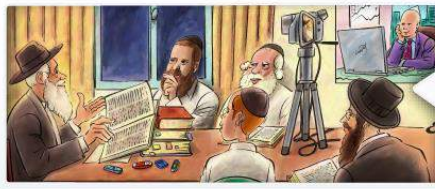
נושא בפרשה: ניחום אבלים

ניחום אבלים [ה' ניחם את יצחק אחר מות אברהם, המצווה מדאורייתא או מדברי סופרים. גמילות חסד עם החיים ועם המתים, הטובה למתים בניחום האבלים, ניחום אבלים בטלפון או במכתב, פרסום מודעת אבל, לריבוי המלווים או לריבוי המנחמים, גדרי המצווה לבקר אצל האבל לדבר עמו לומר "המקום ינחם", האם על האבל לשבת בזמן הניחום, האם המנחם יושב או עומד, בזמן הניחום ובזמן אמירת "המקום ינחם", מצווה על האבלים להתנחם, אין המנחם רשאי לפתוח עד שיפתח האבל, האם על האבל לפנות לכולם או די שיפתח בשיחה עם אחד מהם, כשהאבל שותק, להכין דברי ניחום, דברי חולין, המנהג שאין מנחמים בשלושת הימים הראשונים, ניחום אבלים בלילה, בשבת ויום טוב, לאחר השבעה, ניחום אבל שהוא שונאו, הנפטר היה שונאו, ניחום נשים אבלות, ניחום אבל אחד את השני] [כג, ב] [עולמות, רעח](#)

ניחום אבלים [בשתיקה או בדיבור, של האבל, של המנחמים] [איש לרעהו, תשע"ה](#)
'שלוש זכר' ניחומים לתינוק ששכח תורתו [ניחום אבלים בשבת] [מעדני אשר, תשע"ה](#)
הערות בעניני ניחום אבלים הלווית המת והלכות אבלות [כאיל תערוג, תשע"ח](#)
ניחום אבלים [מקור ההוספה ולא תוסיפו לדאבה עוד, ניחום אבלים מדאורייתא או מדרבנן, ניחם האבל חיבור בין שמים וארץ, בן העולם הזה ובן העולם הבא, הקדמת ניחום אבלים לביקור חולים] [עומקא דפרשה, תש"פ](#)

נושא בפרשה: איסור ניחוש

כיצד סמך אליעזר על סימניו, שמא היא בעלת מום? מלאכת מחשבת, תש"פ
איסור ניחוש [תפילתו של אליעזר, מדוע לא בדק אליעזר ע"פ סימנים] [כד, ד] [מלאכת מחשבת, תשע"ו](#) [זרע שמשון, תשע"ח](#) [טעמא דאורייתא, תשפ"ב](#)
ענייני ניחוש [תהלים על חולה, גדרי איסור ניחוש, מהות איסור ניחוש, דוגמאות מעשיות, זכות הישיבה בארץ לפרש מניחוש] [עומקא דפרשא, תשע"ו](#)
ניחוש דאליעזר [עשר עטרות, תש"פ](#) [עשר עטרות, תשפ"א](#)
ניחוש שהוא צורכי רבים [זרע שמשון, תשפ"א](#)

ניחוש - האם יש איסור לראות בדברים הקורים לאדם - רמזים משמים? ב'הרים וביאורים ביורה דעה, תש"פ

איסור "ניחוש" והיתר "סימן טוב" [מעשהו של אליעזר עבד אברהם ויונתן בן שאול, דברים שהשכל מכריע, כשאינן אומר במפורש שכוונתו לנחש, נהגו שאין מתחילים בשני ורביעי, מנהג הישיבות להתחיל ללמוד בראש חודש, נהגו שאין נושאים נשים אלא במילוי הלבנה, האם בכל חודש כך, נישואין בעשיית, תקלה לפני יציאה לדרך, המנהג לא לכבות נר הבדלה, לא לקנות מטאטא בחודש ניסן, חתול שחור, פרסת סוס] [עולמות, שכט](#) [אשר ליהודה, תשע"ד](#) [המצוות בפרשה, תשע"ז](#)

מה' יצא הדבר - מול איסור ניחוש מערכי תורה, תשפ"א

אכילת הסימנים בראש השנה ואיסור "ניחוש" מעדני אשר, תשע"ו

האם יש ממש בניחוש? פניני מנחת חינוך, תשע"ו

ניחוש וסימן [הפעולות האסורות משום ניחוש והמותרות ל"סימן טוב", ה"ניחוש" של אליעזר עבד אברהם ויונתן בן שאול, קביעת "סימן" על העתיד מול סימן על העבר, סימן בדבר הגיוני, כאשר לא אומר במפורש שכוונתו לניחוש, מנהג הישיבות להתחיל ללמוד בראש חודש, נישואין בימי מילוי הלבנה, במקום צורך או כשהחתן בן עשרים, נישואין בעשרת ימי תשובה, בחודש מרחשון, להדליק נר מנרו במוצאי שבת, לכבות את הנר במוצ"ש, לקנות מטאטא בחודש ניסן, היחס לאמונות "תפלות": חתול שחור, אורח יושב במקומו בבית הכנסת, תליית פרסת סוס כסימן להצלחה] (לא תנחשו) [יט, כו] [עולמות, שכט](#)

היאך סמך אליעזר על הנס? [נישואי יצחק ורבקה הקמת כלל ישראל הם צרכי רבים כבנחום איש גמזו, סמך על זכותו של אברהם, על ידי הנס יגדל כבוד אברהם] [זרע שמשון, תשע"ט](#)

הסימן לצדקת רבקה משתית הגמלים את מימיה [לדעה שגמלי אברהם לא היו זמומים, כחמורו של רבי פנחס בן יאיר, בהמתן של צדיקים, אם ישתו סימן שהיא ראויה ליצחק] [זרע שמשון, תשע"ט](#)

נחושתי זו יון [הניחוש והקסם מול הנבואה הטהורה והתמימות] [בנתיבות ההלכה, חנוכה \(עמ' קנה\)](#)

נושא בפרשה: השידוך

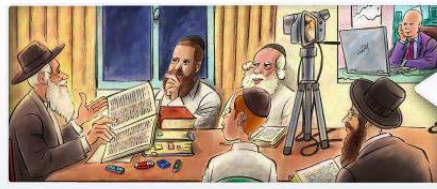
מה' יצא הדבר [ארבעים יום קודם יצירת הוולד, בת פלוני לפלוני, מה' יצא הדבר - או הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ומזווגין לו לפי מעשיו. מהו קשה לזווגן כקריעת ים סוף, כיצד דווקא לבן ובתואל סמוכים ובטוחים שמה' יצא הדבר, ואילו אברהם, איש האמונה - בשובו בהצלחה מניסיון העקידה - בשומעו אודות לידת זיווגו של בנו - חושש שהשידוך לא ייצא לפועל, מה חשבו להרוויח לבן ובתואל כשביקשו "תשב הנערה איתנו ימים או עשור". "ואשביעך בה' אלוקי השמים ואלקי הארץ" עכשיו הוא אלוקי השמים ואלוקי הארץ, שהרגלתיו בפי הבריות. אבל כשלקחני מבית אבי, היה אלוקי הארץ שלא היו באי עולם מכירין בו. אברהם הענו שאמר 'אנוכי עפר ואפר' כיצד אומר זאת, מטרת נס קפיצת הדרך שנעשה לאליעזר, ומדוע בחזור לא נעשה לו נס זה] [עמל משה, תש"ס](#)

רצונם של לבן ובתואל להיפטר מדמי שדכנות - מה' יצא הדבר [ללא השתדלות אליעזר השדכן] [נאה דורש, תשפ"ב](#)

שאלות מצויות בדיני שדכנות אספקלריא, תשפ"א (עמ' קיט)

השידוך [ההבדל בין חיפוש אבדתו לחיפוש מציאות, כגובה האף כך זמן קריעת ים סוף, אין מרובע בבריות צריך להתגמש, אשה יראת ה' היא תתהלל, החפץ חיים נשא את אחותו החורגת שהיתה גדולה ממנו, ויתור, לקבל על עצמו שבביתם תהיה מיטה נוספת לאורחים] [בארה של תורה, תשפ"ב](#)

השדכן והתשלום [השתדלות אברהם להשיא את יצחק, הקב"ה מזווג זיווגים, האם מועילה השתדלות, האם שילם אברהם לאליעזר שכר שדכנות, המקור לחיוב תשלומים לשדכנים, כמה שכר שדכן, זמן התשלום לשדכן, בל תלין בתשלום לשדכן, תשלום בשווה כסף, שכר שדכנות, המקור לחיוב תשלומים לשדכנים, כמה שכר שדכן, זמן התשלום לשדכן, בל תלין בתשלום לשדכן, תשלום בשווה כסף,

שדכן שלא הצליח האם מקבל שכר, להתנות עם שדכן על שכר מופחת, מי חייב בתשלום ההורים או הזוג, כשהצדדים במדינות שונות מה שכר השדכן] [אוצרות אורייתא, תשע"ט](#)

[השתדלות בשידוכין ע"פ חז"ל אספקלריא, תשע"ח \(עמ' סג\)](#)

[שידוכים בארץ ישראל](#) [בת פלוני לפלוני רק בארץ ישראל אלוקי השמים ואלוקי הארץ] [קב ונקי, תשע"ח](#)

[מעלה ומצוה לשאת אשה מארץ ישראל](#) [ישוב הארץ, יחוס, קדושת הארץ, חכמת הארץ] [קולמוס יוסף, תשע"ח](#)

[דרגת האמונה המיוחדת של שידוכים](#) [בטחו בו בכל עת, מה' אשה משכלת, אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו, שוא הוא העמל] [עינינו גל, תשפ"ב](#)

[תפילה על זיווג אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' צח\)](#)

[מעלת יחוס בשידוכים](#) [חתן שדודו הוא צדיק, אשה טובה שאמה קשה, אשה שאיה מיוחסת אך תועיל לו, אחי המוצעת אינם בעלי תורה אך בעלי מידות טובות, רבי עקיבא, מובחר במידות או מובחר בתורה, בת ת"ח שאינו מיוחס או בת מיוחס שאינו ת"ח, האם צריך לספר לחתן שם הכלה היא גיורת, עליה רוסית, בחור מיוחס מצד אביו או נכד גדול הדור מצד אמו] [עיון הפרשה, תשפ"א \(עמ' עא\)](#)

[פסקי הלכות בעניני שידוכים](#) [מעלת הכלה, בת ת"ח, כיום, המעלה אחר בת ת"ח] [פניני אי"ש, תשע"ח](#)

[הערות גדולי ישראל בעניני שידוכים בארה של תורה, תשפ"ג](#)

[שידוכים במשנת הגר"ח קניבסקי זצ"ל דברי שי"ח, תשפ"ב](#)

[שדכן שהציע שידוך ולאחמ"כ פעל לבטל הצעתו האם מגיע לו שכר?](#) [הצעת שידוך שעלתה וירדה] [שיעורי ליל שישי - ברכת יצחק, תשע"ח](#)

[שדכן הציע שידוך, שלא יצא לפועל. כעבור זמן הוצע אותו שידוך ע"י אחר, והצליח](#) [האם יקבל המציע הראשון חלק בדמי השדכנות, והאם היתה חובה לפנות למציע הראשון ולנסות לסיים את השידוך דרכו] [וישמע משה, תשע"ו](#)

[על שקר ואמת בהצעות שידוך](#) [אשר הנחני בדרך אמת] [שלמים מציון, תשע"ט](#)

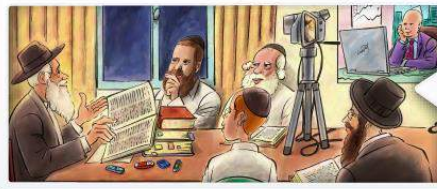
[חיוב תשלום לשדכן](#) [ולמתווך, מדין שליח, מדין יורד] [מנחת אשר, תשע"ז](#) [נשיח בחוקיך, תשע"ח](#)

[כשאבי החתן לא שילם לשדכן, האם ניתן לחייב את החתן?](#) [מדין פועל חיוב רק על האב, ומדין נהנה חיוב על החתן] [מנחת אשר, תשע"ח](#)

[סגולת השידוכים של הרמ"ע מפאנו](#) [המתפלל על חברו, כוונה על הזיווג העליון, פירוש אשת חיל] [זרע שמשון, תשע"ט](#)

[דמי שדכנות](#) ["סרסור"] [מתווך] מקבל שכר, האם ה"שדכן" שווה לו. [שדכן אשר נשלח להציע שידוך על ידי אחד מהצדדים, או שדכן שהציע שידוך מעצמו](#) [גדר תשלומי דמי שדכנות - מדין תשלומי שכר "פועל", "קבלן" או מדין "יורד לשדה חברו ונטעה שלא ברשותו"]. [חובת תשלום דמי השדכנות](#) - על החתן והכלה או על ההורים, והנפק"מ בזה. [חיוב תשלום דמי השדכנות](#) - מזמן ה"תנאים" או רק לאחר הנישואין • האם עוברים המחוננים בלאו ד"לא תלני" ו"ביומו תתן שכרו", בעיכוב תשלום דמי השדכנות • שידוך שהתבטל - האם צריך השדכן להחזיר שכרו. [הציע שידוך שיצא אל פועל בסופו של דבר על ידי שדכן אחר](#) - למי מגיעים דמי השדכנות. [חלוקת דמי שדכנות בין כמה שדכנים](#) [בירור פרטי דיני ה"מתחיל", ה"אמצעי" וה"גומר" בשידוכים]. [מתי פטורים מלשלם דמי שדכנות](#). שדכן שמסר פרטים כוזבים [ואעפ"כ יצא השידוך אל הפועל] האם מחוייבים לשלם לו. [דמי שדכנות לחתן ששידך את עצמו או לקרובי משפחה שהציעו שידוך](#). שידוך משתי ארצות [ובכל אחד מהמקומות נהוג לשלם סכום אחר בדמי השדכנות]. [הזהירות לשלם לשדכן את שכרו](#). כאשר השדכן תובע שכר מופקע. האם אליעזר עבד אברהם קיבל שכר עבור שדכנותו, ומדוע] [עולמות, קכז](#)

[עשר עטרות, תשפ"ג](#)

שאלות בעניני תיווך [מתווך שהביא קונה לקניית דירה, ולבסוף קנה מהמוכר דירה אחרת. מתווך שהביא קונה לדירה, ולא רצה לקנותה רק עם עוד יחידת דור. מתווך שהביא קונה לדירה, וקנה את הדירה, ועוד מחסן, מהמוכר. מתווך שהביא משקיע לנכס, ומתווך אחר הביא את הנכס, ומתווך אחר הביא את העיסקה לצדדים, ועסק במשא ומתן] [בינת המשפט, תשע"ח](#)

ריב בין שכנים על היתרי בניה האם הוא סיבה מספקת לבטל שידוך? [משפחות המתגרות זו בזו] [אשכול יוסף, תשפ"א](#)
קידשה השליח בעצמו [מדוע לא הוי קידושי טעות, השליח נקרא רשע, האם האשה בהסכמתה מכשילה את השליח בלפני עיוור, האם קנסוהו חכמים והפקיעו את קידושו, 'לי לעצמי] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

'עני המהפך בחררה' בהצעת שידוך [שלח שדכן להציע שידוך לבתו והשדכן הציע את השידוך לבתו שלו, עני המהפך בדבר מצוה, להתפלל שהשידוך יגיע אליו] [שיעורי ליל שישי - ברכת יצחק, תשע"ז](#)
תשלום לשדכן כשהשידוך התבטל [נעשה קנין] [מנחת אשר, תשע"ז](#)

שדכן [או מתווך] **שאחר גמר העסקה, נתגלעו חילוקי דעות בין הצדדים, האם מחובת השדכן לפשר?** [מנחת אשר, תשע"ז](#)
עניני שידוכים [כד, ד] [כאיל תערוג, תשע"ה](#)

מעלת השידוכים ע"י שדכן [פרי ביכורים, תשע"ח](#)

דיני השדכן [כד, ד] [עומקא דפרשא, תשע"ג](#)

מדוע לא חיפש ליצחק שידוך מ'הנפש אשר עשו בחרן'? [הרחקה ממידות רעות העוברות בתורשה] [מנחת אשר, תשע"ו](#) **תורה**
והוראה, תשפ"ב

מדריך לשדכן - הלכות לשון הרע [המותר האסור והחיוב לספר] [אסור לשדכן להעלים חסרונות גדולים שיש למדובר. וגם באופן שאסור לספר לפי כללי 'לשון הרע לתועלת', מכל מקום אסור לשדכן לקדם את השידוך משום 'עצה שאינה הוגנת'. המבחן: לו הוא היה במצב המוצע האם היה מתרחק מההצעה. המציע שידוך ומכסה על החיסרון, עובר על 'לפני עיורי' 'ארור משגה עיור בדרך', 'לא לונן איש את עמיתו', וכן גניבת דעת. העלמת חסרונות: להסתיר חסרון, שאם יודע אחרי הנישואין לא יהיה סיבה לגירושין. דרגת החסרון. זמן ההודעה: כשחייב לספר חסרון, אין חיוב לגלות מיד, ולפעמים אפשר לגלות רק לפני סגירת השידוך אחר שהתמצו הצדדים. במום שלא יתמצו עדיף לגלות מיד. לספר לשדכן: שידוך שלא מתקדם והשדכן מבקש לדעת מדוע, מתי ומה מותר לספר לו או לתלות בחוסר התאמה. הציעו לאדם שתי הצעות, האם מותר לשאול מי הטוב ביניהם] [עומק הפשט, תשע"ט](#)

שמירת הלשון בשידוכים - חלק ב [זיווג הגון, היתר הבירור קודם השידוך, תנאי ההיתר] [עומק הפשט, תשע"ט](#)

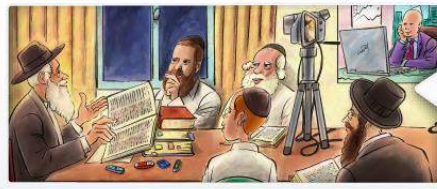
למה בתחילה לבן ובתואל הסכימו מיד לשידוך, ולהלן ניסו למנוע ולעכב? [אספקלריא, תש"פ \(עמ' מה\)](#) יז תירוצים

דמי השדכנות סיבה לשדכן [אספקלריא, תש"פ \(עמ' עד\)](#)

נושא בפרשה: נישואין

שליחות בקידושי רבקה

ציווי אברהם לאליעזר שלא יקח אשה ליצחק מבנות הארץ [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' יד\)](#)

סירוב אברהם להשיא את בנו לביתו של אליעזר [קודם שיצא מכלל ארור, וכשיצא לכלל ברוך] [עיון הפרשה, תשפ"ב \(עמ' ג\)](#) מ"ט תירוצים

האם נתקדשה רבקה ע"י המתנות [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' י\)](#)

מתי חלו קידושי רבקה? [בינת החכמה על משך החכמה, תשפ"ב](#) [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

שליחות אליעזר לקידושי רבקה [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' יו\)](#)

מי התלווה אל אליעזר [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' יד\)](#)

מעלותיו של אליעזר [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לז\)](#)

הודיה על בשורה טובה [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כב\)](#)

על דברי רש"י שאליעזר נצטווה לקחת מבנות ענר אשכול וממרא [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' ק\)](#)

אליעזר עבד אברהם זכה שקפצה לו הארץ כי למד מהארץ את העבודה של מסירות-נפש [שבילי פנחס, תשפ"א](#)

עבד שנשתחרר וקטן שהגדיל ואכלו בזמן שהיו פטורים [שליחות לעבד, מתי והאם שוחרר אליעזר, האם יכל להצטרף לזימון,

ברכת התורה בקטן שהגדיל ובעבד שנשתחרר בלילה] [נוה ההיכל, תשע"ט](#)

האם היה אליעזר שליח לקידושין? [האם שוחרר מהיות עבד?] [כד, ב] [הגר"א גנחובסקי, תשע"ה](#) [הגר"א גנחובסקי, תשע"ד](#)

[מלאכת מחשבת, תשע"ו](#) [תשע"ח תשפ"א](#) [מנחת אשר, תשע"ז](#) [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

מתי שוחרר אליעזר מהיות עבד של אברהם? [שוחרר על תנאי אם רבקה תסכים, האם הצטרף לברכת הזימון בעשרה, מינוי

שליחות מתי היה] [מים זכים, תשפ"ג](#)

מינוי שליח לקדש אשה סתם, מבלי לציין את שמה [עיון הפרשה, תשע"ח \(עמ' סג\)](#) ל"ג תירוצים

מדוע שלח אברהם את אליעזר לקדש אשה ליצחק ולא הלך בעצמו? [מצוה בו יותר מבשלווח] [כד, ב] [פניני האלישי, תשע"ז](#)

[אספקלריא, תש"פ \(עמ' קלח\)](#)

מפני מה לא חשש אליעזר לפסול ממזרות? [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

כיצד לא חשש אליעזר שמא המיועדת תהיה חוגרת או סומא? [כבוד האדם, האם היה מקדשה בכל מקרה כדי לא לביישה, כלה

עם רגל תותבת והחתן לא שם לב עד החתונה] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

מדוע אין קידושי תופסין אחר שנתקדשה [קנויה לבעלה, מחמת איסור כריתות לעלמא - ואין קדושין תופסין בחייבי כריתות,

נפק"מ בחצי שפחה וחצי בת חורין] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

קידושי בדינר לבית שמאי [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

אינו יודע בטיב גיטין וקידושין [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

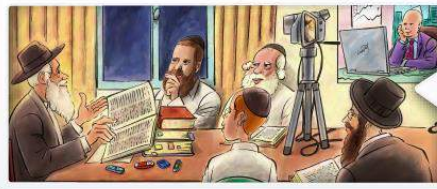
קבלת עדות שלא בפני המקדש [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

ידיעת העדים בקידושין [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

קבלת עדות שלא בפני המקדש [ידיעת העדים בקידושין] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ב](#)

כסף קידושין [מה נלמד קיחה משדה עפרון וביאור המו"מ בין אברהם לבני חת, קניין או מתנה, בתמורה או ללא תמורה, כסף

קידושין של המקדש או גם של אחר, קידושי אשה בשטר או בחליפין] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תנב\)](#)

קידושין בספק איסור הנאה [ספק ערלה, ספק חמץ, ספק ערלה בעיר הנידחת, ספק קונם, להישאל על הקונם] [הגר"א גניחובסקי](#)
[זצ"ל, תשפ"ג](#)

קידושין כשיש רוב או חזקה שהחפץ איסור הנאה [נפקא מינה לענין ירושה, לחלק בין רוב לחזקה] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

קידושי כסף בעגלה ערופה [בעגלה עצמה שהיא איסור הנאה, בעור העגלה שמותר, רוצה להתקדש בכל החפץ] [הגר"א גניחובסקי](#)
[זצ"ל, תשפ"ג](#)

שבועה בנקיטת חפץ [חפץ של מצוה, ספר תורה, תפילין, במעומד או במיושב, תלמיד חכם ועם הארץ, לשון השבועה, שם השם, שבועת הדיינים, שבועת ביטוי, שבועת העדות והפיקדון, או חזו בציצית או אוחו במעקה] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה](#),
[תשע"ז \(עמ' תסה\)](#)

שבועה בשם ושבועה בלא שם ה' [כינויי שבועה, שבועת אליעזר ושבועת יוסף] [מפיק מרגליות, תשפ"ג](#)

שליחות לקידושין [שליח שליח לקדש לו אשה סתם וקדשה, והמשלח אומר שאינה נראית בעיניו, השליח טוען שכך הבין בדבריו, שליחות לתרומה לתקוני שדרתיך ולא לעיוותי, הבדל אם צריך שליחות או רצון בעלים, שליחות שלא מדעת, שליח לגרושין וקדושין שלא בוטל אך אינו רוצה לקיים שליחותו ואנסוהו לעשות כן, הבדל בשליחות בין תרומה לברית מילה, נוסח ברכת הדלקה של שליח בנרות חנוכה, כשהשמן של השליח או של המשלח, נתינת רשות לקונה לזכות או הקנאה ממש, משרתת יהודיה שהפרישה חלה של בעלת הבית, שליחות להקדש, פעולת שליח נגד רצון משלחו כל עוד לא בוטלה שליחותו, שליח כבעל המעשה, בשליחות שמונתה ע"י המשלח, בשליחות מדין יזכין, שליח שהפריש תרומות ומעשרות בשם הבעלים – ומבקש להשאל לחכם – האם הנשאל הוא בשליח או המשלח, כשהשליח אנוס על מעשיו] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תע\)](#)

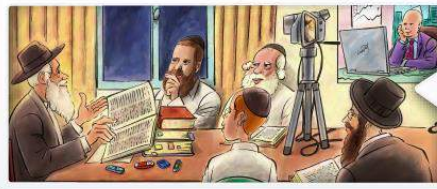
ציווי אברהם שלא לישא כנענית [חובת הבן לשמוע בכל אביו בעניני נישואין, כיצד נשא אברהם את הגר שהיתה שפחה, זרעו מיוחס אחריו] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תפה\)](#)

שליחות לקידושין וביטול שליחות [כסף קידושין חפץ או מטבע, שליח להבאה ושליח לקבלה, של האיש ושל האשה, שליח כבעל המעשה, אין השליח נעשה עד על השליחות, שליח שנעשה בפני עשרה צריך לבטלו בפני עשרה, כשהמשלח נשתטה, שליחות במעילה, שלחה שליח לקבל קידושי כסף מהבעל וקידש אחר בביאה, שליחות בשוגג] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תפח\)](#)

שליח שאינו בתורת גיטין וקידושין [עבד, עבד כשליח לקבל גט של עבד חברו] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תצז\)](#) [\(דרישה וחקירה, תשפ"א \(עמ' יט\)\)](#)

קידושין ע"י ברירה [כמה נשים מינו שליח אחד לקבל בעבורם קידושין מאדם פלוני, והמקדש נותן לשליח מעות קידושין עבור אחת מאותן נשים, אלא שאין רצונו לקדש אלא אחת מהן, ורצונו שתתקדש לו אחת מהן באותה שהוא ירצה אח"כ, תלוי בדין ברירה, והנה אם רצונו שיחולו הקידושין רק לאחר הבירור למי שהוא רוצה בה, אם קיבל השליח קידושין לכל הנשים באופן שאפשר שגם כולן תתקדשנה, שיש די מעות שיהא לכל אחת שוה פרוטה, וכמו"כ נתכוין לזכות לכל אחת ואחת, וא"כ עפ"י סברת הקדמונים שבקצה"ח שם דלא אמרינן אין ברירה אלא אם אפשרות החלות הוא רק על אחד מהדברים העומדים לבירור, ברם אם אפשר לכולם כאחת לחול אין בזה מניעה, ובכה"ג לכו"ע אמרינן יש ברירה, קדושין על תנאי, אם כל הנשים הן אחיות, האם שייך לדין ברירה או שיש כאן חמשה מעשי קידושין נפרדים, מקדש אשה שיחולו הקידושין יום אחד לפני מותו, ברירה כדי לתת דין 'לשמה'] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תד\)](#)

שבועה על מה שלא בידו [ובעלות בני נח על בניו, מכלל לאו אתה שומע הן, הבאת הכלה ברצונה או בעל כרחא כדי לקיים את השבועה, האם די ברצון אביה, מעמד אב בבני נח מדין רוב, שליחות ויד בעבד, בעבד קטן שאין לו יד לזכות בה, עבד של אדון קטן, שבועה על דבר שאי אפשר לקיימו, ביקש לבן לעקור את הכל, שיאסר יצחק בכל נשים שבעולם, גר שנתגייר כקטן שנולד, מדוע אין כל אשה בעולם מותרת מדין רוב דפריש, מקום תושבות האשה לדין זה ולדין ישיבת הסוכה] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תנב\)](#)

תנאי כפול בהשבעת אליעזר – ובקריאת שמע [בספק אם יעבור זמנה, תנאי כפול, משפטי התנאים, בדבר שלא מועילה בו שליחות]

[מלאכת מחשבת, תשפ"ג](#)

שבועת אליעזר [מושבע מפי עצמו, מפי אחרים, מושבע ועומד, שבועת ביטוי ושבועת הדיינים] [שיעורי הגר"ד פיינשטיין שליט"א, תשפ"א](#)

קידושי כסף [באמה העבריה, ובבת חורין, בדינר או בפרוטה, יציאה בגרעון כסף בכל מקרה או רק בנקנית בכסף, האם כל אשה מתקדשת בפרוטה, אומדנא, רוב נשים, קפידא, קידש אשה לאחר זמן ובנתיים ירד ערכו של החפץ לפחות משה פרוטה, האם החפץ בנתיים כפקדון, כסף, בגט, נתאכלו המעות, אחזו קורדייקוס, מדוע בספק קידושין אמרין שהיא מקודשת ולא מעמידים הממון בחזקת בעליו ולא קיבלה פרוטה] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תכה\)](#)

קידושי יצחק לרבקה [ע"י אליעזר שהיה שליח, מצוה בו יותר מבשלוחו, אליעזר היה שליח של אברהם שהיה שליח של יצחק, אין שליח עושה שליח, מילי לא ממסרי לשליח] [\[הרב אליהו גרינצייג שליט"א\]](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' שא, שז\)](#)

חיוב עבד שנשתחרר [גר שנתגייר וקטן להגדיל] [בברכת המזון על סעודה שאכל בעברו](#) [נוה ההיכל, תשע"ג](#)

מדוע שלח אברהם עבד ולא איש נכבד? [דרכים בתורה אלשיר, תשע"ז](#)

מדוע יצחק לא נצטווה שלא להינשא לכנענית? [משנתה של תורה, תשע"ז](#)

מדוע לא חיפש ליצחק שידוך מ'הנפש אשר עשו בחרן'? [הרחקה ממידות רעות העוברות בתורשה] [מנחת אשר, תשע"ו](#)

מצוה בו יותר מבשלוחו [מצוה קיומית או חיובית, נטילת ידים במים רבים בכדי לקבל שכר, בעשיית חסד] [שיעורי הגר"י זנגר שליט"א, תש"פ](#)

הנשבע בתפילין האם צריך להורידם מראשו? [עטור בתפילין של יד ועטור בתפילין של ראש מי קודם בכניסה, השבעת אליעזר בנקיטת חפץ, מילה אינה חפצא דמצוה אצלו אבל כלפי האחרים כן, כיצד מילה היא חפצא דמצוה אחר סיום מעשה המצוה, נקיטת חפץ של יוסף] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#)

מדוע לא הלך אברהם בעצמו לחפש שידוך ליצחק [מצוה בו יותר מבשלוחו] [מעדני אשר, תש"פ](#)

כיצד קידש אליעזר את רבקה ליצחק ללא שיצחק ראה אותה? [אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה] [מעדני אשר, תש"פ](#)

מה יותר חמור, לקחת ליצחק אשה מבנות הארץ או להשיב את יצחק לחרן? [מעלת ארץ ישראל, ארץ אשר תמיד עיני ה' אלוֹקֵיךְ בה] (השמר לך פן תשיב את בני שמה) [כד, ו] [ממשנתה של תורה, תשע"ו](#)

קידושין בקבלת מתנה ע"י אדם חשוב [קבלת אליעזר את השתיה, וקידושין ב'ספק אדם חשוב'] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

המקדש את האשה על דעת שהקידושין יחולו בקנין אחד, אבל אותו קנין לא מהני, האם יכולים הקידושין לחול בקנין אחר? [הגר"א גניחובסקי, תשע"ט](#)

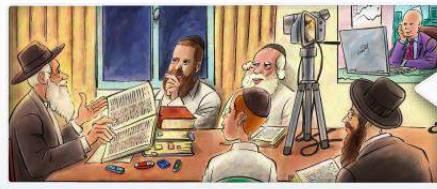
מדוע ביקש אליעזר ששליחותו תסתיים בזריות? [חזקה שליח עושה שליחותו היום] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תש"פ](#)

מדוע לא רצה אליעזר לאכול רק אחר שידבר? [חמדת ההלכה, תשע"ט](#)

אכילת אליעזר עבד אברהם מקערה אחרת מזו שהוגשה לו [החלפתה ע"י המלאך להצלתו, אם אכל את המנה המוחלפת ברשות בעליה, כיצד ברך על המנה שהוגשה לו, מנה המכילה סם מוות וא"א לברך עליו, האם הברכה חלה על המנה השניה, כיצד ניצל ע"י ברכת המוציא, באיזה שלב הוחלפה המנה ע"י המלאך, ברכה לבטלה, מאכלים שהיו מונחים על השולחן לפניו] [מים זכים, תש"פ](#)

[תשפ"א](#)

האם אליעזר עבד אברהם ברח את ברכת האורח לבעל הבית? [בקשו להרעילו, שכר מעשה טוב שנעשה למטרה רעה כמו אצל עוג-הפליט, נתכוין לבשר חזיר, כיצד אכל אליעזר מהמנה שהוחלפה ללא רשות בעל הבית, דין 'זוטו של ים' על מנתו האבודה של בתואל, זכיית אליעזר מן ההפקר, אליעזר לא אכל ממנת בעל הבית אלא ממנת הפקר ואין עליה ברכת אורח לבעל הבית, יתכן והפת לא היתה

מורעלת ורק התבשיל היה מורעל, האם אורח מחוייב לברך ברכת האורח גם אם מסלקו בעה"ב, הכרת הטוב על האכילה או על האירוח, ברכת אורח לבעל הבית שהוא עכו"ם] [מים זכים, תשפ"ב](#)

קידושין בשליחות כשהמשלח לא ראה את האשה [כד, ד] [מעדני אשר, תשע"ג](#)

ארמי אובד אבי - בתואל שרצה למנוע את יצחק להינשא ע"י שיהרוג את אליעזר שליח קידושין [האומר לשלוחו צא וקדש לי אשה סתם, ומת השליח בדרך אסור המשלח לשאת את כל נשות העולם, מדוע לא נשים שאין להן קרובות בחרן, או נשים שבזמן השליחות לא היו להן קרובות, מדוע לא הולכים לפי העיר הקרובה, כמו שהולכים אחר הרוב, קבוע, חזקה] [הגר"א גניחובסקי, תש"פ](#)

למה אברהם לא הרג את אליעזר? [מדין לא תחיה כל נשמה הנאמר בכנעני, קיים אברהם אבינו כל התורה קודם שניתנה] [טעמא דאורייתא, תשפ"ב](#)

נישואי יצחק ורבקה

כיצד קידש יצחק את רבקה בהיותה קטנה? [ויקח את רבקה] [כד, יז] [אשכול יוסף, תשע"ז](#) [קולמוס יוסף, תשע"ח](#) ו' תירוצים

כיצד קידש יצחק את רבקה קודם שראה אותה? [ויקח את רבקה] [כד, יז] [אשכול יוסף, תשע"ז](#) [קולמוס יוסף, תשע"ח](#) ז' תירוצים

אברהם שהיה אלמן מדוע השיא בנו לפניו [קדימויות בנישואין - הוא או בנו?] [כה, א] [מעדני אשר, תשע"ד](#)

מדוע המנהג לברך כלה בברכות לבן לרבקה? [בעל כרחו יענה אמן] [אחותינו את הי"י לאלפי רבבה] [כד, יז] [שבילי פנחס, תשע"ז](#)

מדוע יצחק לא נשא אשה רק בגיל ארבעים הרי בן י"ח לחופה? [תורת המעדנים, תשע"ט](#)

איך קידש יצחק את רבקה כשהיתה קטנה הרי אסור לקדש קטנה? [תורת המעדנים, תשע"ט](#)

מעלותיה של רבקה אמנו [מדוע העלימה מיצחק את מה שהודיע לה שם אודות התאומים, הסיבות להיתר השתמשות בבגדי עשו שהופקדו בידה, מעלת ברכות יצחק, יעלי קללתך בני, הלימוד לדורות] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ב](#)

כשושנה בין החוחים - כיצד רכשה לעצמה רבקה את מעלותיה? - מבט האמת על סיפורי התורה [בין שמיעה להקשבה, חסד לאברהם, צלך נאה ופירותיך מתוקים, לחפש הזדמנויות, הכנסת אורחים, פותח את ידך, חסד מתחיל בבית] [תורת אביגדור - הרב אביגדור מילר זצ"ל, תשפ"ב](#)

חתן

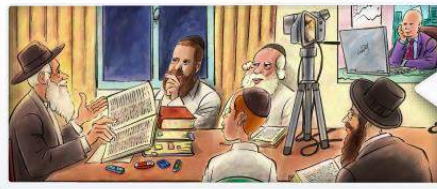
מדוע נהגו החתן והכלה להתענות בערב חופתם? [טבעת יוסף, תש"פ](#) ח' תירוצים

הכלה מביאה לחתן באירוסין מתנה ש"ס וארבעה טורים (שני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם, ברש"י) [טבעת יוסף, תש"פ](#)

המנהג להתברך ביום החופה מפי ההורים (ויברכו את רבקה ויאמרו לה) [כד, יז] [טבעת יוסף, תש"פ](#)

חתן שאין מי שילוח אותו לבית הכנסת האם יתפלל ביחידות? [מעדני אשר, תשע"ח](#)

שמירה לחתן [שני חתנים ההולכים יחד, קטן המלווה חתן] [מעדני אשר, תשע"ב](#)

הבאת קרבן תודה ע"י חתן [דברי רבינו בחיי, שיצא מקריאת ים סוף, שהוא גוף שלם כחולה שנרפא, הקמת מקדש מעט] [מעדני אשר](#).
תשע"ח [כיצד מרקדין לפני החתן, תשפ"ב](#)

חתן דומה למלך [כשחתן עולה לתורה ובשעת החופה האם חייבים כולם לעמוד, חתן שמחל על כבודו האם כבודו מחול, האם חתן חייב לקום בפני תלמיד חכם, האם מותר לקרוא לחתן בשמו] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

הוצאות הנישואין

עניי הכנסת כלה [מהי הכנסת כלה, הכנסת כלה יותר מחומש, נתינת תכשיטים לכלה, ביטול תלמוד תורה להכנסת כלה] [עומקא דפרשא, תשע"ו](#)

"סידור מלא" חיוב ההורים להשיא את בניהם ובנותיהם [האם וכמה חייב האב לתת לבתו או לבנו בעת נישואיהם. האם כופים לקיים התחייבות זו, אב שלא התחייב מראש, האם חייב לתת לבתו ממון בעת נישואיה, ואם כן כמה חייב לתת לשם כך, והאם ניתן לכפותו לתת סכום זה. מנהג העולם בענין נתינת הנדוניה לבת [י"עישור נכסים" או גם פחות]. מעלת המשיא בתו לתלמיד חכם ואמרו: "לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישיא בתו לתלמיד חכם". האם זו חובה, והאם ומדוע יוציא למצוה זו יותר משליש או חומש ממנו. האם צריך להיכנס לחובות [ולחזר על פתחים] כדי להשיג תלמיד חכם לבתו. חיוב האב להשיא את בנו, האם כולל גם חיוב ממוני. על מי יוציא האב יותר בנישואין - על בן או על בת, והאם רשאי האב לתת לבת על חשבון הבן. להשיא בן או בת בוגרים המתפרנסים בעצמם. חיוב נדוניה לבת שאינה שומעת בקול הוריה. תשלום התחייבויות הוצאות נישואי הצאצאים בכספי מעשר כספים. חובת האם להשיא את בתה או בנה. חובת בני הזוג להקל על הוריהם] [עולמות, תז](#)

נתינת נדוניה וממון לנישואי הילדים [אשכול יוסף, תשפ"א](#)

הבטיח לחתן נדוניה גדולה, כי חשב שהוא מצוין, ונודע שהוא בינוני [מקח טעות, קנין] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

מתי חייב אדם לתת נדוניה לאשה זרה כדי שתוכל להתחתן? [אונס אשה והיא או אביה אינם מסכימים שישאנה. או שהוא נשוי לאשה אחרת אחר חרם דרבנו גרשם, וכשאין לו יתכן ויצטרך למכור דירתו ולדור בשכירות, הוצאות על מצוות עשה, על מצוות עשה תדירה כמו מזוזה] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

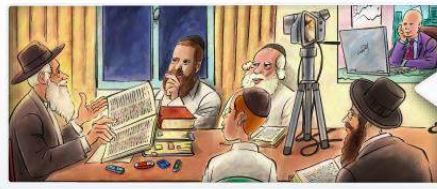
מדוע מותר למכור רכושו לשאת בת תלמיד חכם? [אסור לבזבז יותר מחומש] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

מכירת ספר תורה לנישואין [והפקעת עצמו ממצות כתיבת ספר התורה] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

מכירת ספר תורה להשיא ביתו [שאינה מחויבת בפו"ר] [מעדני אשר, תשע"ז](#)

שמלת כלה

מסדר קידושין ששפך יין על שמלת כלה [שלמו סכום רב על נקיון מיוחד לבגד בזמן שמחת החתונה. לכלוך חפץ אינו דומה לכל נזק אחר, שכן הלכלוך רק מכסה את החפץ ולא משנה אותו מהותית, והחלק הממוני להסיר את הלכלוך אולי אינו אלא גרמא בעלמא, זרק מטבע לים הגדול, גרמא בניקין או נזק ישיר, נזק לשחרוריתא דאשייתא, נזק של כיבוס בחלוק מושאל, הבדל בין לכלוך בבגד לכללוך בתקרת דירה, אדם מועד לעולם, מזיק ברשות בעה"ב, ב"חתונה ספרדית" יפסקו כהמחבר עפ"י הרמב"ן ויחייבו את הרב לשלם. ובחתונה "אשכנזית" או מעורבת - אי אפשר להוציא ממון, עפ"י הרמ"א ההולך כדעת התוספות ופוטר באונס כעין גניבה. טענת פטור מכוח תקנת הסבלים, טענת חיוב מדין שומר, מעמדו של מקבל שכר, דין שונה אם מקבל שכר או עושה בחינם, דין שונה באדם חשוב, דין קבלת כבוד כתשלום שכרו, פטור של מזיק בשעת שמחה] [דפי עיון, תשע"ט](#)

צלם שקלקל את שמלת הכלה [כלה שכרה ליום חתונתה שמלת כלה יוקרתית שכירות גבוהה. היא תכננה ללבושה בחדר שיוחד לה ליד האולם, הצלם תלה את השמלה על צינור הכיבוי שבקצה החדר, וגרם להפעלת יחידת הכיבוי, מים רבים וקצף חריף ניתזו על שמלת הכלה והשחיתו אותה לגמרי. בעל השמלה תובע תשלום על השחתת השמלה, הכלה תובעת מהצלם לשלם לה את דמי השכירות שכבר שילמה לבעל השמלה. חלק שני: בעל השמלה ראה את עוגמת נפשה של הכלה, מחל לה על חובותיה כלפיו, ואפילו החזיר לה את הכסף ששילמה עבור השכירות. הכלה דורשת מהצלם את תשלום השכירות, הצלם כמזיק והכלה כשומר, פטור נזיקין מחמת אונס, מחילה לכלה, נזק לחפץ משומש] [דפי עיון, תש"פ](#)

צלם שקלקל את שמלת הכלה [שומר חינם חייב רק בפשיעה, שאין נהנה כלל. שומר שכר חייב גם בגניבה ואבידה, שנהנה משכר שמירה. ושואל חייב באונסין, שכל ההנאה שלו. ושוכר דינו כשומר שכר, שאף על פי שנהנה, אין דינו כשואל כיון שמשלם על ההנאה, לכן דינו רק כשומר שכר. אדם המזיק חייב באונס. נחלקו הראשונים במי שהזיק באונס גמור, שיטת רמב"ן ועוד, שפועל שמזיק אינו חייב באונס, אלא כשומר, שאם עוסק בשכר חייב רק בגניבה ואבידה, ובעוסק בחינם חייב רק בפשיעה. ואין להוציא ממון כנגד שיטה זו. ויש אומרים שלא פטור פועל מזיק מדין אדם המזיק, רק אם התעסק לצורך הניזק, ולא במתעסק לצורך שניהם. שוכר פרה, שהשאלה לאחר ונאנסה, חייב השואל לשלם למשכיר, ואין משלם לשוכר, אף על פי ששוכר פטור מאונסין. או מפני שהשוכר זוכה בפרה שנאנסה רק בשבועה, ואומר המשכיר לשוכר אל תשבע, ואני אתבע מהשואל, או מפני שטוען המשכיר דמי פרתי שקיבלת מהשואל הוא כפרתי, ופרתי אצלך. וכל זה בשוכר שיש לו רשות להשתמש בחפץ, אבל שומר חינם או שומר שכר, שהשאלו, חייבין באונסין משום שליחות יד. שומר חינם שמסר לשומר שכר, ונגבה או נאבדה, משלם השומר שכר למפקיד מאותן טעמים שכתבנו לעיל בשוכר פרה והשאלה ומתה באונס. המזיק חפץ השכור, משלם לבעלים שווי גוף החפץ, ולשוכר משלם כמה ששווה ההשתמשות בימי השכירות בחפץ השכור. אם קלקול זה שקלקל הצלם את השמלה דינו כאונס גמור, מעיקר הדין הצלם פטור מהכל, ויש לשלם לו כל דמי פעולתו, כיון שהוא פטור הן מתשלום דמי השכירות, והן מתשלום שווי השמלה. והשוכר חייב לשלם דמי השכירות, ופטור מתשלום שווי גוף השמלה. וכיון שמחלה בעלת הבית על תשלום השכירות, הוא מחילה לשוכר שהיה חייב לשלם, והצלם שמחל על דמי פעולתו נהג לפניו משורת הדין, ואין לתבוע ממנו יותר מזה. אם זה שהצלם קלקל הוא בגדר גניבה ואבידה, השוכר חייב לשלם שכירות השמלה, כי התחייב בכל גניבה ואבידה, וכן השואל חייב, ונותנים את התשלום לבעלת השמלה. הצלם פטור לגמרי. ועל צד ספק, אפשר לחייבו בחצי שווי דמי שכירות השמלה, מצד פשרה, והרי הצלם מחל על דמי פעולתו שהוא כחצי שווי השכירות, לכן אין לתבוע מהצלם מידי] [בינת המשפט, תש"פ](#)

הנישאת בזיווג שני וחפצה לצאת בהינומא [ולחקיף החתן שבע פעמים, ההבדל בין שטר שנכתב שלא כדין לבין הנהגה שיש מי שיטעה בה] [שואלין ודורשין, תשפ"א](#)

עד כשר לנישואין

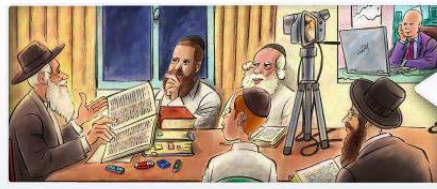
האם מנהל התזמורת יכול להיות עד בחתונה? [נוגע בעדות כי מקבל שכר] [בינת המשפט, תשע"ט](#)

האם תלמיד חכם המקבל תמיכה כלכלית קבועה או אחרת יכול להיות עד בחתונה? [נוגע בעדות] [בינת המשפט, תשע"ט](#)

האם המקבל 'מי שפרע', כשר לעדות? [אופן אמירתו ע"י הנתבע הש"ץ או ביי"ד] [נוה ההיכל, תשע"ו](#)

לא שילם תשר [טיפ'] למלצר - האם נפסל לעדות? [פועל שלא נקצץ שכרו, האם טיפ' הוא שכר, למי שייך טיפ', האם מלצר יכול לתבוע טיפ', התנה עם בעל השמחה לתת טיפ', לא נתן טיפה שחייב לתת האם נפסל לעדות, עברה שלדעתו אינה עברה לא פוסלת אדם לעדות, פסול אדם לעברה ע"פ שני עדים או גם בהודאת פיו] [בינת המשפט, תשע"ח](#)

קבילות עדותם של עדים 'בזויים' [האוכל בשוק, מהו 'שוק' ומה היא האכילה הפוסלת, אוכל מזון מהיר, באכילה או בישיבה, במזון פתוח לפני אירוע, באוטובוס או בחוף הים, המחטט בפחי אשפה לאיסוף בקבוקים, ההולך ברשות הרבים בגופיה או מכנסים קצרים, המקבל צדקה מגוי, בפרהסיה או בצנעה, תמיכות מגופים וישויות זרות] [עולמות, שצ](#)

חדר יחוד של חתן וכלה שיש לו שני פתחים [העמדת שני כיתות עדים לצד כל דלת, קנין חופה בזמן הזה, יחוד אחר החופה, האם צריך עדים לחופה, שיעור זמן לחדר יחוד, כשהמפתח השני נמצא בידי בעל האולם, האם העדים רשאים לשבת מחוץ לחדר היחוד] [שיעורי הגר"י זנגר שליט"א, תשע"ח](#)

האם מנהל התזמורת כשר לעדות בחתונה? [מקבל שכר באותו ערב, האם הוא נחשב כנוגע בעדות, בין אם תבוטל החתונה ויקבל כל שכרו ובין אם לא יקבל, אין לו הנאה ממשית מעדות זאת] [בינת המשפט, תשע"ט](#)

האם תלמיד חכם המקבל תמיכה כלכלית מצד החתן או הכלה כשר לעדות בחתונה? [אין לו הנאה ממשית בעדות זאת ולכן הוא כשר, ולמרות שהוא 'אוהבו' זה רק פסול לדיין ולא לעד] [בינת המשפט, תשע"ט](#)

שמחת חתן וכלה

אכל בקבלת פנים לחתונה האם 'נהנה' מסעודת חתן? [מעדני אשר, תשע"ח](#)

הגיע לחתונה והחתן לא באולם, ואכל, האם חייב להמתין לצאת החתן? [מעדני אשר, תשע"ח](#)

מדוע המשמח חתן זוכה לתורה? [מעדני אשר, תשע"ח](#)

חתן וכלה שמחים משמחים או משומחים? [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' פב\)](#)

מדוע הותר לשבת חתן ברבים, ולא חששו שמתוך שבחו יבואו לידי גנותו? [מעדני אשר, תשע"ט](#)

האם להשתמט מללוות חתן בשבת קודם החתונה כדי לשבת בסוכה? [גם אני אודך - בעניני סוכה וארבעת המינים, תשע"ז \(עמ' קכד\)](#)

מתי יחדש בגדים - לכבוד החג או לכבוד חתונה הסמוכה אחר החג? [הגר"י זילברשטיין שליט"א] [בנתיבות ההלכה - שבועות, תשע"ח \(עמ' ק\)](#) [וישמע משה, תשע"ח](#)

קנה בגדים לחתונה וחל יום טוב לפני זה האם צריך ללבשו בחג דאין מעבירין על המצוות? [מעדני אשר, תשפ"א](#)

אין מערבין שמחה בשמחה [נישואין בחג] [עומקא דפרשה, תשע"ז](#)

האם יש מצוה לטרוח ולהכין את סעודת החתונה בעצמו - מצוה בו יותר מבשלוחו או הידור מצוה [לקיים מצוה בעצמו, מצוה בו יותר מבשלוחו או לקיימה בהידור משום 'חיוב הידור מצוה', מדוע מצוה יותר בו, הכנה לכבוד השבת וכלל המצוות, מדוע לא נהגו העולם להכין בעצמם את סעודות המצוה בחתונה בברית מילה, מהתורה או מדרבנן, חיוב 'הידור מצוה הוא' מהתורה או מדרבנן, כתיבת ספר תורה בעצמו או על ידי שליח בכתב מהודר יותר, חולה המרותק למיטתו כיצד והיכן ידליק נר החנוכה [בעצמו סמוך למיטתו או ע"י שליח בפתח הבית, האם עדיף להדליק נר חנוכה פשוט בעצמו או להדליק בשמן זית ע"י שליח] [עולמות, ל](#)

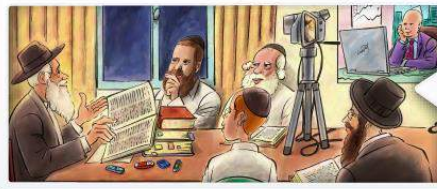
שמחת חתן וכלה - זריקת פירות עליהם [האם מותר לזרוק פירות של איסור הנאה, מצוות לאו ליהנות ניתנו, קריאת ספרי קודש במודר הנאה מחברו, פירות ערלה] [צבא הלוי, תשפ"ג](#)

שמחת חתן וכלה כעין תוספת על העיר והעזרות [השראת השכינה, בניית חורבה מחורבות ירושלים] [זרע ברך, תשע"ט](#)

שמחת חתן וכלה [כד, 20] [עומקא דפרשא, תשע"ה](#) [עומקא דפרשא - שער הציון, תשע"ה](#) [כיצד מרקדין לפני החתן, תשפ"ב](#)

המשמח חתן וכלה כאילו הקריב קרבן תודה משנת מהר"ל, תשע"ט [כיצד מרקדין לפני החתן, תשפ"ב](#)

חיוב השתתפות בסעודת מילה ובשמחת נישואין [נוה ההיכל, תשע"ג](#)

החיוב לשמח חתן וכלה [והברכה המיוחדת שנתקנה לשמחם כדמות אדם הראשון וחוה, מחמת מעלת קדושת הנישואין בעם ישראל, מה טובו אזהליך יעקב, וכהן גדול ביום הכיפורים היה נשוי, ועושין כך להוציא מליבם של צדוקים, המשמח חתן וכלה זוכה לתורה] [גליון תורת רבותינו - קובץ גיליונות, תשע"ט \(עמ' יא\)](#)

השתתפות הדורות הקודמים בשמחת נישואי צאצאיהם [דרשות ר"י אבן שועיב, מהכתוב ויביאה יצחק האוהלה שרה אמן] [בר לשולחן שבת, תשפ"א](#)

מחילת עוונות

תענית חתן ביום חופתו [השלמת התענית] [זרע ברך, תשע"ד](#)

מדוע מוחלין לחתן על עוונותיו? מעדני אשר, תשע"ח

האם חתן יכול ללקות בצרעת? [הבאה על עבירות, וחתן נמחלו לו] [מעדני אשר, תשע"ח](#)

ברכת אירוסין ושבע ברכות

ברכת אירוסין ע"י שליח [בועם אליעזר, תשע"ח](#)

ברכת אירוסין [בעשרה, ע"י שליח, עמידה, חתימת הברכה, ברכת אירוסין כשהחתן חרש האם המסדר מוציא את הכלה - ערבות לנשים, חתן שלא היה מרוכז ונגרש ושמע ברכת חתנים מחופה אחרת האם דומה לשמע קול שופר וכיון ליבו] [צבא הלוי, תשפ"א](#) [צבא הלוי, תשפ"ב](#)

ברכת אירוסין [האם היא ברכת המצוות, קידושין בטבעת אחרת אחר הברכה, האם צריך החתן להחזיק את הטבעת בעת הברכה כדין חפץ של מצוה שאוחז בידו בשעת הברכה, האם צריך להוציא בברכה רק את החתן בברכת האירוסין או גם את הכלה, כאשר החתן חרש ואינו שומע, חתן שלא הקשיב שמע ברכות מחופה מחמת הרעש לברכות אך שמע ברכות בחתונה באולם סמוך, היה ביתו סמוך לבית הכנסת, כיון ליבו יצא] [צבא הלוי, תשפ"ג](#)

ברכת אירוסין עובר לעשייתו [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' לז\)](#)

בעניין ברכת אירוסין וברכת נישואין והמסתעף לדין גרות קודם מ"ת [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' נו\)](#)

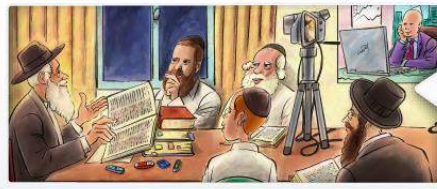
ויברכו את רבקה - ברכת אירוסין או נישואין [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' ס\)](#)

בברכות תחת החופה האם יש להקפיד שלא לאומרים באמצעות רמקול [שמיעה טבעית באמצעות האוזן, צירוף חרש שאינו שומע למנין, הנפת סודר לאמירת אמן בבית כנסת באלכסנדריה, קריאת מגילה ברמקול] [האיחוד בחידוד, תשע"ח](#)

ברכת אירוסין [מקור הדין, ברכת המצוות או ברכת השבח, זמן הברכה, ברכת אירוסין ע"י אחר, ברכה טעונה כוס, בנוכחות עשרה אנשים, מנהגי החופה, ברכת האירוסין אצל בועז, עובר לעשייתו, ברמקול] [מסביב לשולחן, תשפ"א](#)

ברכות האירוסין והנישואין [גליון מעשה כהן, תשע"ח \(לב עמ'\)](#)

שבע ברכות [ברכת חתנים] דהיינו "שבע הברכות" נאמרת בעשרה, לפרסום השבח וההודאה להשי"ת, או נובע מהיות ברכת חתנים "דבר שבקדושה", האם "שבע ברכות" טעונות סעודה וברכת המזון, האם מסדרים את ה"שבע ברכות" על הכוס של ברכת המזון, או שצריך כוס אחת לברכה"י ואחרת ל"שבע ברכות", האם ה"שבע ברכות" הם חלק מברכת המזון, או לא [היה בחתונה אך לא אכל

בסעודה, האם רשאי לברך שבע ברכות], האם חיוב "שבע ברכות" הוא על הציבור, או על כל יחיד המשתתף בסעודה. ונפקא מינה, האם מותר לעזוב קודם אמירת ה"שבע ברכות" [כיצד ינהג למעשה מי שנצרך לעזוב את האולם לפני השבע ברכות], היו עשרה בתחילת ה"שבע ברכות" ויצאו חלקם, האם מותר לסיים את שאר הברכות. ומה הדין אם היו עשרה בתחילת ברכת המזון, וחלק מהם יצאו, סעודת "שבע ברכות" שאין בה עשרה שאכלו פת - האם מברכים "שבע ברכות" [ומה הדין אם החתן או הכלה לא אכלו פת], "שבע ברכות" שהתחיל ביום השביעי והסתיים לאחר חשיכה, האם מברכים "שבע ברכות". ומה הדין כאשר הסעודה התחילה בשבת ונמשכה עד מוצ"ש, נוכחות החתן והכלה ב"שבע ברכות" [הגיעו באמצע הסעודה או עזב אחד מהם לפני סיומה, נמצאים בחדרים אחרים מהמסובים, האם הכלה חייבת להיות נוכחת בשעת אמירת שבע הברכות] [עולמות, רל](#)

כשיש בתחילת סעודת 'שבע ברכות' מניין ואח"כ עזבו כמה אנשים ואין מנין האם מברכים שבע ברכות? [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

מדוע אין מברכים ברכת שהחינו בשעת הנישואין? [\(מצוה פעם ראשונה\) מעדני אשר, תשפ"ב](#)

שני גביעים אחד מכסף ואחד מזכוכית על מה יזמן ועל מה יברך שבע ברכות? [מעדני אשר, תשפ"ב](#)

מה ניתן לתקן בסעודות השבע ברכות? [שיעורי הרב רוזנבלום, תשע"ד](#)

סעודת שבע ברכות שנמשכה לתוך הלילה שלאחר שבעת ימי המשתה [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

ההתחדשות - הכוח הגדול של עם ישראל - מהותה של שמחת נישואין [שיעורי ליל שבת - הגר"מ זילברברג שליט"א, תשע"ח](#)

האם לערוך שבע ברכות בסוכה לחתן וכלה שנשא חתונה קונסרבטיבית? [דרישה וחקירה, תשפ"א](#)

שירה באמצע אמירת "שבע ברכות" [\[ברכה אחריתא\] אספקלריא, תש"פ \(עמ' צו\)](#)

ברכה אחריתא בשבע ברכות המורכבת מפסוקים, נביאים וכתובים - אמירתה בעל פה [\[דברים שבכתב\] עומקא דפרשה, תשע"ו](#)

ברכת שבע ברכות [\[מדוע ברכת הגפן בסוף ובחופה בתחילה\] מעדני אשר, תשע"ח](#)

במנין מיוחד לתפילת ערבית ליל שבת, לרגל שמחה משפחתית התקיים באולם המשמש לפרקים כעזרת נשים שחלונותיו שקופים אל עבר בית הכנסת, האם מברכים שם ברכת 'מעין שבע'. ואם אין לאומרה, מה הדין אם הש"ץ פתח בברכה וכבר הזכיר השם, אם מפסיקים אותו [האיחוד בחידוד, תשע"ח](#)

לברך בשבע ברכות כדי למנוע בושה [\[מה, א\] שמעתתא עמיקתא, תשע"ג](#)

מסדר קידושין שכיבד אחר בברכת האירוסין לאחר שבירך את ברכת הגפן, האם הוציא בברכתו את החתן והכלה או שהיא ברכה לבטלה? [שיעורי ליל שבת - הגר"מ זילברברג שליט"א, תשע"ח](#)

האם מסדר קידושין יכול להימלך לשתות את היין לאחר הברכה? [שיעורי ליל שבת - הגר"מ זילברברג שליט"א, תשע"ח](#)

לא כיון להוציא את החתן בהגפן של ברכת חתנים, האם סומכים על הגפן של ברכת אירוסין? [שיעורי ליל שבת - הגר"מ זילברברג שליט"א, תשע"ח](#)

האם ניתן תחת החופה לכבד בברכת הגפן? [מעדני אשר, תשע"ח](#)

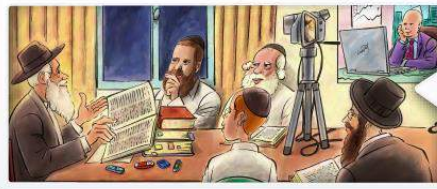
ברכת יוצר האדם [\[טוב לו שלא נברא, ולכן אין ברכה שעשני ישראל\] מעדני אשר, תשע"ח](#)

כשמחך יצירך בגן עדן מקדם [\[ה' טעמים\] מעדני אשר, תשע"ח](#)

שירה באמצע אמירת "שבע ברכות" [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' סג\)](#)

בירור הלכות בהלכות זימון [\[הצירוף לזימון בעשרה בסעודת אירוסין, שבע ברכות, צירוף לזימון למי ששתה משקה קל תה או קפה, צירוף אנשים האוכלים מכשרות שונה\] \(כי שם ה' אקרא\) \[לב, ג\] עיון הפרשה, תשס"ט \(עמ' מו\)](#)

טעה בחופה וברך 'שהכל נהיה בדברו' ובברכה אחריתא תוקן [\[ופתחו בשהכל ברא לכבודו\] הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

טעה וברך על המים 'שהכל ברא לכבודו' האם יצא? הגר"א גניחובסקי, תשע"ח

ברכת חתנים בעשרה (ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו וילך) [כד, י] זרע ברך, תשע"ד תשע"ז

ברכת אירוסין ונישואין [בכל אשה, וביבוס] מאור השבת, תשע"ז

דינים למקדש על הכוס בברכת האירוסין אספקלריא, תש"פ (עמ' פו)

הפסק אחר ברכת נישואין [הליכת החתן והכלה לחדר יחוד שהוא מעשה הנישואין, והפסק באמירת מזל טוב לחתן ולכלה ע"י קרוביהם, ברכת נישואין ברכת השבח או ברכת המצוות, האם הליכה מרובה היא הפסק, חופה בחצר האדמו"ר והליכה רגלית לאולם, חתונה] מנורה בדרום (טז), תשפ"א (עמ' קסד)

מדוע לא מברכים "שהחיינו" על נישואין? נר לשולחן השבת, תשע"ח יא תירוצים

לברך שבע ברכות בליל שמיני כשהתחילו הסעודה ביום שביעי [הזכרת רצה ויעלה ויבוא בסעודה שהחלה בשבת או ר"ח, ונמשכה ללילה שלאחריו] פניני הלכה - אוסף גיליונות, תשע"ט (עמ' נד)

"פנים חדשות"

חתן היה בסעודת שלישית בשולחנו של האדמו"ר [טיש], ואחר ברכת המזון ברכו שבע ברכות, האם המשתתפים בטיש זה לא יוכלו להיות "פנים חדשות" לסעודה אחרת עם החתן? וישמע משה, תשע"ח

חתן וכלה העולים לארץ ישראל בעיצומם של ימי המשתה, האם 'עליה' לא"י תחשב כ"פנים חדשות"? [שבע ברכות, סעודה שלישית בשבת, פנים חדשות] (והבאתי אתכם אל הארץ) [ו, יב] אספקלריא, תשע"ח (עמ' כד)

פנים חדשות בשבע ברכות [מהי הגדרתו של דין 'פנים חדשות'? האם ומתי ניתן לברך 'שבע ברכות' גם בלי 'פנים חדשות'? האם קטנים יכולים להיחשב 'פנים חדשות'?] תורה והוראה, תשע"ט

פנים חדשות בשבע ברכות [מהו דין 'פנים חדשות' האם הוא נובע מחמת הברכות, או מדין ריבוי השמחה, פנים חדשות בשבת ויום טוב, אשה וקטן כ'פנים חדשות', נכח בחופה ולא בסעודה, היה בחתונה ולא בזמן שבע הברכות, הגיעו 'פנים חדשות' רק בברכת המזון, מי נחשב פנים חדשות, מלצר בסעודה, אדם שבא לאסוף צדקה] עולמות, נח

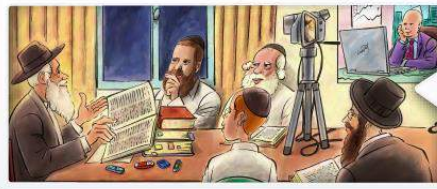
"פנים חדשות" המשתתף בשבע ברכות על ידי מסך [וידיאו קומפרנס, סקייפ] אספקלריא, תשע"ט (עמ' פו)

האם ניתן לברך שבע ברכות ב' פעמים באותה סעודה? [בסעודה שלישית רצו החתן וחלק מהמסובים להמשיך את הסעודה בטיש שעורך האדמו"ר, ומקצת המסובים רצו לילך לביתם, ומאחר שנתחייבו בשבע ברכות ברכו המזון ושבע ברכות בפני החתן והכלה ואחר כך הלכו החתן ומקצת המסובים לסיים את הסעודה בטיש. האם ניתן לברך בטיש שבע ברכות, או שמכיון שבסעודה זו עצמה כבר ברכו שבע ברכות אי אפשר לחזור ולברך] וישמע משה, תשע"ח

גר שהיה בחתונת חברו ונתגייר אחריה, האם יכול לשמש "פנים חדשות" בשבע ברכות (כי יקח איש אשה חדשה) [כד, ה] וישמע משה, תשע"ד

הלכו החתן והכלה קודם ברכת המזון, או הלכו ה'פנים חדשות' הגר"א גניחובסקי, תשע"ח

הגיע לחתונה כשהחתן היה כבר בחדר יחוד, האם נחשב כ'פנים חדשות' לשבע ברכות בסוף הסעודה? האיחוד בחידוד, תשע"ט

שונות

גיליון מיוחד בענייני נישואין מעדני אשר, תשע"ט

גיליון מיוחד ובו הערות בענייני נישואין [לשבח חתן ברבים, מדוע אין חוששים שמתוך שבחו יבא לידי גנותו. לשבח חתן במעלות שאין לו. לדבר לה"ר על אשתו (מצא או מוצא). חתן שאינו מוצא מי שילוה אותו לבית הכנסת. מדוע אין חשש יזוגות' בחתונה. כיצד מברכים 'שהשמחה במעונו' הרי למחותנים יש צער בגלל ההוצאות המרובות. על תפילה בבית ולא בבית הכנסת. מדוע בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים] מעדני אשר, תשע"ט

קובץ מיוחד בענייני נישואין עיון הפרשה, תשע"ח (עמ' קמט-קעז) [חטא מניעת פריה ורביה, ברכה על יצירת האדם, שליחות אליעזר לקדש, שבועת אליעזר לאברהם, קידושי רבקה קודם שראה אותה יצחק, קידושי ציפורה למשה] עיון הפרשה ליקוט תשובות (תפז-תקמד)

ארוסין ונישואין והיחס בין עם ישראל לתורה [שמחת אירוסין מחמת התועלת העתידה לבוא, שמחת נישואין החתן והכלה, בחנוכת המקדש אכלו ושתו ביום כיפור דהיו בחינת ארוסה ואין לה הנאה אלא בסעודה, אך לעתיד לבוא השמחה בקב"ה עצמו, וכך בלימוד התורה בתחילה לומד להנאת עצמו ואח"כ זוכה לידבק בתורה עצמה, לימוד בפני עם הארץ] (תורה ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקב) [לג, ד] בינת החכמה על משך החכמה, תשפ"א

ענין סוכה כנגד נישואין וגמר קנין הקידושין שפת אמת, תרל"ד

המנהג שכלה מתחילה להדליק נרות שבת אחר ארוסיה [ברכת שהחיינו בהדלקה הראשונה, בקיום מצוה בפעם ראשונה, ספק ברכות, פמוט חדש ובעל ערך, אם מדליקה ללא פמוט חדש תכוון לפטור גם בגד חדש או פרי חדש, שהחיינו ולא הטוב והמטיב] שואלין ודורשין, תשפ"ב

ענייני נישואין [תפילה תחת החופה, כבוד האישה, אין לחנך את השני, ברכה לשלום בית ויתור, זהירות בשלום בית, בריאה חדשה] (על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו) [ב, כד] כאיל תערוג, תשע"ז

מדוע קטן שקידש אשה אינה מקודשת מספק? [שמא הקטן חריף ונבון, וחלו קידושיו] תורת המעדנים, תשע"ט

מדוע מצות נישואין אין חייבים מגיל י"ג כמו שאר מצוות? תורת המעדנים, תשע"ט

גיל הנישואין [בבן, בבת, בן עזאי] פניני אי"ש, תשפ"ב

האם מותר להתיר קשר החיתון כשהטעו את החתן בשנות הכלה? תורת המעדנים, תשע"ט

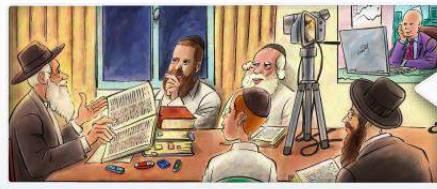
מדוע קטן שקידש אשה אינה מקודשת, הרי כ'שדעת אחרת מקנה' קונה מן התורה? תורת המעדנים, תשע"ט

קדימה בנישואין ובשידוכין [בבנות, בבנים] אשר ליהודה, תשע"ד גבורת עקיבא, תשע"ב בארה של תורה, תשע"ו מעדני אשר,

תשע"ח פניני אי"ש, תשע"ח דברי ש"ח, תשע"ט

למנהג אשכנז - האם אפשר לעשות חופה בתוך בנין כשיורדים גשמים חזקים או כשקר בחוץ? [חופה בבית כנסת] (ארבה את זרעך ככוכבי השמים) [כב, יז] מעדני אשר, תש"פ

נישואין אזרחיים [נישואין בנימוסי הגויים - חשש קידושי ביאה. "אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות, וגמר ובעל לשם קידושין." "אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות" - באדם פרוץ עובר עבירה. באופן שלא עובר עבירה אחרת בבעילתו [כדוגמת איסור נדה], או גם כשמדובר באדם פרוץ עובר עבירה, בזמן הזה שלא בקיאים בהלכות, וענין הקידושין בביאה לא ידוע לרבים, חשש לקידושין בטור. "שלא יאמרו אשת איש יוצאת בלא גט". נישואין אזרחיים - גדר אישות "קניינית" ללא אישות של "איסור" חידושו של הגאון

מרוגאצ'וב ובירור דבריו. **נישואין אזרחיים - הכרעת פוסקי הדור האחרון. מנהג בתי הדין למעשה.** כאשר אין הבעל לפנינו האם צריך להחמיר על האשה לקבל גט לחומרא. **נישואין אזרחיים פיקטיביים** [עולמות, תצח](#)

מנהגי שידוכים ונישואין [אמן על ברכת אירוסין, שמחת נישואין במועד, תענית ביום החופה, האוהלה, ענית הכלה על ברכת אירוסין] [עומקא דפרשה, תשע"ד](#)

חופה [משעת כניסה לחופה נחשבת האישה לנשואה ובעלה מפר נדריה נטמא לה ויורש אותה, דעות הפוסקים בזיהוי החופה ומהותה, הכנסה לביתו, עדים לייחוד, עדים לחופה עדים להינומה, מנהג "חדר יחוד", נעילתו, אכילה בו, חדר יחוד עם שני פתחים, יחוד אלמנה ובעולה, בנישואין בערב שבת וערב יום טוב] [עולמות, שסב](#) [עומקא דפרשא, תשע"ד](#)

בעניני חופה [ברכת הגפן בברכת נישואין, עניית הכלה על ברכת אירוסין, סדר הברכות בחופה וברכת המזון, סדר חופה וקידושין, יציאת הכלה בברכת היין של ברכת האירוסין, טעמי מנהגים בחופה, חילוקי המנהגים בקידושין תחת החופה, חתן וכלה שלא רצו לטעום מהכוס, ברכת חתנים בעשרה, חופה וקידושין, ברכת נהנין על כוס של ברכה, מנהגי החופה כמתן תורה] [עומקא דפרשה, תשפ"א](#)

האם דין שהה עם אשתו עשר שנים ולא ילדה נהוג בחו"ל? [דעת נוב"י בבעל אחר י" שנים בחו"ל שרוצה לעלות לארץ שניתן לגרשה ממ"נ, אם מותר לשבת בחו"ל כי ישיבת א"י מסוכנת אזי חייב לגרשה אחר עשר שנות נישואין כי אין חטא בישיבתם בחו"ל, ואם ישיבת א"י אינה מסוכנת יכול לגרשה כי מעכבת ממנו עליה לארץ ישראל, דעת ההפלאה דאם סיבת השיבה בחו"ל אינה מחמת הסכנה אלא מחמת העדר רצון לעלות לארץ יש בישיבה זאת חטא ויתכן שלכן לא ילדה שם, ולכן אין עשר השנים נספרות כדי שיוכל להוציאה, כאשר יש אונס אך מאידך גם רצון כיצד אנו דנים, הבדל בין אונס בביטול מצוות עשה לבין אונס בעשיית עבירה, לבישת בגד ללא יציאת בשבת כשלא ניתן להטיל בו יציאת, מי שהיה אסור לו לברך מפני הסכנה ובירך והוציא את חברו לא יצא חברו בברכתו, ההבדל בין אונס ורצון לבין פיקוח נפש ורצון, אוכל נבילה מחמת פיקוח נפש אך היה אוכלה גם בלא זה, פרש מצודה להעלות דגים והעלה תינוק, נתכוין לבשר חזיר ועלה בידו בשר טלה, מעשה ומחשבה, כפיית הר כגיגית, הצלת המילדות את הילדים בימי פרעה] (מקץ עשר שנים לשבת אברהם בארץ כנען ותתן אותה לאברהם אשה לו לאשה) [טז, ג] [עשר עטרות, תשפ"א](#)

העברת ירושה [בנתינת מתנה, נתינת אברהם את כל אשר לו ליצחק, גזירת הכתוב מנבואת שרה, כי ביצחק יקרא לך זרע, התורה הפקיעה יחוסם של בני ישמעאל גם לענין ירושה, העברת נחלה בבני פילגשים, ירושה לעשו נתתי את הר שעיר, מכח יצחק, או בלא קשר ליצחק, ירושת מומר, בארץ ישראל או בחו"ל, תושבות] **[הרב אליהו גרינצייג שליט"א]** [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תקעא\)](#)

חיוב מזונות כשהגיע זמן ולא נשאה [חיוב מזונות מצד תקנת חכמים וללא תקנת חכמים, אם מזונות דרבנן או מזונות דאורייתא] **[הרב אליהו גרינצייג שליט"א]** [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תקמד\)](#)

קידש אשה במנה שהוגשה לפניו באירוע, האם מקודשת? [דפי עיון, תשע"ג](#)

לבישת טלית [אחר החתונה, עטיפת ישמעאלים] [מעדי אשר, תשע"ח](#)

חתן שיצא מבית הכנסת קודם תחנון, האם יפלו הקהל על פניהם? [שמעתתא עמיקתא, תשע"ד](#)

חיוב מזונות בהגעת זמן הנישואין [כד, נה] [הגר"א עוזר, תשע"א](#)

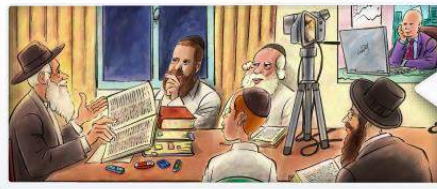
האם מידות מושחתות בהורים, משפיעות לרעה על צאצאיהם? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מה\)](#)

אב המוחה בבנו מלישא אשה שאין האב חפץ [כבוד אב בדבר שאין לאב הנאה ישירה] (אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני) [כג, ד] [זרע ברך, תשע"ז תשע"ח](#)

האם חייב הבן לשמוע לאביו בענין שידוך [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' סה\)](#)

הורים שנשבעו זה לזה להשיא את ילדיהם, האם הדבר מחייב את הילדים? [פניני אי"ש, תשע"ט](#)

קידושין וקניינים בפחות משווה פרוטה [כג, יג] [נוה ההיכל, תשע"ד תשע"ח](#)

כיצד נשא יעקב שתי אחיות? [שמירת התורה קודם מתן תורה רק בארץ ישראל, גר שנתגייר כקטן שנולד, רחל ולאחיו היו אחיות רק מן האב, נישואין אזרחיים, פילגש בבני נח, אישות דבני נח, אין איסור אחות אשה באישות דבני נח] (ונתנה לך גם את זאת) [כט, כז] [הגר"א עוזר, תשע"ג תשע"ז](#) [הרב ברוך רוזנבלום, תשע"ה](#) [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' 8\)](#)

נישואין לכהן בכדי לאכול תרומה [נישואין פיקטיביים, קידושין ללא שני עדים, אפילו שניהם מודים, דברים שבלב אינם דברים, האם "אזלין בתר אומדנא" [האם ניתן לקבוע את מציאות המעשים ע"י הערכת נסיבותיהם], וב"אומדנא דמוכח" [דברים שמצד עצמם ניכר שנעשו בכוונה מסוימת] לכולי עלמא אזלין בתר אומדנא". ברם בענייני קידושין פסק הרמ"א כי "אין הולכים אחר אומדנות והוכחות", בירושלמי "רבי טרפון [שהיה כהן] אביהן של כל ישראל, קידש שלוש מאות נשים בשנות רעבון, על מנת להאכילן בתרומה", אשה שנשאת בחופה וקידושין בשביל רישיון כניסה למדינה [ולא לשם נישואין] **צריכה גט**, ואם לאחר ה"נישואין הפיקטיביים" נישאה לאדם אחר, **האם מותרת לבעלה השני**, אלמנה שנשאה לזקן כדי שלא לאבד אישור מגורים ונעשו חופה וקידושין ע"פ רב הממשלה, רק כלפי חוץ האם חייבת להתאבל במות הזקן, עגונה שטוענת שהתקדש לצורך תעודת מסע ויש לבעלה אה, האם צריכה ממנו **חליצה**, נתגרשה משום 'קול קידושין' ומסדרין גט לחומרא בעלמא, **אך נפסלה לכהונה**, אשה שנתגרשה מבעלה שהיתה נשואה לו פיקטיבית, האם מותרת לכהן] [עולמות, רסא](#)

שתיית כוס אירוסין ונישואין לאחר טעימת החתן והכלה, ע"י אדם שהוכן לכך [האם מסדר הקידושין יכול להוציא אדם זה בברכת הנהנין] [פניני הלכה - אוסף גיליונות, תשע"ט \(עמ' נב\)](#)

'כוס חד פעמית' לקידוש [יתבניות אלומיניום' לגבי טבילת כלים] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' כט\)](#)

[קריאת הפרשה לחתן](#) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פז\)](#)

אשתו כגופו - ובעלה כגופה [קללת הוריו, גוף ונשמה, שליח לחרטת הבעל בהתרת נדרים] [קב ונקי, תשפ"א](#)

קידושין ע"י ביאת איסור [קנין הנעשה באיסור האם מועיל, קידושי נדה, הבא על ארוסתו] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א](#) [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' 70\)](#)

זמן חיוב אדם בפריה ורביה [גיל החיוב, גיל הנישואין, האם יש זמן למצווה כמו מילה ביום השמיני, פטור בן עזאי] [שיעורי ליל שישי - ישיבת ברכת יצחק, תשע"ב](#) [תש"פ](#)

קידושי אשה בכוס של בית מלון [קידושין בממון שאינו שלו, בממון הגזול מישראל או מגוי] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"א](#)

חתונה בתקופת הקורונה

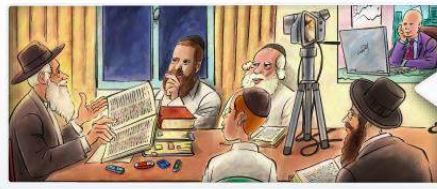
דחיית חתונה בעקבות נגיף הקורונה [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קלז\)](#)

חתונה מצומצמת שנערכה בנוכחות עשרה והתברר שצירפו אליה שוטר דרוזי? [עד כמה מעכב 'עשרה' לקידושין לכתחילה ובדיעבד, ובקריאת התורה] [צבא הלוי, תש"פ](#) [צבא הלוי, תשפ"א](#)

האם עדים יכולים להעיד על חתן וכלה הלובשים מסיכה, האם עדים הלבושים מסיכה כשרים לעדות קידושין? [פרצוף פנים עם החותם, מסכה שקופה, עדות דרך חלון, בעששית, משקפיים, זיהוי האדם, עדות שאי אפשר להזימה, עדי קיום, בחתונה, בכתובה] [שיעורי הגרב"מ זילברברג שליט"א, תש"פ](#) [\(המשך\) אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' טו\)](#) [מים חיים, תש"פ](#)

הקדמת תאריך הנישואין בכדי לעורכם בקהל רב יותר [הרב שלמה שרגא שליט"א] [משנת יוסף, תש"פ \(עמ' שעא\)](#)

דחיית (והקדמת) חתונה מחמת המגפה [הרב נחום חנן שליט"א] [משנת יוסף, תש"פ \(עמ' טט\)](#)

חופה חוזרת לנישאים בחתונה מצומצמת - וחופה בלי מנין [הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א] משנת יוסף, תש"פ (עמ' פח)

האם ראוי ונכון לערוך חתונה מצומצמת [הוצאות לקיום מצוה, התורה חסה על ממונם של ישראל, בהוצאות גדולות, בהכשר מצוה, גם עשיר צריך לשמור על ממונו, דין פרוט כדון מאה, שלוות הנפש של הזוג ושל הוריהם] [אוצרות אורייתא, תש"פ](#)

נישואין במוצאי תשעה באב בתקופת הקורונה [הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א] [משנת יוסף, תש"פ \(עמ' קמ\)](#)

[לחתונה הנערכת בבוקר מתי יצומו החתן והכלה ביום חופתם? וישמע משה, תש"פ](#)

חתן וכלה שלא רצו לטעום מכוס של ברכה אירוסין מחמת הקורונה [הבדיל במוצאי שבת חזון ע"ד קטן שישתה ונעלם הקטן, מסדר קידושין שברך בטעות שהכל, ברכת בורא פרי הגפן בברית מילה ביום כיפור, ברכה על הכוס, חתן שאינו שומר תורה ומצוות והחתונה בתחילת השבוע טרם שמע החתן הבדלה, מסדר קדושין מוציא חתן בברכת הנהנין אע"פ שאינו טועם בעצמו, השותה כוס של רשות האם יכול לצאת ידי חובה מהמברך על כוס של ברכה, ברכת אירוסין חובת חתן או חובת הציבור, הגפן על כוס ברכה והגפן על שתיה שתי ברכות הן, שמע קידוש ע"ד שלא לטעום ונמלך לטעום] [הרב אברהם זנגר שליט"א](#) [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר](#)

חתן וכלה שנשאו בעת המגפה, ומפני חשש ההידבקות מאנו החתן והכלה לשתות מהכוס שברך עליה מסדר הקידושין ברכת אירוסין [נוותרת הכוס בלא שישתו ממנה, האם שתיית הכוס מעכבת את הברכה וצריך לחזור ולברך, אם רוצה מסדר הקידושין לשתות בעצמו מן הכוס - האם צריך לחזור ולברך בורא פרי הגפן] [וישמע משה, תש"פ](#)

חתן שאינו רוצה לדחות את החתונה, והוריו רוצים לדחות [רבי חיים שלום הלוי סגל שליט"א] [מה טובו אהליך יעקב \(יא\), תש"פ \(עמ' רסח\)](#)

נישואין בסוף חודש ניסן ואחרי ל"ג בעומר בימי מגיפת הקורונה [רבי ברוך אבערלאנדער שליט"א] [מה טובו אהליך יעקב \(יא\), תש"פ \(עמ' רעב\)](#)

לברך ברכה בחופה ממרפסת ביתו [צירוף לעשרה לברכת חתנים, מדוע צריך עשרה לברכת חתנים, כדבר שבקדושה, לפרסום הדבר, האם הוא לעיכובא, דעת מרן בצירוף שתי חצרות, כשיש תחת הבניין עשרה במקום אחד ניתן לצרף, לכבד בברכה אדם במרפסת אחרת שאינו מצטרף למנין] [רבי משה שמואל דיין שליט"א] [מה טובו אהליך יעקב \(י\), תש"פ \(עמ' סוד\)](#)

נזק כלכלי בביטול חתונה

מכת מדינה - נגיף הקורונה [שכירות פועלים, שכירות בתים] [דבר חוק ומשפט, תש"פ](#)

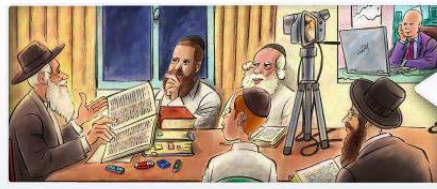
ביטול הזמנת קייטרינג [בשל נגיף הקורונה, מכת מדינה, מקדמה, אולם וקייטרינג, צלם ותזמורת, שירות או מוצר] [עומק הפשט, תש"פ](#)

וירוס הקורונה והשלכותיו [ביטול ארועים באולמות] [מכתלי בית הדין, תש"פ](#)

הלכות 'מכת מדינה' בשל נגיף הקורונה [עלון המשפט, תש"פ](#)

'מכת מדינה' בביטול שכירות בתים ופועלים מחמת המגיפה [בעלי אולמות המוכנים לספק את הארוע אך חוששים מלעבור על החוק, שכר אולם ל 400 והתירו לו רק 100, עובדי הוראה, מטפלות] [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מח\)](#)

דיני ממונות בעקבות נגיף הקורונה [גננות ומטפלות, בעלי אולמות] [פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' מט\)](#) [שיעורי הגרי"ט זנגר שליט"א, תש"פ](#) [דבר חוק ומשפט, תש"פ](#) [תורה והוראה, תש"פ](#) [משא ומתן, תש"פ](#)

כח אומדנא לבטל קנין [אומדנא אחת לברר מה אירע בעבר, אומדנא אחרת לשער מה היתה כוונת העושה מעשה שיש בו חלות כגון קידושין, גילוי דעת, ביטול הקנין, כל שאי אפשר לעשות ע"י שליח אי אפשר לעשות תנאי, מכר מותנה, מקח טעות, דברים שבלב, חמשה מצבים של תנאי, חוזה לשכירת אולם שנעשה קודם נגיף הקורונה] [מנחת אשר, תש"פ](#)

האם חייבים לשלם לבעלי האולמות על ביטול האירועים? [האם חייבים לשלם 'דמי ביטול' כמופיע בהזמנת האירוע, שכירת האולם, תשלום הכנת האולם לאירוע המסוים, תשלום להוצאות חומר הגלם להכנת הסעודה שנקנו ע"י האולם, האם בעל האולם דינו כפועל או כבטלן, הגדרת 'מכת מדינה', הזמנת תזמורת] [וישמע משה, תש"פ](#)

אולם אירועים ששבת בקורונה [אירוע שבוטל, מכת מדינה, שכירות האולם, שכירות הקייטרינג, דמי קדימה ששולמו מעבר לסכום המקדמה, דמי המקדמה, שידוך שבוטל ובעקבותיו בוטל האירוע] [עומק הפשט, תש"פ](#)

אירוע באולם שבוטל מכוח הנחיות הרשויות [החזר דמי קדימה ששולמו לאולם, תשלום שכרו של הצלם או המנגן, חזרה משכירות מחמת אונס, חזרה משכירות מחמת מכת מדינה, חזרה משכירות בתים, חזרה משכירות פועלים, יחסי עובד ומעביד או נזיקין, דינא דגרמי ודין ערב, אומן שעשה מלאכה בביתו - כמכר, הבדל בין צלם לבין נגן בהגדרת עבודתו] [דפי עיון, תש"פ](#)

הלכות בעקבות הקורונה [ניקיון לפסח בשעת הדחק, הכנסת מבקרים למי שנמצא בבידוד, הצטרפות לתפילה מחלון ביתו הסמוך לבית הכנסת, מתי ניתן לצרפו למנין עשרה, קדיש וקדושה בטלפון, ברמקול, הזמין אירוע למאות איש ועתה יצאה הגבלה למאה איש, אם הוכנו המנות או עדיין לא הוכנו, מכת מדינה] [לענין הלכה - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' ג\)](#)

ביטול אירוע חתונה מפני הנגיף, האם צריך לשלם? [רבי חיים שלום הלוי סגל שליט"א] [מה טובו אהליך יעקב \(יא\), תש"פ \(עמ' רפז\)](#)

שאלות מצויות בחושן המשפט בעקבות נגיף הקורונה [חולה קורונה שנכנס לאולם שמחות וגרם לבעלי התזמורת לשהות בבידוד הלשנה על אדם שהפר את הוראת משרד הבריאות ויצא מחדר בידוד חיוב תשלומים למטפלות וגננות פרטיות השובתות מעבודתן בימים אלו החוזרים כספיים עבור ביטולי אולמות, תזמורות, נגנים וקייטרינג כלה שביטלה את שכירות 'שמלת הכלה' בעל השמחה הודיע על ביטול האירוע אחר הכנת הקייטרינג את האוכל] [משפט כהלכה, תש"פ](#)

שאלות מצויות בעניין הקורונה בשכירות בתים ופועלים [באולמות ומטפלות] [מהדורת ניסן תש"פ \(מ' עמ'\)](#)

דיני עובד ומעביד בתקופת הקורונה [מורה המבקשת חופשה שבועיים לפני החתונה, מחשש שתצטרך בידוד, האם מקבלת חצי שכר כמכת מדינה. האם תשלם למוסד את השכר, שמשלם למורה אחרת. אם המוסד מוצא רק מורה מחליפה בשכר גבוה יותר מי משלם את ההפרש, חזרת עובד מחמת נישואין אינה אונס] [בינת המשפט, תש"פ](#)

נושא בפרשה: תפילת מנחה

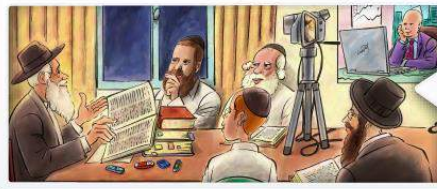
התפלל בטעות מנחה גדולה וגם קטנה, האם פטור ממעריב? [כד, גו] [הגר"א גנחובסקי, תשע"ה](#)

זמן תפילת מנחה [זמנה וסוף זמנה, עד השקיעה או עד צאת הכוכבים, תלוי במחלוקת המג"א והגר"א לגבי סזק"ש וסזת"פ, ובמחלוקת האם היום מזריחה לשקיעה או מעלות השחר לצאת הכוכבים, זמן לילה לר"ת, היום הדיני והיום השמשי, גבול היממה וגבול היום והלילה אינם חופפים] [הגר"א עוזר, תשע"ג תש"פ רוממות, תשע"ז עיון הפרשה, תשע"ד \(עמ' נד\)](#)

בתפילת מנחה הולכים אף בבבל לפי זמן ארץ ישראל [תשובות] [קב ונקי, תשפ"א](#)

מעלת תפילת מנחה אספקלריא, תשפ"ב (עמ' עב)

יכול להתפלל בכותל המערבי מוסף או מנחה, מה יעדיף? [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

השלמת תפלה מנחה בערבית בחול ובשבת [כיצד יוצאים בערבית שהיא רשות מנחה שהיא חובה, שמיעת ברכה מעין שבע מהשי"ץ]

[חמדת ההלכה, תשע"ט](#)

מדוע נקראת תפילת מנחה בשם זה? [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' כו\)](#)

השלמת תפילת מנחה בתפילת ערבית בחול ובשבת [תפילת תשלומין] [ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב] [כד, סג] [מחמדי התורה](#),

[תשע"ז תשע"ח](#)

לא אמר "טל ומטר" במנחה ביום שישי, האם צריך להתפלל ב' ערבית בליל שבת? [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' כד\)](#)

שגב תפילת המנחה [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' כ\)](#)

מדוע נקראת תפילת מנחה בשם זה? [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' כו\)](#)

כיצד התפלל אברהם אבינו מנחה לפני תקנתה ע"י יצחק? [תפילות אבות תקנום] [אוהל מועד, תשפ"ב](#)

תפילות אבות תקנום - "כי אליך אקרא כל היום" - התפילות הקבועות הן העיקר [חשבת' דרכי משנתו של הגר"מ שפירא זצ"ל](#),

[תשפ"ב](#)

נפילת אפים במנחה [אי אמירת תחנון, תחנון השלמת התפילה, מנחה אחר השקיעה] [נוה ההיכל, תשע"ו](#)

תחילת זמן תפילת המנחה [כנגד תמיד של בין הערביים, זמן מוסף למתפלל ותיקין, מנחה בין חצות לשש וחצי, שחרית מצות עד שש

וחצי] [עיון הפרשה, תשע"ה](#)

מנחה גדולה ומנחה קטנה [העדיפות לכתחילה, משמעות השם 'מנחה', לאחר חצות קודם מנחה גדולה, מנחה גדולה ביחיד או מנחה

גדולה בציבור, כאשר ברצונו לקבוע סעודה, בבית החתן או בבית האבל או במקום שקשה להשיג מנין, מנחה קצרה, סוף זמן תפילת

מנחה, מנחה בזמן רבינו תם, נפילת אפים במנחה] [עולמות, תמב](#)

סוף זמן תפילת מנחה [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

האם ניתן לצרף שתי תפילות לענין 'תפילה בציבור'? [מתפלל מוסף בזמן שהציבור מתפלל שחרית, מתפלל מנחה בשעה שהציבור

מתפלל ערבית, תרתי דסתרי] [עיון פרשה, תשפ"א \(עמ מב\)](#)

תפילה בשדה ובמקום פתוח

תפילה בשדה [אספקלריא, תשע"ז \(עמ' כח\)](#)

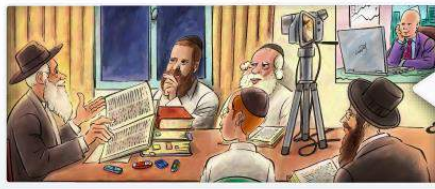
האיסור להתפלל במקום פתוח, גדרו ופרטיו [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' צד\)](#)

האם ראוי להתפלל בשדה? [במקום ללא מחיצות, בכותל המערבי, בין אילנות] [ויצא יצחק לשוח בשדה] [כד, סג] [מאור השבת](#),

[תשע"ז](#)

נושא בפרשה: העברת נחלה

העברת ירושה [מחיים, מבן שאינו נוהג כשורה] [ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק] [כה, ה] [עיון הפרשה, תשע"ד \(עמ' מח\)](#)

כיצד חשש אברהם שאליעזר עבדו יירש אותו? [ולא קרובי אברהם, ירושה רוחנית, פריה ורביה ע"י תלמוד תורה] [קולמוס יוסף](#).

[תשע"ח](#)

[הדרה מירושה](#) (רש"י: נתן כל אשר לו ליצחק) [כד, י'] [מחמדי התורה, תשע"ג](#)

[העביר כל נכסיו לבנו העוסק בתורה, האם עשה כהוגן?](#) [איסור אעבורי אחסנתא, ירושה מדין תורה] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

נכרי הבא להתייעץ האם להעביר את הנחלה מבנו [איסור אעבורי אחסנתא בבני נח, העברת ירושת אברהם מלוט, ירושת יעקב

מראובן, ירושה מדין תורה] [פניני חשוקי חמד, תשע"ט](#)

העברת נחלה למי שאינם יורשים ע"פ דין תורה [ההיתר להעביר נחלה, באילו מקרים ניתן, כיצד מבצעים זאת, מצווה לקיים

דברי המת] [תורה והוראה, תשע"ג](#)

[חלוקת מענקים מהירושה על פי ציווי האב דפי עיון, תשע"ג](#)

ירושה בשררה וברבנות [האם דין 'ירושה' נאמר גם ברבנות, קדימות יורשי הרב על פני מועמדים אחרים, ירושה ברבנות כאשר

הציבור אינו מעוניין בבנו של הרב המנוח, האם שונה דין ירושה ב'רבנות המדינה' מכל ירושת רבנות קהילה, חתן, קרובים וכן הבת -

בירושת שררה ורבנות, הגדרת תפקידו של הרב בזמנינו - ונפקא מינה לדין ירושה ברבנות, ירושה באדמו"רות, זכות ירושה בהגדת

שיעורים בישיבה, דיני 'תפיסה' ו'מוחזקות' ברבנות כאשר יש מחלוקת, העברת השררה ליורש אחר או אדם אחר] [עולמות, סג, נוה](#)

[ההיכל, תשע"ו](#) [תורה והוראה, תשע"ד](#) [הגר"א עוזר, תשע"ו](#)

התנאה בירושה - העברת חלק ירושה למנשה ואפרים [העברת נחלה מבכור, הורשה ירושה למי שאינו בנו] [הגר"א עוזר, תשע"ה](#)

[מלאכת מחשבת, תשע"ח](#)

אם מותר לכתוב צוואה להשוות הבנות לבנים? [מתנה מחיים, העברת נחלה מיורש, העברת נחלה חלקית, נתינת צדקה לפני מותו,

המסר בכך שהתורה לא אפשרה לאדם לצוות אחר מותו] [בינת המשפט, תשע"ה](#)

[העברת נחלה ממשפחה למשפחה](#) [בתוך אותו שבט] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' קל\)](#)

ספק מי הוא המוטב בצוואה - הנכד הראשון שיהיה על שמו [נולד נכד ואח"כ נולד נכד נוסף, והראשון נפטר, מחלוקת התוה"ד

וקצוה"ח באח שהלך למדינה אחרת עם אשתו ונפטר האם חוששים שהשאר אחריו בנים, הוצאת ממון מדין רוב, אמר על מי שרואי

ליורשו שירשנו, האם רק בשכיב מרע או גם בבריא, ספק שכיב מרע] [הגר"א גניחובסקי, תשע"ח](#)

שאר עניני הפרשה:

[נושאים בפרשה](#) [הרב ישראל קנייבסקי שליט"א] [חדווא דאורייתא, תשפ"ב \(כא עמ'\)](#)

[שיחות המחנך הגר"מ טורק זצ"ל שנמסרו לתלמידים זכרו תורת משה, תשפ"ב](#)

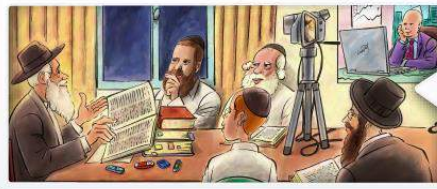
[אוצר חידות לפרשת חיי שרה](#) [אוצר החידות והדיעות, תשפ"ב](#)

[וארטים לפרשת חיי שרה](#) [הרב שלמה קולודצקי, תשפ"ב](#)

[מאוצרו של הגר"ח"ב נבנצאל שליט"א](#) [א ישיבישע'ר חומש, תשפ"א](#)

[חידות לפרשת חיי שרה](#) [פלאי התורה, תשפ"ב](#)

[מוסרי הפרשה](#) [אשיחה בחקר, תש"פ](#)

'סידרון של כתובים' - פסוקים וזמנים פרשיות ותקופתן [באיזה שנה נפטרה שרה, בן כמה היה יצחק כשנפגש עם רבקה, בת כמה רבקה, בן כמה היה אברהם כשנשא את קטורה, באיזה חודש נפטר אברהם] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קט\)](#)

חידות לפרשת השבוע [אוצר החידות והדיעות, תשפ"א](#)

חיי שרה כוללים גם את סיכון ההריון והלידה [אשה המסתכנת בלידה, הפסקת הריון, פיקוח נפש] [נועם אליעזר, תשפ"א](#)

שליטה על הטבע [חליצת הנעל של היבם על חוסר שליטתו העצמית, תנועת התשובה כח כיבוש הטבע] [שני חיי שרה, ברש"י] [כג, א] [מדברי המשגיח הגר"ד יפה זצ"ל דברי אמת, תשע"ח](#)

המסר בקשר בין שנות חיי שרה למדינות שמלכה עליהן אסתר [חסד בכל מצב ובכל גיל, התעוררות] [מאה שנה ועשרים שנה] [כג, א] [האיחוד בחידוד, תשע"ג](#)

פתרון החידה של רבי עקיבא שעורר את הציבור עם הקשר הנפלא בין אסתר המלכה לשרה אמנו [מאה שנה ועשרים שנה] [כג, א] [שבילי פנחס, תשפ"ג](#)

חיי שרה כסדר חורבנות בית ראשון ושני [עינינו גל, תשפ"א](#)

ימי הנעורים [בת ק' כבת כ'] [מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, ברש"י] [מדי שבת, תשע"ז](#)

אלה קורות חיי [ימי הזקנה] [היא שיחתי, תש"פ](#)

גיל חיוב עונשין קודם מתן תורה [מאה שנה, הבדל בין עונש מיתה לעונש אחר] [מאה שנה ועשרים שנה] [כג, א] [מחמדי התורה, תשע"ז](#) [יאר נזרו, תשפ"ב](#)

טעם מנהג קריאת פרשת 'ואברהם זקן' לחתן אחר כבר בחר את הכלה המיועדת לו [שבת חתן] [דרישה וחקירה, תשפ"א \(עמ' כ\)](#) [אספקלריא, תשפ"ב \(עמ' מט\)](#)

כיצד יקיים האדם את תרי"ג המצוות בימי חייו? [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [מעיונות בני יששכר, תשע"ח](#)

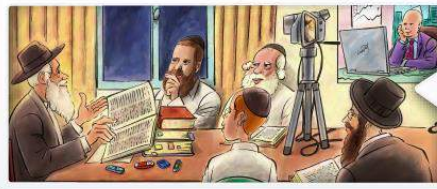
חיבור האדם ל'זמן' ועבודתו בתיקון הזמנים [א. עומק המשמעות בהתחדשות הזמנים. ב. "אין לך אדם שאין לו שעה", כל אדם נברא לתקן נקודת זמן. ג. תיקון הזמן הוא חלק בלתי נפרד מיצירת האדם. ד. הצדיקים מתקנים את כל שנותיהם. ה. ענין ההסתר שיש בבריאת הזמן. ו. עומק הגלוי של תורה שאפשר להפיק דווקא מתוך הסתר הזמן. ז. "צדיקים מקיימים את העולם" מלשון "קיום שטרות". ח. כי שורש הכבוד מוטמן בבריאה עצמה. ט. ההתגלות של העולם העליון היא דווקא ע"י העבודה, והגלוי מתוך ההסתר. י. דברי המדרש "הקב"ה הוא גדול ואיקונין שלו גדולה מכל העולם כולו. י"א. דוד המלך הרגיש כי הנשמה האלוקית גדולה ממה שהיא מתגלית בעוה"ז. י"ב. הארה האלוקית בעוה"ז היא גדולה ממה שמתגלית כאן. י"ג. כח הצדיקים להמשיך הארה למעלה מדרך הטבע. י"ד. ביאור דברי חכמים "זקן – זה שקנה חכמה י"ד. ביאור הפסוק "יראת ה' היא חכמה" טו. הברכה מופיעה מכח המשכת החכמה בהאי עלמא] [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [שיעורים בספר שפת אמת \[תרמ"ד\], תשפ"ג](#)

עבודת והשפעת כל יום ויום מחיי האדם [בא בימים] [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [עשר עטרות, תשפ"א](#)

עולמך תראה בחייך - ברכת בכל [האם היתה לו בת, מצוות חסד מתוך קיום התורה, שופר של מתן תורה] [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [יודבר משה, תשפ"א](#)

האבן הטובה שהיתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו וגלגל החמה [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [שבילי פנחס, תשע"ט](#)

'הצעיר באלפי ישראל' או ה'שיש התורני' [ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל] [כד, א] [שלמים מציון, תשע"ח](#)

תופעה ושמה 'זקנה' [ההזדמנות שבזקנה, הכנה לימי הזקנה] (ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל) [כד, א] **תורת אביגדור- הרב אביגדור מילר זצ"ל, תשפ"ג**

הורים שנשבעו להשיא ילדיהם זה לזו [אין הדבר בידם, השבועה בטילה, בידם רק להשתדל, אין חובה לילדים לקיים את השבועה] **פניני אי"ש, תשפ"ב**

שבועה בנקיטת חפץ [כד, ב] **הגר"א גנחובסקי, תשע"ד** **ממשנתה של תורה, תשע"ו** **אספקלריא, תש"פ (עמ' קמו)**

נאמנות על 'רוחניות' מול נאמנות על 'ממונות' [השבעת אברהם את אליעזר] **הפרשה המחכימה - אוסף גיליונות, תש"פ (עמ' מט)**
ההבדל בין מציאת רבקה לבין תיאור הדברים ע"י אליעזר [כד, ד] **רוממות, תשע"ז**

זיווג של מידות טובות [כד, ד] **היא שיחתי, תש"פ**

הזכיה ברוחניות כמידת היגיעה ומסירות הנפש (ה' אלוקי השמים ואלוקי הארץ) [כד, ז] **כאיל תערוג, תשע"ח**

שימוש במכשירי חשמל המופעלים ע"י שרון שבת [גרמא, המעמיד בהמה על קמת חברו, עלוקה לשאיבת דם בשבת, צידה בשבת ע"י כלב ציד, טחינה בשבת בריחיים של מים, נמוקי יוסף-הדלקת נרות שבת אשו משום חציו] (ויקה העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו) [כד, י] **נוה ההיכל, תשע"ה**

יצחק אבינו מסר נפשו בעקידה על 'תורה שבעל פה', הכניע את הגמלים [קליפת בבל] **שנתגלה שם תלמוד בבלי** (ויקה העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו) [כד, י] **שבילי פנחס, תש"פ**

בהמתם של צדיקים [מדוע הוצרך אברהם לזמון את גמליו, הימנעות מגזל, חמורו של רבי פנחס בן יאיר] [כד, י] **שלמים מציון, תשע"ו** **בית מדרש ישיבת מיר, תשע"ח** **אספקלריא, תשע"ח, (עמ' לה, לו)** **מלאכת מחשבת, תשע"ח** **מלאכת מחשבת, תש"פ** [היתר אכילת תרנגולי הודו ללא מסורת] **נוה ההיכל, תש"פ** **צבא הלוי, תשפ"ב**

המותר שימוש במונח 'אדון' ? [כד, יב] **במשנת הפרשה, תשע"ה**

האכלת בעלי חיים קודם האדם [אסור לאדם שייאכלי קודם שיתן מאכל לבהמתו, או שייטעם, שיעור האכילה האסורה, טעם האיסור לאכול קודם שיאכל בהמתו, מהתורה או מדרבנן, אם שכח להאכיל בהמתו, להפסיק בין המוציא לטעימת פת הלחם, הבדל בין אכילה ושתייה, כמות האוכל שצריך לתת לבהמה להתיר אכילה, כמה פעמים ביום צריך להקדים האכלת הבהמה, יצא מביתו ושכח להאכיל מהו שיעור הטורח שמחויב בו, מינה אדם להאכיל בהמתו האם רשאי לאכול, מי קודם בהמתו או ילדיו הקטנים, נתן לחברו אוכל במתנה האם צריך להאכיל קודם את בהמותיו, האם דין האכלה שווה לגבי כל בעלי החיים, משמעות הפסוקים אצל נח, משמעות הפסוקים לגבי שמיטה, משמעות הפסוקים אצל אליעזר ורבקה, בשבת ויום טוב [שיש מצוה בסעודה] האם מחוייב להקדים מאכל בהמתו, המנהג להאכיל עופות ב'שבת שירה'] [כד, יד] **הגר"א גנחובסקי, תשע"ד** **מאור השבת, תשע"ג** **אשכול יוסף, תשע"ג** **אשכול יוסף, תשע"ו** **עולמות, רכז** **יאיר נזר, תשפ"ב**

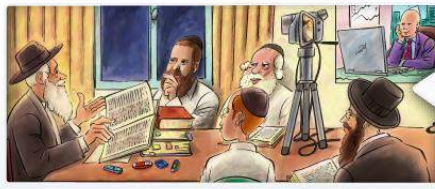
שתיית האדם קודם לבהמתו [באכילה ובשתייה, בשעת הסכנה, בבעלי חיים שלו ושל אחרים, מינקת המתאווה לאכל מאכלות הרעים לה או לוולד האם בעלה רשאי למונעה] **נועם אליעזר, תש"פ**

אכילה קודם לבהמה [אכילה שתייה, אקווריום עם דגים, תינוק, בן נח, אורח, טעימה] **מסביב לשלחן - קובץ גיליונות, תש"פ (עמ' כא)**
ידבר משה - קובץ גיליונות, תש"פ (עמ' לה)

הצדיק מותר לאכול לפני שמאכיל בהמתו **אספקלריא, תשפ"א (עמ' קע)**

שיעור כדי גמיעה [לענין שיעור הוצאה בשבת, מלוא לוגמיו, גמיעה או גמיאה, קידוש היום בשבת, שיעור כוס קידוש בין שרף, צירוף כמה אנשים לשיעור] (הגמייני נא מעט מים) [כד, יז] **מחמדי התורה, תשע"ז** **תשע"ז**

השאל חפץ לאדם חשוב [האם הוי הנאה כמו נתינת מתנה לאדם חשוב] (ותאמר שתי אדוני) [כד, יח] **הגר"א גנחובסקי, תשע"ח**

[מהותו של חסד](#) [מאמר באגדה וכולל סיפורים נפלאים] [אספקלריא, תש"פ \(עמ' פא\)](#)

[חסד מתחיל בבית](#) [גמ"יח - גז חשמל מים] [ואני בחסדך בטחת, תש"פ](#)

[מהותו של חסד - תורה תחילה חסד וסופה חסד](#) [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' קט\)](#)

[חסד מושלם הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

[אם יש מידות יש הכל ואני בחסדך בטחתי, תשפ"א](#)

[תורה בלי חסד - לא שווה](#) [עזרה לאשה קשת יום בחדר האוכל בישיבה אינה פוגעת בלימוד התורה אלא תנאי הכרחי לגדילה בתורה] (שתה וגם גמלך אשקה) [כד, יד] [נאה דורש, תש"פ](#)

[מושגי החסד של אמא יהודיה](#) [חסד ללא גבולות ואמירת קדיש] [עינינו גל, תשפ"א](#)

[מדוע בחן אליעזר את רבקה בסימנים?](#) [אברהם התבשר בלידתה שהיא בת זוגו של יצחק] [י' תירוצים דרישה וחקירה, תש"פ](#)

[מדוע אין ברכה על חסד?](#) [על מצות חסד ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו, חיים של חסד, תורה עם חסד] [ארחות חיים - אוצר הפרשה, תש"פ \(עמ' טו\)](#)

[כוחה של נגיעה](#) (אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי) [לב ראובן - אוצר הפרשה, תש"פ](#) [ממגד גרש ירחים, תשפ"א](#) [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

[סוד הטבע האנושי - אליעזר עבד אברהם ושידוכו של יצחק](#) [דולה ומשקה מורת רבו, בתו של אליעזר, נגיעה, קשוח עצמד, אריכות התיאור, שאול משיח ה', הגלוי והנסתר באדם, החזק במוסר] [תורת אביגדור, תשפ"א](#)

[הבחינה לרבקה - גמילות חסדים](#) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' קל\)](#)

[במצוות צריך לטרוח ולא עושים נס](#) [אספקלריא, תש"פ \(עמ' צ\)](#)

[תשלום עשרה זהובים למונע מחברו ברכה, או לגורם לחברו ברכה](#) [חוטף מצוה] [עשרה זהב משקלם] [כד, כב] [קב ונקי, תשע"ח תשפ"א](#)

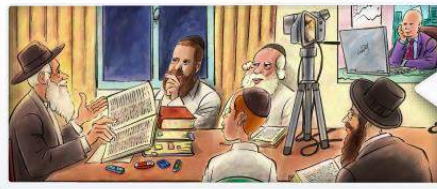
[עשרה זהובים לחוטף מצוה](#) [כיסוי הדם, ברית מילה, האם ברית המילה 'שייכת' לאב, שליחות במילה, הקנס על המצוה או על הברכה, דין או קנס] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א] [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תקלז\)](#)

[ברכות ההודאה](#) [הטוב והמטיב, טובה לו וגם לאחרים, לישראל או גם לגויים] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א] [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תקמב\)](#)

[ברכת המצוות](#) [ברכת חתנים, ברכת המצוות עובר לעשייתן, המקדש ע"י שליח השליח מברך, כיצד מתירה ברכת השליח את הנאת המשלח, ברכת המצוות חובת גברא או חובת חפצא, מדוע אין מברכין בספק, האם הברכה היא משום כוונה, ברכה אחר עשיית המצוה, ברכה באילם, היה חייב לעשות מצוה מספק ופטור מלברך - אך בירך - ואח"כ התברר שהיה חייב במצוה האם יצא ידי אותה ברכה, במצוה שנשתיימה ובמצוה נמשכת, זינה עם אשת איש ונתברר שלא היתה נשואה כדן האם נאסרת לבעל, האם מצרפים את כוונת המשלח לעשיית השליח במקום שצריך כוונה, ערבות במצוות, שליח בברית מילה וברכתו] [הרב אליהו גרינצייג שליט"א] [מקרא העדה, תשע"ז \(עמ' תקמח\)](#)

[אדם שזכה לסייעתא דשמיא - ההודאה המיוחדת](#) [סייעתא דשמיא מיוחדת לבעלי תשובה, הגשם לא יורד עליהם, על הסטייפלר ירד, דברי ר"ת במקום שבעלי תשובה עומדים] [בא ברוך ה'] [כד, כז] [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

[הציות לגדולי הדור - היציאה מכלל ארור לכלל ברוך](#) [יפה שיחתם של עבדי אבות] [בא ברוך ה'] [כד, לא] [נר יששכר, תשע"ד](#)

הנחיה חשובה מפי עבד אברהם [ויקח מאבנ"י המקום, טעות גוי, ההולך בדרך ה' אינו טועה] (אנוכי בדרך נחני ה') [מתוקים מדבש - אוסף גיליונות, תש"פ \(עמ' טז\)](#)

הדיוט קופץ בראש - הדרך לזהות אדם אם הוא צדיק [הפרשה המחכימה, תשפ"ב](#)

הודאה על בשורה טובה (וישתחו ארצה לה') [כד, נב] [מתורתם של בונים - קובץ גיליונות, תש"פ \(עמ' יב\)](#)

יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים [פער הדורות, למה לי קרא סברא הוא, תנאים אמוראים, לימוד סיפור דברים בש"ס מחייב ברכת התורה] [עומק דעת - קובץ גיליונות, תש"פ \(עמ' יג\)](#)

יפה שיחתן של עבדי אבות [תורת חסד, וחסד צריכה תורה] [הרב נחום קסטנר שליט"א](#) [בנתיבות הפרשה, תשפ"ג](#)

בחינת החסד השלם - היציאה מכלל ארור לכלל ברוך (בא ברוך ה') [כד, לא] [נר יששכר, תשע"ח](#)

איסור שיחה בזמן הסעודה [מדוע אין נוהגים כך, שמיעת דרשה באמצע הסעודה] (לא אוכל עד עם דברתי דברי) [כד, לג] [מעדני אשר, תשע"ו](#)

מדוע סירב אליעזר לאכול קודם שידבר? [כד, לג] [אשכול יוסף, תשע"ו](#) [יחי ראובן, תשע"ח](#) [מחמדי התורה, תשע"ח](#) [אספקלריא, תשע"ח \(פא\)](#)

חסד ואמת [עם גמול או ללא גמול] (ועתה אם ישכם עושים חסד ואמת) [כד, מט] [עיון הפרשה, תשע"ז \(עמ' סג\)](#) [כד תירוצים](#)

פרפרת בענין חסד ואמת [סימנים דאורייתא או דרבנן, שמאל וימין] (ועתה אם ישכם עושים חסד ואמת) [כד, מט] [מפיק מרגליות, תשפ"א](#)

מדוע נתן אליעזר ללבן ואם רבקה מגדנות? [היו באבל על מות בתואל, וכמ"ד אבל מותר לארס תוך שבעה] (ומגדנות נתן לאחיה ולאמה) [כד, נג] [משך חכמה בינת הפרשה, תשע"ח](#) [בינת החכמה על משך החכמה, תשפ"ב](#)

מעלתו של לבן ביחס לבתואל אביו [רשעותו של לבן, רשעותו של בתואל, התנהגותו הצנועה של לבן בעניני קדושה, מעשיו הנפשעים של לבן] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

מצוות ליווי אורח, ומדוע אין נוהגים בה כיום? [רק ביוצא לדרך יחידי, כשהאורח בא עם בני משפחתו, חלק ממצוות הכנסת אורחים] (וישלחו את רבקה אחותם ואת מניקתה) [כד, נט] [שיעורי ליל שבת, תשע"ח](#)

כוונת לבן בברכותיו לרבקה אחותו (אחותינו את היי לאלפי רבבה) [כד, ס] [פניני אור החיים, תשע"ז](#)

מתי ברכת גוי מתקיימת ומתי לא? (אחותינו את היי לאלפי רבבה) [כד, ס] [זרע שמשון, תש"פ](#)

ברכת לבן את רבקה [ברכת אירוסין או איחול לכלה] (אחותינו את היי לאלפי רבבה) [כד, ס] [מתורתם של בונים - קובץ גיליונות, תש"פ \(עמ' יב\)](#)

הליכה אחרי אשה (ותלכנה אחרי האיש) [כד, סא] [מאור השבת, תשע"ג](#) [מחמדי התורה, תשע"ג](#)

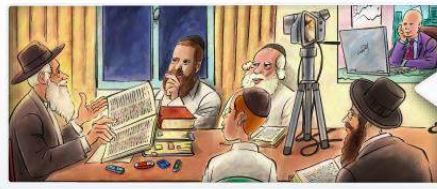
רכיבת רבקה על הגמל ונפילתה ממנו (ותיפול מעל הגמל) [כד, סד] [שבילי פנחס, תשע"ח](#) [מעדני אשר, תשע"ח](#)

יצחק אבינו ככהן גדול [מדוע לא המתינו ימים או עשור] (ותהי לו לאשה ויאבה) [כד, סז] [בינת החכמה, תשע"ח](#)

תקנת נר שבת וחלה (האהלה שרה אמו) [כד, סז] [עיון הפרשה, תשע"ז \(עמ' סא\)](#)

הדלקת נרות שבת [תלמידי ישיבה היכן ידליקו נרות שבת, זוג שכל אחד מתארח במקום אחר מי ידליק, להדליק נרות במקום שהמעבר בו גורם לתזוזת השלהבת, מניין הנרות שמדליקים כאשר שובתים חוץ לבית] [אזמרה לשמך, תשע"ט](#)

הבית היהודי [נאמנות] [היא שיחתי, תש"פ](#)

מדוע הביא יצחק את רבקה לאהל שרה אמו ולא הכין לה אוהל חדש? [השראת השכינה בבית המקדש אוהלי האמהות] (האהלה שרה אמו) [כד, זז] [שיעורי הגר"ח פיינשטיין שליט"א, תשפ"ב](#) [תשפ"ג](#)

מי מדליק את נרות השבת? (האהלה שרה אמו) [כד, זז] [תורה והוראה, תשע"ח](#)

אפיית חלות לכבוד שבת (האהלה שרה אמו) [כד, זז] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' נח\)](#)

הדלקת נרות לכבוד שבת [מנהג האשה, שאר בני הבית, בת נשואה המתארכת בבית, כשהאם לא בית מי מדליק, נרות נוספים, הדלקה בחדר אחר] (האהלה שרה אמו) [כד, זז] [תורה והוראה, תשע"ח](#)

כשהמעשים נראים נאים כלפי חוץ אך כעורים כלפי פנים, התוצאה תהיה בדור הבנים [יוחני, קטורה, מתי דורשים לגנאי] (ויקה אברהם אשה ושמה קטורה) [כה, א] [האיחוד בחידוד, תשע"ד](#)

בני קטורה ופיזורם בארצות המזרח [אספקלריא, תשפ"א \(עמ' פז\)](#)

מילת בני קטורה [כה, ב] [הגר"א עוזר, תשע"ה](#) [הגר"א גנחובסקי, תשע"ה](#) [מגישי מנחה, תשע"ז](#)

דין פילגש [כה, ו] [הגר"א עוזר, תשע"ה](#) [תשע"ח](#)

נישואי אברהם להגר [קטורה, אחר ציווי ה' לשמוע בקול שרה ולגרשה, נישואים שניים למצרית ראשונה] [עיון הפרשה, תש"פ \(עמ' נט\)](#) לו תירוצים [שיעורי הגר"ח פיינשטיין, תש"פ](#)

נישואי קטורה – פילגש ע"י אברהם אבינו [קיים כל התורה כולה] [מלאכת מחשבת, תשפ"ג](#)

'קטורה' או 'יוחני'? [האם הדורשים לגנאי ולשבח נחלקו או שהיה הבדל בין כוונתה הפנימית לבין התנהגותה החיצונית] [האיחוד בחידוד, תש"פ](#)

שונא מתנות יחיה [כה, ו] [תורה והוראה, תשע"ה](#)

'שונא מתנות יחיה' - מתנות אליעזר לרבקה [אספקלריא, תש"פ \(עמ' טז\)](#)

כיצד קיים אברהם אבינו מצוות פריה ורביה? [מלאכת מחשבת, תשע"ט](#)

מדוע נשא אברהם את קטורה בלא כתובה? [כה, ו] [שבילי פנחס, תשע"ד](#)

לשאוף לבנים צדיקים [הנס המופלא אינו בלידת יצחק בזקנותו של אברהם אלא במעלתו של יצחק – מול זמרן יקשן ומדן] [כה, ו] [נאה דורש, תשפ"א](#)

מה היו המתנות שמסר אברהם לבני הפילגשים ומדוע? [כה, ו] [אשכול יוסף, תשע"ג](#)

מקומם של ארץ קדם ומדין והר סיני [עבר הירדן או ערב הסעודית, מכה ומדינה] (ולבני הפילגשים... וישלחם... אל ארץ קדם) [כה, ו] [מלאכת מחשבת, תשפ"ג](#)

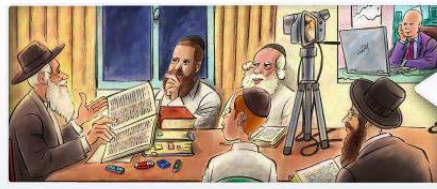
כיצד העביר אברהם אבינו את הירושה מבני קטורה וישמעאל ליצחק? [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

אין עוד מלבדו [מתנות שמסר אברהם לבני הפלגשים, שם טומאה] [כה, ו] [עינינו גל, תשפ"א](#)

ישמעאל - האם עשה תשובה? [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נט\)](#) [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

למה נמנו שנות חיי ישמעאל? [מעלת צדיק שלא חטא מימיו מול מעלת בעל תשובה] (ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלושים שנה ושבע שנים) [כה, יג] [האיחוד בחידוד, תשע"ו](#)

בין לקיחת קטורה לדרשת 'מזמור אשרי האיש' על אברהם אבינו [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' ו\)](#)

אין הקב"ה מביא תקלה על בהמתן של צדיקים [על צדיקים עצמן לא כל שכן] [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' לה\)](#)

מדוע הוצרך אברהם אבינו לזמום את פי גמליו, והרי אין הקב"ה מביא תקלה על ידי בהמתן של צדיקים? [אספקלריא, תש"פ \(עמ' נו\)](#)

אין ארור מדבק בברוך [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' נא\)](#)

בין גמליו של אברהם אבינו לבין חמורו של רבי פנחס בן יאיר [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' יו\)](#)

תפילת אליעזר [אספקלריא, תשע"ח \(עמ' פו\)](#)

כל טוב אדוניו בידו [טוב לי תורת פיך, גשמיות ורוחניות] [עינינו גל, תשפ"א](#)

תעלומת הקול החמישי בחתונה [קול מצהלות חתנים מחופתם] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' כח\)](#)

וישכנו מחוילה עד שור [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לג\)](#)

יצחק ובכל [אחותו] [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' לט\)](#)

ברכת אירוסין [אספקלריא, תשע"ט \(עמ' מג\)](#)

מעניני דיומא: שעטנז בבגדי חורף

חיוב בדיקת שעטנז [נאמנות תוית הבגד, עכו"ם במסיח לפי תומו, חיוב בדיקה או הליכה לפי הרוב, מיעוט המצוי, בדיקה מדגמית] [שמעתתא עמיקתא, תשע"ז](#)

לבישת בגד בלא בדיקת שעטנז בשעת הדחק [שמעתתא עמיקתא, תשע"ז](#)

שעטנז בספות ומזרונים [עומק הפשט, תשע"ח](#)

איסור שעטנז ב'מתעסק' [זרע ברך, תשע"ה](#) [מעיינות מהרצ"א, תשע"ה](#)

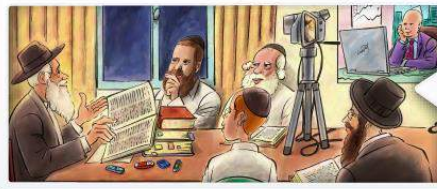
לבישת צמר ופשתים הקשורים יחד [בקשר שאינו של קיימא] [זרע ברך, תשע"ד](#)

מתי עשה דוחה לא תעשה? [קיום העשה או חיוב העשה] [הגר"א שייניו, תשע"א](#)

איסור שעטנז [שני האיסורים בתורה ומהותם, מהו שוע טווי ונוז, שעטנז מדאורייתא ומדרבנן, איזה חיבור אסור, רכיסה בכפתורים, סיכת בטחון, ביטנה המחוברת ברוכסן או לחצניות, הדבקה, לבישת בגד צמר על בגד פשתים, קיטל על טלית, גרבים בתוך נעלים, סוגי בגדים: עניבה, חגורה כפפה, מטפחת חפצים נוספים: מגבת, פרוכת, וילון, שטיח, כרים וכסתות, כסאות וכורסאות, מזרונים] [עולמות](#)

[רי"ח](#)

הערות באיסור שעטנז [שהחיינו בבגד שצריך בדיקה שעטנז, בחוטי תכלת ולבן, היתר כלאים בטלית] [עומקא דפרשה, תשע"ג](#)

מוצאי שביעית:

[צורת קטיף פירות שביעית](#) [שדה יהודי, שדה עכו"ם, שדה הפקר, אוצר בית דין, אחסון, ביעור] [מים חיים, תשפ"ג](#)

[משלוח פירות בקדושת שביעית דרך כפר ערבי](#) [הוצאה לחו"ל, תושבות] [מים חיים, תשפ"ג](#)

[קניית מקום בבית כנסת בערב ראש השנה ועדיין לא שילם](#) [והגבאי כתב פרוזבול בבוקר, הקפת חנות, חובות של מצוה] [מים](#)

[מים, תשפ"ג](#)

[הכניסו לו כסף לחשבון הבנק בערב ראש השנה](#) [אחר שכבר כתב פרוזבול] [מים חיים, תשפ"ג](#)

[חילוקי מנהגים בין אורח למתארח](#) [כשהמתארח לא נוהג קדושה בפירות נכרי, קודם זמן הביעור, אחר זמן הביעור, להודיע לאורח

הנוהג איסור בהם] [לענין הלכה, תשפ"ג](#)

[מלפפון חמוץ של שביעית בשמינית](#) [בשימורים, אחר זמן הביעור, מלפפון של שמינית מציל מן הביעור, אורח בשמחה, אורח בשבת

קודש, הפקר בשבת] [לענין הלכה, תשפ"ג](#)

[ירקות טריים שאין בהם קדושת שביעית בתקופה זאת](#) [סוף חשוון, מסיבת חנוכה, בננות של שביעית שאין נהוג לזרען אין בהם

איסור ספיחין] [לענין הלכה, תשפ"ג](#)

[הלכות שמינית](#) [א. רבי התיר לקנות ירקות מיד במוצאי שביעית ב. ספק הבא מחמת חיסרון ידיעה, האם נחשב ספק? ג. ביאור שיטות

הפוסקים שהחמירו בערבה צפונית] [שיעורי דעה-אוסף גיליונות, תשפ"ג \(עמ' עה\)](#)

נושאים אקטואליים:

[ניפוח כרית ובלון בשבת והשחלת שרוכים בשבת](#) [בי מדרשא-רבי אליהו הכהן בייפוס שליט"א, תשפ"ג](#)

[מסירת שיעורים לציבור \(ד\)](#) [קירוב רחוקים, יראת שמים] [ותענג בדשן, תשפ"ג](#)

[תקלות ותשלום בתחבורה ציבורית – רב קו](#) [מכשיר תיקוף, עיכוב, גובה, באג במכשיר, דיווח תקלה, סמכות הנהג] [עומק הפסט.](#)

[תשפ"ג](#)

[השבת אבדה – חפץ של קטן](#) [אבדה מדעת, מצא חפץ של קטן עם סימן, כגון מעיל, סוודר, ילקוט, משחק. האם זה נחשב "כאבידה

מדעת", ופטור מהשבת אבדה. והאם תלוי בגיל הילד שאיבד, ובסוג החפץ שאבד. כשיש על החפץ שם וטלפון. מצא חפץ שהונח ליד פח

אשפה האם הוא הפקר ויכול לזכות בו. הניח שקיות עם דברים שקנה ברה"ר ע"מ לחזור ולקחתם, האם זו "אבידה מדעת" ואף שיש

סימן המוצא יהיה פטור מהשבה. והאם החפצים שמצא הם הפקר ויכול המוצא לזכות בהם. הניח שקיות עם דברים שקנה ברה"ר

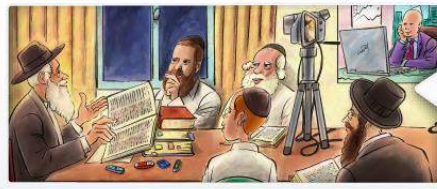
שאינו בהם סימן, האם לכ"ע הרי הם הפקר ויכול המוצא לזכות בהם. עלת ילדים בכניסה לבנין, אופנים של ילדים לא קשורים ליד

הבנין, לחם וחלב שהונחו לפנות בוקר ליד חנות מכולת, האם הם הפקר ויכול לזכות בהם] [בירור הלכה, תשפ"ג](#)

[האם מתור להדק אזיקונים בשבת?](#) [קשר של קיימא וקשר עניבה, קשר אחד בחוט ברזל ובשקית ניילון, אזיקון, עניבת צוואר,

סגירת ופתיחת חוטי ברזל, ע"י כמה סיבובים, פתיחת אזיקון לריקון תכולת כלי] [שמעתא עמיקתא, תשפ"ג](#)

[האם יין בשעת הקידוש בשבת פוטר ברכת הנהנין של שאר משקים?](#) [שמעתא עמיקתא, תשפ"ג](#)

שומר שהודיע מראש "בלא אחריות" האם פטור מפשיעה? [במזיק בידים, נתן מתנה לחברו והזיקו את המתנה, שומר שפשע בשמירה האם נחשב מזיק] [בינת המשפט, תשפ"ג](#)

פסיק רישא במלאת שבת בזמן תוספת שבת [עטרת השבת-הגר"ע מדלוב שליט"א, תשפ"ג](#)

קדימת כהן שוטה ללוי פיקח [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"ג](#)

התרת נזרים בזמן הזה [בקשת התרה בכתב, בטלפון, ע"י מתורגמן, התרת הנהגה טובה] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

קדושת בית כנסת המשמש גם כבית מדרש [שימוש רב רב תכליתי, שיעורים ודרשות מידי פעם או קביעת המקום לכתחילה] [קדושת בתי מקדש מעט \(קיג\), תשפ"ג](#)

הולך רגל שהזיק ילד בן שנתיים שהלך במדרכה [נזק שלא בכוונה, כשהילד הולך או כשהילד יושב על המדרכה, אין דרכם של בני אדם להתבונן בדרכים, תקלה שהונחה ברחוב, ההבדל בין תקלה לבין הולך ברשות] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

כיצד נוהגים במקומות בעולם שנחלקו בהם הפוסקים מתי חלה שם השבת? [קו התאריך, יפן, ניו זילנד, פיליפינים, אינדונזיה, הווי, איי האוקיינוס השקט, להחמיר כשתי הדעות, להחמיר גם בדיני דרבנן, קידוש על יין] [לענין הלכה, תשפ"ג](#)

קפנדריא בחדרים פנימיים של בית הכנסת [קדושת בתי מקדש מעט, תשפ"ג](#)

שמאי שכתב בכוונה שומה שגויה לדירה שנמכרה [בקשת שכר טרחה על שמאות זאת, שירות שנעשה באיסור, אונאה, דינא דגרמי, החזרת ההפרש למוכר הדירה] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"ג](#)

מכירת דירה לזוג עולים כשהבעל אינו יהודי [לא תחנם, כשמטרת הדירה היא עבור ביתם העתידה להנשא והיא יהודיה, רישום הדירה כרגע בטאבו ע"ש זוג ההורים קובע, מכירת דירה באזור שאין קונים יהודים] [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

כפיית גיטין [שלילת רישיון נהיגה, עיקול חשבון בנק, מאסר בבית סוהר, תליהו וזבין ותליהו וגירש, כשהאשה שונאת את הבעל, כשהבעל מבקש לעגן את אשתו, גזלה מבעלה מעות, אונס ממון, מסירת מודעה, נותן גט כדי היפטר מחיובי מזונות או מאסר שהוטל עליו בארבעות שלא כדון, מדוע גט המעושה כדון כשר, מתי כופין להוציא בשוטים, כפיית גט במומר, במכה אשתו, ברועה זונות, כפיית רבנו ירוחם, כפיית ר"ח פלאג'י, אשה הטוענת 'מאיס עלי', תקנת הגאונים במורדת, לדורם או לדורות, הרחקות דרבנו תם] [אבני משה, תשפ"ג](#)

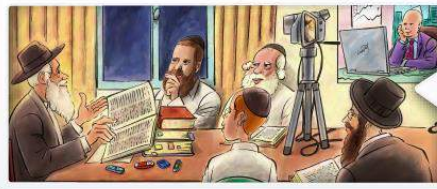
טל ומטר לברכה אחר ז' חשוון לישראל השוהה בחו"ל [ביחיד, כשליח ציבור, תושבות] [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

דיני הטבת חלום [שואלין ודורשין, תשפ"ג](#)

קטן בקריאת התורה [האם קטן רשאי לעלות לתורה, האם הוא מצטרף לשבעת הקרואים, האם יוצאים ידי חובה בקריאתו, בברכות התורה של קטן, במה שונה תפילה וקריאת שמע קידוש והבדלה שלא יצאים ע"י קטן, המנהג בעליית קטן לתורה] [עין יצחק, תשפ"ג](#)

נפילת חשמל עירונית בשבת [חשמל קרס ביום שישי לפני שבת והצפי שהחשמל יתוקן בליל שבת, האם צריכים אנשי העיר להוריד את כל מתגי החשמל בבית ולנתק מהשקעים את כל מכשירי החשמל שיש בדירה, כדי למעט במלאכת שבת שאינה צורך פיקו"י. יתכן ואינו רק ריבוי בשיעורין אלא הוא גדר ריבוי מלאכות, כי אין קשר בין המכשירים הנחוצים לפיקוח נפש לבין שאר החשמל הדולק במקומות אחרים. האם מותר לאנשי העיר ללחוץ על מתגי החשמל בבית ולסדר את המזגנים, ולחבר את הפלטה לשקע, כדי שבזמן שהחשמל יחזור תהיה להם תאורה, מזגן, ופלטה לכבוד שבת, מיעוט במלאכה לצורך חולה ע"י איסור דרבנן, מכניס עצמו לאונס] [בירור הלכה, תשפ"ג](#)

הבדל בין שבות בהלכות שבת שנאסרו בתורת 'מלאכה' לבין שבות משום 'גזירה' [עשר הבדלים: פסיק רישיה, מקום מצוה, האם נעשה מומר באיסור דרבנן, שבות במקדש, כפרה ע"י תעניות, היתר של שנים יחד ושומר, איסור ספיה לקטן במילי דרבנן, בזמן הזה אין אנו בקיאים אם בטל האיסור, חולה שאין בו סכנה, גזירה לגזירה] [הגר"ע מדלוב שליט"א](#) [עטרת השבת, תשפ"ג](#)

השתמשות בדם של חברו [האם אדם בעלים על גופו, הבדל בין קנין גופו לענין ממוני, ובין לענין שימוש, האם אדם רשאי להניח לאחר לחבול בו, אם חבל בו האם חייב לשלם לו, האם מותר להשתמש בדם של אחר, לצרכים שאינו מסכים להם, האם אדם יכול למכור שערות ראש, עובד במכון לבדיקות דם – האם רשאי לבצע מחקרים בשאריות הדם הנזרקות לפח, מסתבר שהנבדקים אינם מעוניינים בכך, האדם אינו מפקיר את דמו ומבקש שיכלו את השאריות אחר הבדיקה, אגן סהדי] [בינת המשפט, תשפ"ב](#)

איסור אכילה קודם קיום מצוה מדאורייתא - כשמחויב בה רק מחמת הספק [הרב אברהם זנגר שליט"א] [פניני הלכה מראשי חבורת בישיבת מיר, תשפ"ב](#)

קנה עוגה לאשתו חולת הקורונה כדי לשמחה, בעוגה הוכנס מלח בטעות במקום סוכר, האשה אינה חשה בהבדל כי אבדה את חוש הטעם [מקח טעות, החפץ חסר ערך, הנאת האשה מהעוגה ומתשומת הלב בשל מצבה, הזכות לקבל החזר ופיצוי מהמאפיה] [פרי עמלנו, תשפ"ב](#)

נאמנות אדם הבא לפנינו וטוען שהוא יהודי [יהדות רוסיה, הודו, אתיופיה, רפורמים, שומר מצוות ואינו שומר מצוות, האם לחוש לפסולי יוחסין במי שאין משפחתו ידועה, תוקף הכיתוב בתעודת הלידה שהוא יהודי או גוי, קהילת בני ישראל בהודו, יהדי קוצ'ין, הבגדאדים, בני ישראל ביתא ישראל, כותים, קהילות שלא נהגו נישואין וגרושין כמקובל, ממזר שאינו ידוע, קראים, טקס הנישואין ביהודי אתיופיה, נישואין אזרחיים, עדות תינוקות שנשבו, תוקף קידושין עם עדים פסולים מדין 'אגן סהדי', חיוב במצוות] [אבני משה, תשפ"ב](#)

ה'גט מצפת' - מקח טעות במומים שנתהוו אחר הקידושין [קידש אשה ונעשה 'צמח', עיגון האשה, אגן סהדי שאינו רוצה להשאירה עגונה, בדבר התלוי בדעת שני הצדדים, יבמה שנפלה לפני מוכה שחין, יבם מומר, טענת 'אדעתא דהכי' אחר קידושין ואחר שימוש בחפץ, ביטול שידוך מחמת שאחות המשודכת המירה דתה, התחייב לחתנו נדוניא ופשט את הרגל, מום קטן ומום גדול, הגדרתם, נשתטה, ואבד זכרו] [אבני משה, תשפ"ב](#)

נישואין אזרחיים לאשה שנפרדה מבעל ולא קבלה גט - ממזרות [רוב בעילות אחר הבעל, רוב התלוי במעשה, כשידוע שזינתה תחת בעלה, בפרוצה ביותר, נאמנות האשה שהילדים מבעלה הראשון, האם באשת איש שמזנה תולים שמשדלת לא להתעבר מהבעל, בנישואי חייבי כריתות האם אומרים רוב בעילות אחר הבעל, כשהבעל בחייבי לאוין, בן ממזר הפוטר מיבויים בלא לחוש שזנתה מאחר, האם להכשיר את הולד יש לתלות זינתה עם גוי, נפרדה מבעלה ונשאה לישמעאלי, רוב בעילות בבעל קבוע] [אבני משה, תשפ"ב](#)

ה'גט מצפת' - זכין לאדם שלא בפניו [עשה שליח ונשתטה, זכין לאדם שלא בפניו מתורת שליחות או מורת יד, זכיה לשוטה, מיוני שליחות לשוטה, בזכיה הנעשית ממילא, זכין מאדם, זיכוי גט למומרת, שליח שנסע לשכנע בעלים לתת גט ונפטר עם כמה גיטין בידו, האם זכות לצמח שתגורש אשתו, שיטת ה'י"ח בכתבת גט מטעם האשה שיודעת שבעלה רוצה לגרשה] [אבני משה, תשפ"ב](#)

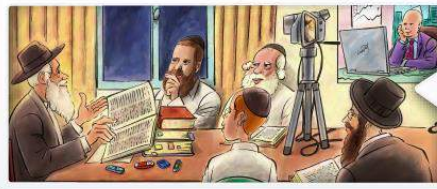
סירוס איש ואשה [עוסק בתורה וטרוד בה ומתיירא לישא אשה שלא יטרח במזונו, רוצה לשתות כוס של עיקרין, סירוס אשה שיש לה צער לידה, אשה שילדיה אל הולכים בדרך ישרה, טבעת למניעת הריון בין ילד לילד, מניעת הריון לטיפול בילד חולה, קיום מצוות פריה ורבייה בילדים רשעים] [אבני משה, תשפ"ב](#)

בדיקת די אן איי בהלכה [D.N.A. בדיקת אבהות, התרת עגונות, הרשעה במשפט, אבילות וירושה, בדיקת האבהות של רבי סעדיה גאון, דברי חז"ל, אבחנה בין התרת ממזרות לקביעת ממזרות, האם הבידקה היא כסימנים מובהקים או כבינונים, סימנים הניתנים לראיה בעין וסימנים המובנים בהיגיון, מסקנות מדעיות, רוב בהמות כשרות, טביעת אצבע, משפחה שנטמעה, דיני משפחה, יוחסין] [אבני משה, תשפ"ב](#)

נפל ספר תורה בבית כנסת ורק שניים שמו לב, האם יודיעו לשאר המתפללים? [מי חייב בתענית הרואה או היודע, פדיון תענית, פרסום נפילת ספר התורה הוא עצמו ביזוי כבוד התורה] [ישמע משה, תשפ"ב](#)

האם יש להפסיק באמצע הבדלה במוצאי שבת להבאת הנר והדלקתו? [ישמע משה, תשפ"ב](#)

שכר דירה ולא היה בה חשמל האם הוא 'מקח טעות'? [ניתוק החשמל ברשלנות המשכיר, מום מהותי או מום צדדי] [ישמע משה, תשפ"ב](#)

פסקי החזו"א בעניני קריאת התורה [שמיעת קרה"ת באמצע שמונה עשרה, בירך על נטילת ידים ובו בזמן שמע ברכת המוציא מהבוצע, מצוות קריאת התורה בשמיעה או בקריאה, שומע כעונה, המסופק אם ברך האם יכוין לצאת ידי חובה בברכת חברו, התפלל שמונה עשרה ושמע גם הבדלה במוצאי שבת, צורת החזקת ספר תורה בהוצאתו מארון הקודש, צד הקריאה לכיון הקהל או לכיון המוציא, קריאת הפטרה מנביא שלם בקלף, או מספר נביא נדפס שלם, האם להמתין להבאת נביא בקלף מבית כנסת אחר, שיעור זמן יטרחא דציבורא, פתיחת קשר בשבת לצורך קריאת התורה] [שיעורי הגי"ט זנגר שליט"א, תשפ"ב](#)

גדולה עברה לשמה [מעשה יעל ואסתר, הצלת הרבים והצלת היחיד, עת לעשות לה' בדברי חז"ל, יצאת שמעון הצדיק בבגדי כהונה מחוץ לבית המקדש, הנאה מבגדי כהונה, כתיבת תורה שבעל פה בכתב, בדברי הפוסקים, עברה לשמה תקנת מצוה גדולה הימנה] [מנחת אשר, תשפ"ב](#)

האם יברך שהחיינו על טבילת כלים בפעם ראשונה בחייו? [מן הבאר, תשפ"ב](#)

זו חבילתי - טעות בקניית הדסים לסוכות [קנה שלוש ערכות הדסים, ובטעות מצא בביתו ארבע, אין ידוע איזה הדסים שלו ואיזה של המוכר, 'לכם' בארבעת המינים, המוצאי מחברו עליו הראיה, המפקיד טלה אצל חברו ונתערבו, 'תערובת' או 'שותפות', האם יש למוכר או לקונה ענין באריזת הדסים ספציפית, עירוב על דעת הבעלים ושלא מדעתם, עירוב באחריות בלא מעשה קנין, האם הקונה יכול לצאת מספק בשלוש אריזות מתוך הארבע, בשתי אריזות] [משא ומתן, תשפ"ב](#)

חותן שלא שילם שכר זירה שהתחייב לחתנו [גביית תשלום מן המתחייב או גם מהנהנה, גביית דמי שדכנות מהזוג עצמו, השוכר בית ונפטר האם יגבו את דמי השכירות מהיורשים, על העבר, על העתיד, אברך שקיבל דרישת תשלום מתלמוד תורה בו למד ואביו נשאר חייב עבורו שכר לימוד] [משא ומתן, תשפ"ב](#)

האם מברכים על יין לבן קודם ליין אדום משום שהוא בריא יותר? [ברכת הנהנין, מים או קוקה קולה] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

יש לפניו פרי מרוסק, ופרי שאינו מרוסק על איזה מהם יברך ברכת הנהנין? [בליל הסדר האם יברך על כרפס מבושל לפטור את שאינו מבושל] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

חתם בעשרת ימי תשובה 'הקל' ואחר כי דיבור תיקן 'המלך' הקדוש - האם יצא? [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

לרחוץ בחג הסוכות אתרוג שקביל 'מכה' כדי לנקותו, האם אסור מדין 'מתקן מנא'? [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

המנהג לפנות כלפי צד מערב בקבלת שבת [לכה דודי] [אוספקלריא, תשפ"ב \(עמ' קפה\)](#)

האם מותר להתרפא ע"י רכילות? [אשה הסובלת מכאבי ראש עזים וסחרחורות, ולדעת הרופאים הדבר נובע ממצב נפשי הנובע מלחצים המופעלים עליה, ועליה לשתף בדבר את ביתה הבוגרת, האם מותר הדבר לשם רפואתה, גדרי לשון הרע לתועלת, לשמוע את הדברים אך לא 'להאמין' להם ולא לקבלם באמת עובדתית, לדון לכף זכות] [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

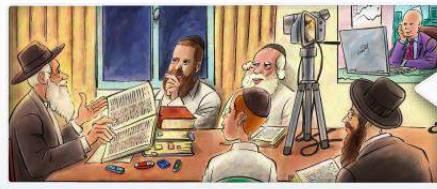
האם מותר לשרוף ספר תורה להצילו מביזיון אם יפול בידי האויבים? [ביזיון כתבי קודש, בידים או בגרמא, שואה, הטיל ספר תורה לים כדי להצילו] [דרישה וחקירה, תשפ"ב](#)

המאחר לתפילה - פסוקי דזמרה בדילוג [איחר לבית הכנסת ובכדי להתפלל עם הציבור דילג מקצת מזמורים מפסוקי דזמרה והחל באמירת 'אשרי', ושוב נודע לו שיש מנין נוסף ואינו צריך לדלג, האם יכול לחזור ולומר פסוקי דזמרה מתחילתם כסדר, או שחשיב הפסק ואינו יכול לחזור ולומר את מה שכבר דילג, הוספות שונות בפסוקי דזמרה, תהילים, פסוקים, נשמת] [האיחוד בחידוד, תשפ"ב](#)

ברכת הנהנין בחולה קורונה שאיבד את חוש הטעם [הנאת גרונו או הנאת מעיו, הנאה מן המאכל או מטעמו של המאכל] [\[הרב לוי יצחק רמפורט שליט"א\] פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"א](#)

חולה הנצרך לעוף בשבת האם מותר לשחוט עבורו בהמה? [עיוני מנחת חינוך, תשפ"א](#)

איסור מחמר אחר בהמתו בשבת [עיוני מנחת חינוך, תשפ"א](#)

קדימה בברכות [שתיית קוקה קולה ומים, תערובת שאחד הרכיבים בה חביב יותר, השותה מים לא לצמאו אך יש בהם מתיקות האם יברך שהכל] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

ברכת הנהנין - ברכה על דבר המסוכן לו [ברכה על דבר המסוכן לכולם, מסוכן למקצת בני אדם, כלשהו לברכה אינו מסוכן, חולה סכרת] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

עקירת רגליו לפני שפסע ג' פסיעות אחוריו כשעומד לפני המתפלל [האם מותר לזוז ממקומו קודם 'עושה שלום', כשקשה לו העמידה הארוכה, בראש השנה וביום הכיפורים, כעומד לפני המלך] [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

לחזור ולומר 'אמת ויציב' אחר שכבר אמר 'אמת' ב - 'ה' אלוקים אמת' [מעדני כהן, תשפ"ב](#)

מקח טעות שלא נודע לו [הזמין גביע לתינוק ששמו יוסף וחרטו בטעות חיים יוסף, התינוק חלבה ונוסף לו שם חיים יוסף] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

מקח טעות שלא נודע לו [שכר דירה לחורף והתברר שיש חורים בתקרה, אך גשם לא ירד] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

האם גידל המגיד מדובנא את רבי שלמה קלוגר? [דרישה וחקירה, תשפ"א \(עמ' כג\)](#)

קנה בית ונתבטל המקח [לא ניתן להעבירו בטאבו, המוכר דורש דמי שכירות על תקופת המגורים, זה לא נהנה וזה לא חסר, מזיק נהנה, אונס גמור] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

אכל שתי סעודות בליל שבת וביום אכל סעודה נוספת ושכח רצה [האם דינה כסעודה שלישית] [הגר"א גניחובסקי זצ"ל, תשפ"א](#)

חישוב שעות עבודה מהבית [עובדת מהבית עבור חברה בתקופת הקורונה אירעה תקלה במחשב והזמינה טכנאי, בזמן עבודת הטכנאי לא עבדה, האם תוכל לחשב זאת כשעות עבודה, הבדל בחוזה העבודה אם הוא שעתי או בקבלנות, אם פינתה משמנה באופן קבוע לצורכי העבודה, מחשב של המשרד או מחשב פרטי, דיני עבודה] [שואלין ודורשין, תשפ"א](#)

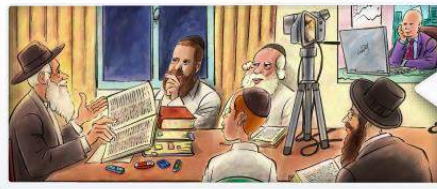
היה סבור שנולדה לו בת ובירך שהחיינו ונודע לו שנולד בן [שהחיינו במקום ברכת הטוב והמיטיב אם יוצא בדיעבד, ברכה על הידיעה או על הראיה, ברך הטוב והמיטיב בחו"ל וחזר לארץ ישראל וראה את התינוק האם מברך שהחיינו, הטוב והמיטיב פוטר על שהחיינו ולא להיפך, ברך הטוב והמיטיב על קבלת במתנה מעטפה עם סכום כסף והתברר שבמעטפה יש סכום כפול, שתי ברכות על ענין אחד, שהחיינו בראיית הבת מדין הרואה את חברו, הנצי"ב ברך שהחיינו על האדר"ת משום שמחת אהבת התורה, ברך שהחיינו על בתו והתברר שהראו לו בטעות תינוקת אחרת, האם אשתו יכולה להוציאו בברכתה, ברכת שהחיינו בבא לעיר ויודע שיפגוש ידידים רבים] [\[הרב אברהם זנגר שליט"א\] פניני הלכה מראשי חבורות בישיבת מיר, תשפ"א](#)

מחיקת השם ממסך מחשב ללא חשש [בהמשך לדיון בענין זה, השתקפות קרני אור, עמידה מול מראה בשבת, מחיקה שלא בדרך השחתה, מחיקת שם שנכתב ללא כוונה, כשהתנה מראש שלא תחול קדושה על שם זה, כתיבת השם בשינוי בהוספת מקף וכדומה, הוספת ניקוד השמנה את השם, מחיקה בגרמא, אכילת שוקולד בצורת שטר דולר או מטבעות דולר שעליהם 'שם' באנגלית] [עומק הפשט, תשפ"א](#)

איסור נסיעה ברכב אוטונומי בשבת [הפעלת חשמל, עשיית איסור ע"י דיבור, הפעלה קולית, עשיית מלאכה בשבת ע"י דיבור או סגולה, על טבעי או טבעי, איסור ודבר דבר, מלאכה שלא כדרכה, האם כל הנסיעה נגררת אחר דיבורו, שבינת כלים, במקום הצלה או פיקוח נפש] [שמעתא עמיקתא, תשפ"א](#)

יצא בקידוש בדיעבד האם חוזר ומקדש לקיים מצוות קידוש לכתחילה, וקיום אחר קיום במצוות [קידוש בתפילה וקידוש על הכוס, חיוב קידוש וקיום קידוש אחר שכבר יצא] [הגר"ע מדלוב שליט"א, תשפ"א](#)

האם מותר להחזיק תינוק על הברכיים בשעת ברכת המזון? [החזקת התינוק על ברכי אמו בשעת תפילה או ברכת המזון] [שיעורי הגרי"ט זנגר שליט"א, תשפ"א](#)

חיוב נשים בזימון [כשטרודות בהכנת הזמון וטיפול בילדים, בחתונות, גברים העוזבים סעודת שבת בביתם ויוצאים להשתתף בשבע ברכות או לאכול אצל האדמו"ר והנשים נשארות בבית ללא זימון לברכת המזון, מודעות הנשים בתחילת הסעודה] [שיעורי הגרי"ט זנגר שליט"א, תש"פ](#)

מעלית האם היא כלי המשמש עם הקרקע לענין טומאה [הרכבל המתוכנן לכותל המערבי, דבר המקבל טומאה ואינו חוצץ] [אהלי טהרות \(כ\), תש"פ](#)

[מלקות בזמן הזה אהלי טהרות \(מא\), תשפ"א](#)

האם טחינה נחשבת כמים [בהלכות טומאה וטהרה, טיפת מים שנתערבה במי פירות, רוב ומיעוט, לענין הלכות חמץ ומצה] [אהלי טהרות \(מא\), תשפ"א](#)

אמירת שלום או הימנעות ממנו לבא מן הדרך בשבת ויש חשש שחילל שבת [איסור לחזק ידי עוברי עבירה, ברכת שלום לעוברי עבירה, אמירת שלום לבא מן הדרך, הימנעות מאמירת שלום לבא מן הדרך בשבת באיסור, אי נתינת שלום לאדם רשע, אי אמירת שלום להולך בגילוי ראש] [האיחוד בחידוד, תש"פ](#)

המתפלל על צרתו האם צריך להתפלל בלחש? [הגבהת קול בתפילה, וקולה לא ישמע, דברי רמב"ן בסוף פרשת בא, ויקראו אל ה' בחוזקה, יונה הנביא] [שמעתא עמיקתא, תשפ"א](#)

דיון בפתרון לטומאת כהנים בטומאת מת בבתי חולים [כלי הבא במידה] [אהלי טהרות \(לד\), תש"פ](#) [אהלי טהרות \(לג\), תש"פ](#)

אומדנא על מענק או ביטול מקח [הורים שנתנו לבנם כסף לקנות דירה ונתקבל מענק מהמדינה לקניית הדירה למי שייך המענק, מתנה בטעות ושליח שקיבל תוספת, תפיליו נגנבו וקנה חדשות ונמצאה הגניבה האם יכול לחזור בו מן המקח, הבדל בין מוכר קרקע למוכר מטלטליו, ביטול מקח מחמת אומדנא, האם אומדנא מבטלת מקח גם בלוקח מטלטליו] [בינת המשפט, תשפ"א](#)

מכר דירה ונודע לו שיש בה אפשרויות הרחבה ורוצה לחזור בו [חזרה ממקח וקניין, מקח טעות] [ישמע משה, תש"פ](#)

נרשם ללימוד הלכות שחיטה והפסיק את הלימודים באמצע [פרישה מחוזה או הסכם במהלכו, חזרה מחוזה עבודה, חזרת הורה משכירת מלמד] [ישמע משה, תש"פ](#)

אין לו ד' מינים משלו ושכח לעשות שהחינו האם יכול לברך בנענועים שבהלל? [ארבעת המינים] [ישמע משה, תש"פ](#)

החזיר אתרוג פסול לדוכן וגרם לפסול את כל האתרוגים שבדוכן [ארבעת המינים] [ישמע משה, תש"פ](#)

מארגן הבריתות שאינו יכול להשתתף בברית עצמה [ברית מילה] [ישמע משה, תש"פ](#)

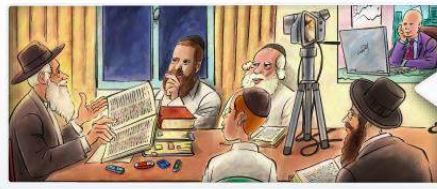
עור הים שחיברו לו מן הגדל בארץ [העושה כיס מעור המצה ומן הנייר] [אהלי טהרות \(לב\), תש"פ](#)

קבלת טומאה בקורות לסוכה [פרגולה, קורות הסוכה שיש בהם חריצים במטרה לקבל ע"י החריצים כלונסאות להעמיד הסכך, מעמידים הקורות על הקרקע אבל אין מתברים אותם לקרקע, ואחרי סוכות מפרקים הכל. האם קורות אלו דינם ככלי קיבול הראוי לקבל טומאה, דעת חזון איש במעמיד דמעמיד] [אהלי טהרות \(כח\), תש"פ](#)

נפקויות בהלכות טומאה בזמן הזה [סכך בדבר שאינו מקבל טומאה, כלי הכשר לנטילת ידים, איסור עמידת אשה על גבי כלים בשעת טבילה, שאובין, איסור הויית המקוה בדבר המקבל טומאה, איסור טבילה בתוך כלי, חציצה לטומאת כהן, צירוף לחלה, כוס של ברכה, קנין חליפין, טבילת כלי עכו"ם, דין כתמים] [אהלי טהרות \(לא\), תש"פ](#)

סכך בפלטות של עץ או נסרים ששמשו כחלק מארגז [פשוטי כלי עץ] [אהלי טהרות \(ל\), תש"פ](#)

הערות בעניני שיעורים דעתו של רואה, או מציאות אמיתית, קב בארבע אמות, טפח בשיעור טריפות, הנהגת הציבור מכוח המנהג המקובל [אוביקטיבי או סובייקטיבי] [אהלי טהרות \(ל\), תש"פ](#)

דיני טומאה בנייר כתיבה [לצור על פי צלוחיתו, פקק לכלי, בגד העשוי מנייר, נייר רך שמקנחים בו, נייר המיוצר מבלאי סחבות, נייר מעשבים, בית קיבול, טהרת נייר מדין 'פנים חדשות', חותלות, תחבושות מצמר גפן] [אהלי טהרות \(לא\), תש"פ](#)

החיוב לשמור עצמו בחשש סכנה [החיוב לשמור שלא יזיק אחרים וק"ו שלא יביאם לכלל סכנה, אני את נפשי הצלתי - במקום סכנה לכלל הציבור, ונשמרתם] [שמעתתא דקורונה, תשפ"א](#)

מצות עשה שלא להאמין לחזון העיתון [הוברי השמים החדשים] [נפשו גחלים תלהט, תשפ"א](#)

דין חינוך [בלא תעשה, בדרבנן, באיסור דרבנן, בדברי קבלה, במנהג, בחומרא, בדבר הרשות. האם ובמה יש דין חינוך על הידור מצוה, האם חינוך קטן בהכשר גמור כגדול, האם קטן שהגיע לחינוך יכול להוציא גדול במצוה דרבנן] [בירור הלכה, תשפ"א](#)

ניעור שולי הבגד אחר קידוש לבנה [נחלתנו, תשפ"א](#)

שימוש במי מזגן לנטילת ידים במניני החצרות [קורונה] [נטילת ידים לברכת כהנים, מים שנבלעו בכתלים, מי מזגן, לחות באויר, זיעת בית היא משקה או מים, פריות שקבלו לחות מהמקרר לענין נטילת ידים] [אהלי טהרות \(לב\), תש"פ](#)

מצוות וחיוב הלויים בבית המקדש [ושרתו אותו, ושמרו את משמרתו, שמירת השערים, ממונים על הכלים, עזרה כללי בבית המקדש, קבלת עשירית האיפה מכל תבואות הארץ, עבודת הלויים ועזרה לכהנים, הבדל בין בית ראשון לבין בית שני, מוסיקה ושירה] [אהלי טהרות \(לב\), תש"פ](#)

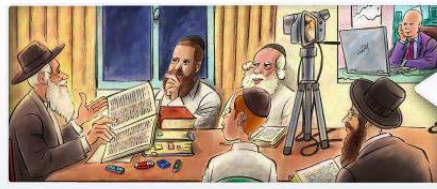
שלושים יום קודם הרגל - הכנות הלכתיות לעתיד לבוא [קדימות לשאלות על מומי בהמות לקרבן לקראת יום טוב, טהרת טומאה, סדרי טהרה מטומאה לקראת הרגל] [אהלי טהרות \(ג\), תש"פ](#)

תפיסת 'תור' באוטובוס [תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים, באדם זר בבני משפחה, כשמשלמים מראש עבור כל המושבים, שכירת אוטובוס המופעל כקו שירות, תפיסת גמרא או ספרי לימוד בישיבה, או בבית כנסת, מקומות ישיבה בישיבה, חלוקת כספי תמיכה של ישיבה או כולל, תפיסת מקום בקידוש, איסוף בשר ועופות לחברו שגם הזמין בתקופת מחסור, תפס עבור חברו ואירע אונס בדרך] [לענין הלכה, תשפ"א](#)

האם יש איסור הלנת שכר במלגות אברכי כולל? [בל תלין, עובד, דיני עבודה, חובת תשלום שכיר בזמנו, בל תשהא, לא תבע שכרו, תבע ע"י שליח, אין למעביד מעות, יש למעביד נכסים לא נזילים, האם על המעביד ללוות מאחרים, המשלם תמיד רק אחר הגשת חשבון, שכר אברכי כולל, קבלת אברכים ע"י שליח, מלגת משרד הדתות-החינוך, כשלמוסד אין כסף, עמותה] [שמעתא עמיקתא, תש"פ](#)

האם חובה להפסיק בין 'אמן' ל'יהא שמה רבא'? [שמעתא עמיקתא, תש"פ](#)

משא ומתן בדברי הראשונים והאחרונים בהלכות ברית מילה [האם מקיים מצות מילה בכל שעה, מצוה לטרוח במילת בנו, ציצין שאינן מעכבין, הטעם שחייבה תורה למול את בנו, גדולה מצוה זו משאר מצות, המפר בריתו של אברהם, האם עבד חייב למול את בנו, אברהם לא מניח למי שנמול להיכנס לגיהנום, האם מותר ללמד תורה לערל, חיוב כרת מתי, חיוב האב למול את בנו אחר שמונה, האם חייב להוציא ממון למול בנו ואם ב"ד חייבים, כל ישראל חייבים למול כל ערל, האם נשים בכלל חיוב מילה, חיוב מילת תינוק שוטה, קטן ערל שיכול למול עצמו האם מוטב שימתין עד שיגדיל, האם מותר למול מי שיעשה עבירות ע"י המילה, אין לקחת כסף על מצות מילה, אין מלין קודם שתנץ, מל בלילה ופרע ביום, מילה מעלות השחר, להקדים המילה או לקיימה ברב עם, מל תוך חי' ומל בלילה, מל תוך חי' עביד איסורא, ערל שלא יחיה עד היום האם יש למולו בלילה, מילת אנדרוינוס, מי שיש לו ב' ערלות, האם טומטום חייב לקרוע כדי למול, שמעו תינוק בוכה דתלינן שנולד באותה שעה, מילה בחשש חולי, מתו אחיו מחמת מילה, חזקת מיתה מחמת מילה מאחות לאחות, מתו אחיו מחמת מילה האם צריך הטפה, נולד מהול, הטפת דם של ודאי ערלה כבושה האם דוחה שבת, האם הטפת דם בצפרון או בברזל, פריעה במילת תינוק מת, מילת תינוק מת בצור או בקנה, מילת גדול שלא מל עצמו במזיד ומת, האם מותר למול עכו"ם, האם פותחין קברו של קטן שמת כדי למולו, קטן שמל ע"י גרמא, ברית מילת ע"י אשה, מילת אנדרוינוס, מילת עכו"ם, כשא"א למול ע"י ישראל האם רשאי למול ע"י עכו"ם, המל בתוך חי', הטי"ד בעכו"ם שמל, עכו"ם שמל ונשארו ציצין אם צריך הטי"ד, מילה בספק עכו"ם, פריעה והסרת ציצין ע"י עכו"ם, אם בני קטורה יכולין למול, מילה בהרדמה, היודע למול האם יכול למנות שליח, מציצה אחר הטפת דם ברית, מי שלא עשו לו מציצה, מציצה בגר שנתגייר שהוא גדול, מל ולא פרע כאילו לא מל, נטילת ציצין שאינן

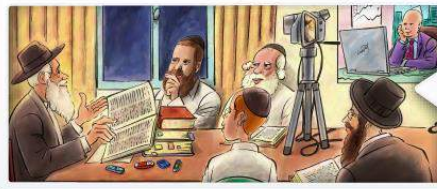

מעכבין אחר שפירש, מראית עין במילה, נולד שלא נימול כהלכתו בודקין אותו בשעת קשוי, נולד מהול ואח"כ נמשך עורו על העטרה, פריעה בלא חיתוך שאח"כ חוזר העור לכסות העטרה, האם מברכין על ספיקות ועל מילה מדרבנן, מתי מברך ברכת להכניסו, שכן לברך על המילה קודם חיתוך, האם אב שמל מברך ברכת להכניסו, ברכת המילה שאחד מל ואחד פורע, אנוסים שמברכין ברכת להכניסו, האם אחרים מברכין ברכת להכניסו, אשה בברכת להכניסו, נוסח אמירת כשם שהכנסתו, ברכת אשר קידש ידיד, הנוהגין לברך על בשמים בברית, ברכת אשר קידש בממזר, קריאת שם לממזר, אמירת קיים את הנער הזה במי שאביו ואמו פורקי עול, אין אומרים בממזר כשם שנכנס וכו', טעם שאין מלין ממזר בבית הכנסת, צריך לעמוד בשעת מילה, קריאת שמות אנשים שהיו קודם אברהם, קריאת שמות חדשים, תענית יולדת בט' באב, בשמים בט"ב, מילה בעשרה, מילת גדול האם צריכה מנין עשרה, יש לו ב' תינוקות למול, ערות קטן, מחניך קדוש, אחיזת המוהל במילה בשעת ברכה, החזקת התינוק ע"י אשה, אשה מסייעת לבעלה בסנדקות, שהחיינו על המילה, מי קודם מילה בזמנה או מילה שלא בזמנה, האם יש להקדים למול כהן קודם ישראל, מי קודם מילה בזמנה או מילה גר הבא להתגייר, הכרזת כסא לאליהו, גדול כח הסנדק מכח הבר, אין סנדק אחד לשני תינוקות, הדלקת נרות במילה, טלית במילה בתשעה באב, אינו אוכל בסעודת מצוה הוי כמנודה, תפלה בשעה שעוסק במצוה, טומאת צרעת בזה"ז, מילה דוחה דוחה שבת אע"ג דאפשר למול בע"ש, חזרה על ציצין שאינן מעכבין, טלטול איזמל בשבת, לא שחק מע"ש לועס בשיניו, רחיצת קטן ביום השלישי דוקא, האם אב מותר למול את בנו, מילה שלא בזמנה וספק שלא בזמנה ביו"ט, מילה בשבת טומטום שנקרע, תינוק שנולד קודם זמנו, ספק בן ז' ספק בן ח', עד אחד נאמן לומר שנולד בשבת, האם מותר למול מומר לכל התורה, מילת בן מומר ומומרת, ישראל שנשא גויה אין בנו נימול בשבת, אחד מל ואחד פרע בשבת, מילה שלא בזמנה ביום ה' וביום ו' [הרב חן פדלון שליט"א] [אות ברית קודש, תשפ"א](#) (קסו עמ')

משא ומתן בדברי הראשונים והאחרונים בהלכות גירות [מהול שבא להתגייר, הטפת דם ברית בגר שנולד מהול, טבל ואח"כ מל, חזרה על ציצין המעכבין קודם טבילה, מתו אחיו מחמת מילה ועתה בא להתגייר, פריעה מעכבת במילת גר, גר שמל את עצמו, אין גר צריך הט"ד אחר שנתגייר, גר שמל ונמלך ושוב בא להתגייר אם צריך הט"ד, הרוצה למול בלילה או בינו לבין עצמו ואח"כ לעשות הט"ד, האם מילת גר צריכה עשרה, טבילת גירות, האם קבלת מצות מעכבת, גר הנוהג בדרכי ישראל, קבל עליו בפני שלשה, אין מטבילין גר בשבת, נוסח הברכה להטיף מהם דם ברית, מעוברת שטבלה, קטן שהטבלוהו בי"ד אם יכול למחות, האם צריך שידע שיכול למחות, האומר נתגיירתי ביני לבין עצמי הטעם שאסור בבת ישראל, אשת אחיו אי שדינן ליה בתר האב או האם] [\[הרב חן פדלון שליט"א\] אות ברית קודש, תשפ"א](#) (קסו עמ')

זרק עוף שהוחבא בתוכו כסף רב [אדם שהטמין בתוך שקית של עוף עם כיתוב 'טרף' מטמון, ואחר זרקו ואשפה בתום לב, או שהריח ריח רע מדירת חברו ופינה את ה'מפגע' והתברר שזרק אוצר, מזיק בטעות, מזיק שהתכוין לדבר מצוה, מזיק שחשב להפריש מעבירה, משיב אבידה] [אורחות חיים במשפטי התורה, תשפ"א](#)

מלאכה המתחילה בערב שבת [ממטרות השקיה, חיטים במטחנת מים, תבשיל על הגז, שעון שבת, מכונת כביסה, מזכירה אלקטרונית, מכונה אוטומטית המוכרת מזון בשבת] [אשיחה בחקר, תשפ"א](#) [תשפ"ב](#) [תשפ"ג](#)

לבית ולמשפחה

[אגעדאנק תשפ"ג](#)

[אז נדברו תשפ"ג](#)

[בארה של תורה תשפ"ג](#)

[בדרכו אמונה תשפ"ג](#)

[בינת זקנים תשפ"ג](#)

[דברי שי"ח תשפ"ג](#)

[דרישה וחקירה תשפ"ג](#)

[דרכי החיזוק תשפ"ג](#)

[הפרשה המחכימה תשפ"ג](#)

[ווארטים לפרשת השבוע תשפ"ג](#)

[חידודי הפרשה תשפ"ג](#)

[מאורות השבת תשפ"ג](#)

[נחל אליהו תשפ"ג](#)

[נר לשולחן שבת תשפ"ג](#)

[סיפורי צדיקים תשפ"ג](#)

[עינינו גל תשפ"ג](#)

[פניני הפרשה תשפ"ג](#)

[פרי עמלנו תשפ"ג](#)

[תורת הביטחון תשפ"ג](#)

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

לגיליונות מראי מקומות לפרשות שבוע אחרות [לחץ]

להצטרפות לרשימת תפוצה לקבלת העלון מידי שבוע,

יש לשלוח את המילה 'צרף' לכתובת kishurtora@gmail.com